

KOUVOLA

Talousarvio 2022 & taloussuunnitelma 2022-2025

Kouvolan kaupunki

Kaupunginhallituksen talousarvioehdotus 29.11.2021

Sisällysluettelo

1	Kaupunginjohtajan katsaus	1
	Kohti hyvinvointialueita ja koronan jälkeistä aikaa	1
2	Yleiset lähtökohdat.....	3
2.1	Kouvolan toimintaympäristö	3
2.1.1	Kouvolan kaupungin organisaatio	3
2.1.2	Väestö	4
2.1.3	Työ	4
2.1.4	Asuminen.....	5
2.2	Taloudelliset lähtökohdat	6
2.2.1	Yleinen taloudellinen tilanne	6
2.2.2	Kuntatalous.....	6
2.2.3	Hyvinvointialueen valmistelu	6
2.2.4	Kouvolan kaupungin taloudellinen tilanne	7
2.2.5	Vuoden 2022 talousarvion ja vuosien 2022-2025 taloussuunnitelman laadinta	7
2.2.6	Talouden tasapainottaminen.....	8
2.3	Talousarvion rakenne ja sitovuus.....	11
2.3.1	Talousarvion osat	11
2.3.2	Talousarvion sitovuus	11
2.3.3	Tilivelvollisuus.....	13
2.3.4	Osallistuva budjetointi	13
2.4	Henkilöstö.....	13
2.5	Kouvolan kaupunkistrategia	17
2.5.1	Strategian rakenne ja keskeiset sisällöt	17
2.5.2	Suunnitelmakauden tavoitteet.....	19
2.5.3	Strategiset hankkeet	20
2.5.4	Edunvalvontasuunnitelma.....	21
2.5.5	Kärki- ja edunvalvontahankkeet	21
2.6	Kuntakonsernin riskianalyysi.....	23
2.7	Kouvolan kaupungin konserni	26
3	Käyttötalousosa	36
3.1	Yhteistoiminta	36
3.2	Konsernipalvelut	38
3.2.1	Tarkastuslautakunta	38
3.2.2	Kaupunginhallitus	39
3.3	Sivistys	44
3.3.1	Kasvatus- ja opetuslautakunta	44
3.3.2	Liikunta- ja kulttuurilautakunta.....	49

3.4	Tekniikka ja ympäristö	54
3.4.1	Tekninen lautakunta	54
3.4.2	Kymen jätelautakunta	61
3.5	Käyttötalous toimialoittain ja toimielimittäin	64
4	Tuloslaskelmaosa	65
5	Investointiosa.....	69
6	Rahoitusosa.....	73
7	Liitteet	75
7.1	Investointien 10 v. suunnitelma.....	75
7.2	Merkittävimpien investointien erittelyt.....	78

1 Kaupunginjohtajan katsaus

Kohti hyvinvointialueita ja koronan jälkeistä aikaa

2020 koronavuoden jälkeen kaupunki lähti vuoteen 2021 poikkeuksellisista lähtökohdista. Aiempina vuosina kertyneet alijäämät saatiin katettua ja taseeseen jäi ylijäämää 18 miljoonaa euroa. Positiiviseen tulokseen vaikuttivat ennen kaikkea valtiolta saadut koronatuot, mutta myös kaupungin omilla säästötoimilla oli merkitystä.

Vuotta 2021 varjostivat edelleen koronan vaikutukset. Kaupungin palveluissa ja toiminnassa on jouduttu reagoimaan nopeasti muuttuviin olosuhteisiin. Koronan vuoksi valtion kunnille myöntämät tukitoimenpiteet tuovat vielä lisärahaa vuodelle 2021. Valtion tukitoimet eivät kuitenkaan vahvista taloutta pidemmällä aikavälillä tai poista rakenteellisia muutostarpeita. Kokonaisuutena koronatilanne vaikutti siis merkittävästi vuosien 2020 ja 2021 talouteen, mutta sen vielä tulevia tai pitkän välin vaikutuksia on haastavaa ennustaa.

Vuoden 2021 tuloksen arvioidaan tällä hetkellä jäävän alle talousarvion, mutta pysyvän positiivisena. Tulokseen vaikuttaa merkittävästi Kymsoten taloustilanne. Verotulojen myönteinen kehitys on toisaalta tasannut arvioitua tulosta. Koronatilanne sekä siitä toipuminen sekä Kymsoten kustannusten kehitys määrittävät kaupungin talouden suuntaviivoja vielä loppuvuoden ja vuoden 2022 osalta.

Vuodesta 2023 lähtien talouden suunnittelussakin on huomioitu hyvinvointialueiden toiminnan alkaminen. Luettavananne on nyt viimeinen talousarvio, jossa Kymsoten ja palo- ja pelastustoimen kustannukset sisältyvät talousarvioon. Kymsoten kustannukset muodostavat vielä vuonna 2022 merkittävimmän osan Kouvolan menoista. Kaupungin tulee omistajana vaatia, että Kymsoten on tehtävä vuoden 2022 aikana sellaisia toimenpiteitä, joilla se parantaa itse ensi vuoden tulostaan.

Toiminnan menojen ennustettavuus tulee olemaan helpompaa sote-palveluiden rahoittamisvastuun siirtymisen jälkeen, mutta tulojen osalta arviot vuodesta 2023 eteenpäin tulevat vielä päivittymään. Tulevaisuuden talousnäkökuvat eivät kuitenkaan ole helpottumassa, vaan kaupungin on edelleen pidettävä tiukkaa talouskuria.

Sote-uudistuksen täytäntöönpanon jälkeen kaupunki voi keskittyä entistä vahvemmin elinvoiman kasvattamiseen ja kaupungille jäljelle jäävien palveluiden määrätietoiseen kehittämiseen. Talouden näkökulmasta tämä tarkoittaa, että tulopuolta on pystyttävä kasvattamaan ja menopuoli on pystyttävä pitämään tiukasti hallinnassa. On uskallettava tehdä myös elinkeinopoliittisia investointeja ja sitoutua niihin investointeihin, jotka on päätetty.

Kouvolassa on tehty jo paljon toimenpiteitä, joilla on vaikutettu positiivisesti talouden suuntaan. Viime valtuustokaudella hyväksyttiin palveluverkkopäätöksiä sekä talouden sopeuttamisohjelma säästöineen. Näitä päätöksiä on edelleen vietävä määrätietoisesti eteenpäin.

Lähivuosien investoinnit Kouvolassa keskittyvät pitkälti vuosille 2020–2027 painottuvaan kouluverkon uudistamiseen. Lisäksi on tehty selvitys päiväkotiverkon uudistamisesta. Panostaminen koulu- ja päiväkotiverkkojen investointeihin on hyvin linjassa myös kaupungin tulevan roolin kanssa. Iso osa jäljelle jäävästä toiminnasta keskittyy juuri lasten ja nuorten palveluiden järjestämiseen. Toisaalta ikääntyvien ihmisten määrä Kouvolassa on edelleen kasvussa ja meidän tulee panostaa jatkossa myös ikääntyvien hyvinvoinnin tukemiseen. Myös uuden uimahalli-investoinnin valmistelu etenee. Kouvolaan kaavailtu uusi halli parantaisi kuntalaisten palveluja ja toisi säästöjä alentuneina käyttökustannuksina. Kokonaisuutena Kouvola on investoinut vähemmän kuin kunnat keskimäärin. Maltillinen investointitahdi on edesauttanut sitä, että lainakanta on pysynyt kurissa.

Kouvola vie kärkihankkeitaan määrätietoisesti eteenpäin. Itärata-hankeyhtiöön on lähdössä tämänhetkisen tilanteen mukaan valtion lisäksi yhteensä 25 kaupunkia ja kuntaa, jotka ovat tehneet osallistumisesta päätöksen omissa kaupungin- tai kunnanvaltuustoissaan. Pian perustettavan

hankeyhtiön toimialana ja tehtävänä olisi Lentorata-Porvoo-Kouvola-linjausta koskevaan raidehankkeeseen liittyvä suunnittelu ja sen rahoittaminen rakentamisvalmiuteen asti.

Kouvolan Käyrälammen alueelle on nousemassa monipuolinen vapaa-ajan keskus ensi kesän kynnyksellä, kun Kymen Seudun Osuuskaupan Tykkimäki resort -huvila-alueen kehittäminen etenee suunnitelmien mukaan. Kaupungin näkökulmasta Käyrälammen kehittäminen jatkuu maankäytön suunnittelulla. Asemakaavan muutoksella tavoitellaan virkistyspalveluiden parantamista ja matkailupalvelujen kasvua Kouvolan suosituimman uimarannan ja vapaa-ajankeskuksen ympäristössä.

Myös Kouvola RRT:n rakentaminen etenee hyvää vauhtia. Pitkien junien terminaalista on valmiina lähes 80 % ja terminaalin ytimen, yli kilometrin pituisen lastauslaiturialueen rakentaminen on aloitettu. Vuosina 2021–2022 rakennetaan terminaalialuetta, logistiikkatontteja, katuja sekä kevyen liikenteen väyliä. Seuraavissa rakentamisen vaiheissa alueelle rakentuu logistiikka- ja yritysalue. Vaiheittain valmistuva hanke tarjoaa yrittäjille valmiita tontteja radan läheisyydestä ja luo mahdollisuuksia kasvattaa liiketoimintaa logistiikan saralla.

Seuraavasta taloussuunnittelukaudesta tuskin tulee talouden näkökulmasta helppo, mutta meillä on kaikki ainakin kohtalaisen menestymisen avaimet kädessämme. Tasapainoinen talous on peruslähtökohta kaikkeen, mutta verojen korotus on aivan viimesijainen vaihtoehto talouden tasapainottamiseen. Siksi talousarviosuunnitelma ei sisällä veronkorotuksia millekään vuodelle.

Kouvolan kaupungin talousarvioesitys vuodelle 2022 on 0,5 miljoonaa euroa ylijäämäinen. Sen toteutuminen edellyttää kuitenkin säästötoimissa ja suunnitelmissa pysymistä. Teemme yhdessä tärkeää työtä kaupunkiamme ja kaupunkilaisia varten rakentamalla tasapainoista taloutta. Silloin meillä on myös varaa investoida ja panostaa elinvoimaan ja pystymme keskittymään olennaisiin asioihin kaupungin uudessa roolissa.

Marita Toikka

Kaupunginjohtaja

2 Yleiset lähtökohdat

2.1 Kouvolan toimintaympäristö

2.1.1 Kouvolan kaupungin organisaatio

Kouvolan kaupungin toimielin- ja palveluorganisaation muodostavat kolme toimialaa sekä niihin liittyvä luottamushenkilö rakenne ja kaupungin johto. Organisaation ohjausmekanismi perustuu kaupunkistrategiaan ja siinä määriteltyihin hyvinvointi- ja elinvoimaohjelmaan.

Luottamushenkilöorganisaatio koostuu kaupunginvaltuustosta, kaupunginhallituksesta ja sen alaisesta elinvoimajaostosta, keskusvaalilautakunnasta, tarkastuslautakunnasta, kasvatus- ja opetuslautakunnasta, liikunta- ja kulttuurilautakunnasta, teknisestä lautakunnasta ja sen alaisesta lupajaostosta sekä Kymen jätelautakunnasta. Kaupungin luottamushenkilöorganisaatio on esitetty alla olevassa kuvassa.

Toimielinorganisaatio 1.1.2022

Kaupungin palveluorganisaation toimialat ovat Konsernipalvelut, Sivistys sekä Tekniikka ja ympäristö. Kaupungin strategisesta ohjauksesta, toiminnan ohjauksesta sekä edunvalvonnasta vastaa kaupunginjohtaja. Hänen alaisuudessaan apulaiskaupunginjohtaja vastaa toiminnanohjauksesta. Toimialajohtajat vastaavat kaupunginjohtajan alaisuudessa kaupungin kolmen substanssitoimialan johtamisesta. Kaupungin palveluorganisaation on esitetty alla olevassa kuvassa.

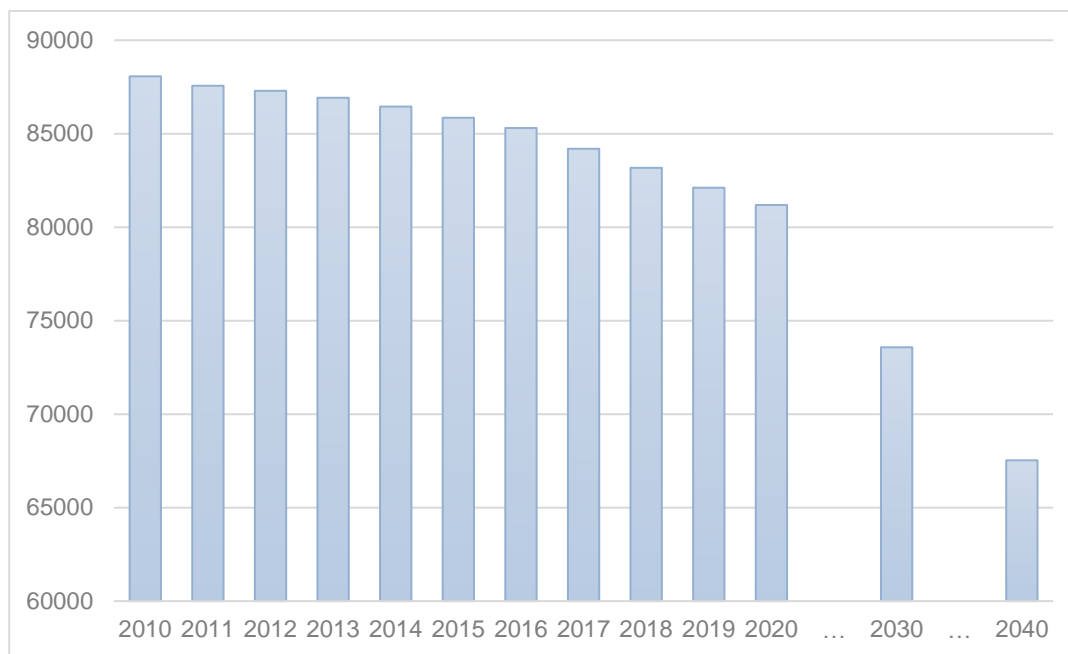

Palveluorganisaatio 1.1.2022

Konsernipalvelujen palveluina ovat hallinto ja hankinnat, talous ja strategia, henkilöstöpalvelut sekä tilapalvelut. Sivistyksen toimiala muodostuu kahdesta palvelusta: kasvatus ja opetus sekä liikunta ja kulttuuri. Tekniikka ja ympäristö –toimialan palveluina ovat viranomaispalvelut, kaupunkisuunnittelu, yhdyskuntatekniikka ja kiinteistöpalvelut.

2.1.2 Väestö

Tulevaisuuden palvelutarpeita arvioidaan pääasiassa väestömäärän kehityksen ja väestörakenteen muutosten perusteella. Väestömäärä on laskeva ja ennusteiden perusteella laskeva suunta jatkuu edelleen. Ennusteet perustuvat toteutuneeseen kehitykseen ja siitä johdettuun todennäköiseen tulevaan kehitykseen. Vuosien 2017-2019 aikana väestö on vähentynyt yli tuhannella hengellä vuosittain. Vuonna 2020 vähennys oli 926 henkilöä. Väestön väheneminen johtuu siitä, että sekä luonnollinen väestökehitys että kuntien välinen nettomuutto ovat olleet negatiivisia. Tilastokeskuksen uuden syyskuussa 2021 päivitetyn ennusteen mukaan vuonna 2030 Kouvolassa on 73 577 asukasta.

2.1.3 Työ

Työllisyyskehitys on Kouvolassa ollut myönteinen koko vuoden 2021 ajan. Korona-ajan työttömyyden kasvusta on palattu samankaltaiseen tilanteeseen kuin 2019 syksyllä, jolloin työvoimapulan oireita alkoi näkyä työmarkkinoilla. Työttömyys on Kouvolassa, ja koko maassa, noussut ainoastaan pitkäaikaistyöttömien osalta. Kaikissa ikäryhmissä, sekä nuorten että yli 50-vuotiaiden joukossa työttömyys on jatkanut laskuaan. Kouvolassa oli elokuun 2021 lopussa 3 829 työtöntä työnhakijaa, mikä on 1 121 henkilöä vähemmän kuin vastaavana ajankohtana vuotta aikaisemmin. Työttömyys on vähentynyt vuodentakaiseen 23 %. Työttömien osuus työvoimasta (työttömyysaste) oli Kouvolassa 10,5 prosenttia, kun Kaakkois-Suomen vastaava luku oli 11 %. Työvoiman määrä Kouvolassa oli 36 379 henkilöä, mikä on 775 henkilöä vähemmän kuin edellisen vuoden elokuussa. Kunnan elinvoimalle negatiivinen työvoiman laskutrendi siis jatkuu edelleen. Nuoria, alle 25-vuotiaita oli Kouvolassa työttömänä 400 henkilöä, eli 208 henkilöä vähemmän kuin edellisen vuoden vastaavana ajankohtana. Yli 50-vuotiaita työttömiä työnhakijoita oli 2 075, eli 408 henkilöä vähemmän kuin vuotta aiemmin. Pitkäaikaistyöttömiä, eli yli 12 kuukautta yhtäjaksoisesti työttömänä olleita, oli Kouvolassa 1 403 henkilöä. Tämä on 175 henkilöä enemmän kuin vuotta aiemmin.

Uusia avoimia työpaikkoja oli elokuun 2021 lopussa 901 paikkaa. Lisäys vuodentakaiseen on 313 paikkaa. Edellisvuoteen verrattuna nousua on eniten rakennus- ja myynti- ja asiantuntijatehtävissä. (Lähde: Kaakkois-Suomen ELY-keskus, Työllisyyskatsaus, elokuu 2021).

Hallitus päätti puoliväliriihessä huhtikuussa 2021 jatkaa valmistelua TE-palvelujen siirtämiseksi kunnille. Siirron yhteydessä luodaan rahoitusmalli, joka kannustaa kuntia kehittämään toimintaansa työllisyyttä edistäväksi siten, että uudistuksella saavutetaan 7 000–10 000 lisätyöllistä. Siirtyminen on suunniteltu tapahtuvaksi vuoden 2024 aikana. Siirron valmistelut on jo käynnistetty, ja muutokseen

valmistautuminen on Kouvolassakin aloitettu. Kannustavan rahoitusmallin ydinsisältönä on, että kunnan maksuosuus palkitsee työttömyyden pitkittymisen ehkäisyä. Erityisen tärkeää on siis edelleen painottaa pitkäaikaistyöttömyyden kasvun pysäyttämiseen tähtäviä toimia. 2021 aikana kaupunki on merkittävästi lisännyt palkkatuen käyttöä. Vuoden 2021 tavoitteena oleva 300 palkkatukityöllistettyä vuoden aikana on kuitenkin osoittautunut vaikeaksi saavuttaa. Yksiköissä tarjolla olevat tehtävät ja työnhakijoiden työkyky eivät välttämättä kohtaa. Työtehtävien räätälöiminen ja osa-aikatyö yhdistyksillä ovat kehittämisen kohteena, että palkkatukityöllistämistä saadaan mahdollisimman tehokas ja monipuolinen työkalu.

Pitkäaikaistyöttömyys on Kouvolassa painottunut yli 55-vuotiaisiin. Alla oleva tilasto kertoo pitkäaikaistyöttömyyden jakautumisesta ikäryhmittäin. Lähteenä oleva ELY-keskuksen puolivuositilasto antaa erilaisen lukeman pitkäaikaistyöttömyyden määrästä kuin kuukausitilasto, jonka mukaan elokuussa pitkäaikaistyöttömiä oli 1 403. Puolivuositilasto antaa kuitenkin kuvan siitä, missä ikäryhmissä pitkäaikaistyöttömyys on suurinta. Pitkäaikaistyöttömistä TE-palvelut on ohjannut 150 henkilöä Kymsojen ja TE-palvelun monialaisen työelämäpalvelun asiakkaiksi. 491 pitkäaikaistyöttöä saa TE-palveluissa työnvälityspalveluita, ja osaamisen kehittämisen ja tuetun työllistämisen palveluita saa 733 asiakasta.

Ikäryhmä	Pitkäaikaistyöttömien määrä
15-24 -vuotiaat	92
25-39 -vuotiaat	464
40-54 -vuotiaat	598
55-59 -vuotiaat	309
yli 60-vuotiaat	552
Yhteensä	2 015

Kouvolan pitkäaikaistyöttömät tammi-kesäkuu 2021

2.1.4 Asuminen

Kouvolassa on yhteensä noin 51 400 asuntoa. Asunnot jakautuvat siten, että omakoti- ja paritaloissa asuntoja on noin 24 800, rivitaloissa noin 6 700, kerrostaloissa noin 18 100 asuntoa ja muissa rakennuksissa sijaitsee yhteensä noin 1 800 asuntoa. Kouvolan asuntorakentaminen keskittyy voimakkaasti keskustaaajamiin palveluiden läheisyyteen. Myös palveluasuntorakentaminen keskittyy keskustaaajamiin erityisesti ydinkeskustan ja Kuusankosken keskustojen tuntumaan.

Kouvola on aktiivisten kaupunki. Asumisessa tämä tarkoittaa sitä, että kaupunki tarjoaa monipuolisia asumisen muotoja laajalla tonttitarjonnalla. Asumispoliittisen linjauksensa mukaisesti Kouvolan kaupunki kehittää kolmen eri luonteisia asumisalueita: 1. Keskustamaisen asumisen alueet, joissa kehitetään keskustamaista asumista; 2. Luonnonläheisen asumisen alueet, joissa korostetaan asumisen väljyyttä ja luonnon rauhaa; 3. Maaseutu ja sen kylät, joissa asumista ja toimimista halutaan edistää suunnitelmallisesti.

Asuinalueet yhdistyvät toiminnallisesti toisiinsa aktiivisuuteen kannustavalla ulkoilureittiverkostolla. Kymijoen ulkoilureittiä viimeistellään vuoden 2022 aikana, jolloin reitti tulee tavoittamaan yhä enemmän kaupunkilaisia ja yhdistämään asuinalueita toisiinsa. Käyrälammen ulkoilureittiä tullaan rakentamaan vuoden 2022 aikana Käyrälammen uimarannalta Paaskosken majalle asti sekä Käyräjoen ylittävä silta.

Kouvola edistää ranta-asumista vuoden 2021 alussa käynnistyneellä kaksivuotisella projektilla. Kaupunginhallituksen linjaamien pysyvän ranta-asumisen periaatteiden pohjalta rantayleiskaavojen päivittäminen on käynnistynyt siten, että pysyvän asumisen mahdollistavia rakennuspaikkoja muodostuu nykyistä enemmän kaupungin alueelle. Yhdyskuntarakenteen kannalta suotuisilla alueilla

kuten kylien ja peruspalveluiden läheisyydessä päivitetään kaavoja pelkästään loma-asumisen sallivasta myös ympärivuotisen asumisen sallivaksi.

2.2 Taloudelliset lähtökohdat

2.2.1 Yleinen taloudellinen tilanne

Vuoden 2021 keväästä lähtien talous on toipunut nopeasti. Valtiovarainministeriö arvioi bruttokansantuotteen kasvuksi 3,3 % vuonna 2021. Talouskasvun arvioidaan edelleen pysyvän vahvana, kun elpyminen jatkuu erityisesti niillä toimialoilla, joita rajoitukset ovat koskeneet pisimpään. Edelleen covid-19-epidemian kehitykseen, virusmuunnoksiin sekä rokotekattavuuteen liittyvä ennalta-arvaamattomuus luo ennusteeseen epävarmuutta. Työllisyyden kehitys on ollut positiivista. Kesäkuussa 2021 työllisiä oli Tilastokeskuksen mukaan 2,1 % enemmän kuin vuoden 2020 lopussa. Työllisyysasteen arvioidaan nousevan 72,4 prosenttiin vuonna 2021. Edellä mainitut seikat pienentävät julkisen talouden alijäämää, mutta eivät muuta pidemmän aikavälin tilannetta. (Valtiovarainministeriö, Taloudellinen katsaus, Syksy 2021.)

Keskuspankkien rahapoliittinen elvytys on ollut suuruusluokaltaan ennennäkemätöntä. Globaalissa taloudessa vahvin pandemiasta elpymisvauhti näyttäisi olevan hieman hidastumassa ja keskuspankkien tulevia toimia odotetaan mielenkiinnolla. Rokotuksien edistyessä ja vakavien tautitapausten vähentyessä talouksia on päästy avaamaan, joskin deltavariantti on jarruttanut varsinkin palvelusektorin kehitystä. Yhdysvaltain keskuspankki FED on joutunut hieman lykkäämään rahapolitiikan normalisoinnin aikatauluaan. Euroopan keskuspankki EKP on ottanut varovaisia ensiaskelia pitkällä rahapolitiikan normalisointipolulla ilmoittamalla tulevansa keventämään pandemian takia perustetun PEPP-bondisto -ohjelman kuukausiostoja. Euroalueen nykyiset pehmeät inflaationäkymät pakottavat kuitenkin EKP:n vielä jatkamaan elvytyslinjalla ja näillä näkymin ohjauskorkojen nostoja saadaan odottaa vielä tovi. Tällä hetkellä markkinat hinnoittelevat ensimmäistä koronnostoa vuoden 2024 alkupuolelle ja nostotahdin ennustetaan olevan niin verkkainen, että 6 kk euribor kääntyisi plusmerkkiseksi vasta vuonna 2026. Pitkillä koroilla on lyhyitä korkoja enemmän liikkumavaraa.

2.2.2 Kuntatalous

Kuntataloudessa on näkynyt vahvasti kahden viimeisen vuoden poikkeuksellisuus. Vuoden 2019 erittäin negatiiviset talousluvut muuttuivat vuoden 2020 positiivisiin tuloksiin. Vuoteen 2020 vaikutti kuntakentällä selkeästi valtion kunnille osoittamat koronauet. Kunnat ovat tehneet myös paljon erilaisia sopeuttamistoimenpiteitä talouden tasapainottamiseksi. Vuoden 2021 näkymät ovat kuitenkin vielä osittain epäselvät. Valtion koronauet, kuten myös kuntien koronakulut, jatkuvat vuonna 2021, mutta on näkemyseroja, siitä miten valtion lupaamat täysimääräiset koronakorvaukset toteutuvat. Lisäksi hyvinvointialueiden tuleva rahoituksen määrittely heijastuu vuosiin 2021 ja 2022. Vuoteen 2022 kohdistuukin kuntien näkökulmasta paljon menopaineita, mutta vähän tulojen lisäyksiä. Myös kuntien pitemmän aikavälin menojen ja tulojen epätasapaino on edelleen nähtävissä. Kuntien erilaisuus korostuu väestöennusteiden sekä muuttoliikkeen myötä, näillä on erittäin suuri vaikutus kuntien taloudellisiin edellytyksiin. (Valtiovarainministeriö, Kuntatalousohjelma vuodelle 2022, Syksy 2021; Kuntaliitto, Pääekonomistin blogi, 5.9.2021.)

2.2.3 Hyvinvointialueen valmistelu

Eduskunta on 23.6.2021 vahvistanut uuteen hyvinvointialueeseen liittyvän lainsäädännön. Lait tulevat voimaan porrastetusti, osa 1. heinäkuuta 2021 ja viimeiset vuoden 2023 alusta, jolloin vastuut siirtyvät nykyisiltä kuntatoimijoilta hyvinvointialueille. 1.1.2023 aloittaa toimintansa tuleva hyvinvointialue, johon kuntien vastuulla olevat sosiaali- ja terveystaloudet sekä pelastustoimi tulee siirtymään. Sote-uudistuksessa palvelujen kehittämisen lisäksi uudistetaan rakenteita. Hyvinvointialueet tuottavat palvelut pääosin julkisina palveluina. Yksityiset toimijat ja kolmas sektori täydentävät niitä. Uudistus toteutetaan hallitusti vaiheittain. Palvelujen kehittäminen ja uuden sote-rakenteen valmistelu alueilla mahdollistetaan valtion taloudellisella tuella. Sote-uudistus vaikuttaa merkittävästi kuntien toimintaan

ja talouteen. Se vaikuttaa muun muassa kuntien tehtäviin ja niitä koskevaan rahoitukseen, verotusoikeuteen ja valtionosuusjärjestelmään, omaisuuteen, velkoihin ja sopimuksiin sekä henkilöstöön. Uudistuksen seurauksena kuntien toiminnan kustannukset vähenevät ja käyttötalousmenoista siirtyy pois noin puolet. Pitkällä aikavälillä oleellisin kuntavaikutus on, että väestön ikääntymiseen ja sairastavuuteen liittyvät kustannukset ja niistä seuraavat kuntatalouteen kohdistuvat riskit siirtyvät pois yksittäisten kuntien vastuulta. Valtiovarainministeriö on tuottanut laskelmia kuntien rahoituksesta uudistuksen jälkeen.

Väliaikainen valmistelutoimielin – VATE on aloittanut toimintansa elokuussa 2021 ja jatkaa toimintaa aluevaltuustojen aloittamiseen asti. VATE:n tavoitteena on toteuttaa Kymenlaakson hyvinvointialueen perustamisen ensimmäinen muutosvaihe ja siihen liittyvät lakisäätteiset ja Kymenlaakson palvelujen näkökulmasta tärkeät sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen tehtäväkokonaisuudet ja tehtävät. Työskentelyn tuloksena VATE:en liittyvät laissa määrätyt tehtävät on hoidettu, Kymenlaakson kannalta tärkeisiin erityiskysymyksiin on saatu ratkaisuja. VATE –työskentelee 1.3.2022 asti ja sen jälkeen vaaleilla valittu aluevaltuusto vastaa valmistelun jatkon toteutuksesta yhdessä aluehallituksen ja valittavien viranhaltijoiden kanssa. Todennäköisesti erikseen valittava projektiorganisaatio jatkaa myös tässä vaiheessa, mutta siitä tehdään erilliset päätökset. Ensimmäiset aluevaalit ovat 23.1.2022, jolloin valitaan aluevaltuusto. Aluevaltuuston vastuulla on jatkaa valmistelutoimielimen työtä sekä hoitaa niitä tehtäviä, jotka sille on laissa asetettu.

2.2.4 Kouvolan kaupungin taloudellinen tilanne

Kouvolan kaupungin taloustilanteeseen vuoden 2021 osalta vaikuttaa merkittävästi Kymsoten palvelusopimuksen toteuman erittäin paljon suurempi ennuste aiempaan nähden. Arvion mukaan Kymsoten maksusuudet tulee Kouvolan osalta ylittymään 19,1 milj. euroa. Kymsoten arvioidaan tekevän lievästi positiivisen tuloksen, vaikka se tulee saamaan yli 20 milj. euroa valtion koronatukea. Oman toiminnan osalta on tehty koronan vuoksi kustannuksia lisääviä talousarvionmuutoksia. Verotulokertymä on jatkunut vuonna 2021 erittäin positiivisena. Näiden seikkojen johdosta kaupungin vuoden 2021 tuloksen arvioidaan pysyvän lievästi ylijäämäisenä.

Vuoden 2022 talousarvioon ei sisälly uusia säästötoimenpiteitä eikä veronkorotuksia. Edelleen on kuitenkin tärkeä pitkäjänteisesti jatkaa päätettyjen talouden tasapainottamistoimenpiteiden toteuttamista. 1.1.2023 aloittavien hyvinvointialueiden myötä sosiaali- ja terveydenhuollon sekä palo- ja pelastustoimen rahoitus siirtyy valtiolle. Kunnilta leikataan verotuloja sekä valtionosuuksia siirrettäviä kustannuksia vastaavasti. Näiden siirtojen lopulliset vaikutukset eivät ole vielä selvillä, joten taloussuunnitelmaan vuodesta 2023 lähtien sisältyy epävarmuutta.

2.2.5 Vuoden 2022 talousarvion ja vuosien 2022-2025 taloussuunnitelman laadinta

Vuoden 2022 verotulojen arvioidaan jäävän vuoden 2021 tilinpäätösennustetta pienemmäksi. Merkittävin muutos tapahtuu yhteisöveroissa kuntaryhmän määräaikaisen 10 prosenttiyksikön jako-osuuden korotuksen päättymisen vuoksi. Tuloverojen arvioidaan kasvavan 1,8 % vuoden 2021 ennusteeseen nähden ja kiinteistöverojen kertyvän hieman pienempinä kuin vuonna 2021. Valtion talousarvioesitykseen vuodelle 2022 ei sisälly enää koronatukitoimenpiteitä kunnille. Laskennallisesti valtionosuudet koko maan tasolla kasvavat 3,9 prosenttia. Kouvolan osalta peruspalvelujen valtionosuuden arvioidaan kasvavan 2,9 prosenttia, verotuloihin perustuvan valtionosuuden tasauksen laskevat 5,0 prosenttia ja verotulomenetysten kompensaaion kasvavan 9,9 prosenttia. Merkittävä muutos tapahtuu opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuuksissa, kun toisen asteen ammatillisen koulutuksen ylläpitäjän saama valtionosuus siirtyy jatkossa Kouvolan Ammattiopisto Oy:lle. Tämän seurauksena Kouvolan ko. valtionosuus muuttuu negatiiviseksi, koska kunnilta peritään valtionosuuksien yhteydessä omarahoitusosuus ammatilliseen koulutukseen (186 euroa/asukas v. 2022).

Vuoden 2022 talousarviossa on huomioitu mm. seuraavia kustannuksia lisääviä tai vähentäviä tekijöitä:

Valtion toimenpiteet/yleiset muutokset

- lainsäädännölliset muutokset kuten oppivelvollisuuden laajentuminen, varhaiskasvatuslain ja asiakasmaksulain muutos, lisäys 1,8 milj. euroa
- henkilöstökulujen kasvu 2 % yleissopimuskorotukset, lisäys 2,6 milj. euroa

Kymsote

- Kymsoten palvelusopimuksen 2,6 % korotus vuoden 2021 palvelusopimusennusteeseen nähden 8,6 milj. euroa, vuoden 2021 talousarvioon nähden kasvua 13,1 milj. euroa
- varautuminen sote-palvelujen kasvuun 6 milj. euroa
- vuokratuottojen muutokset Kymsoten osalta, vähennys 2,1 milj. euroa

Omat toimenpiteet

- aiempien päätösten vaikutukset, mm. palveluverkkojen osalta, vähennys 1,9 milj. euroa
- maksuttoman joukkoliikenteen laajentuminen II asteen opiskelijoille, lisäys 0,3 milj. euroa
- toimialojen muut palvelutarpeiden muutokset, lisäys 1,7 milj. euroa (mm. Käyrälammen ja ranta-asumisen kehittäminen, yhteisötilat, opetusmateriaalien päivittäminen, digitaalisten palveluiden kehittäminen kuntalaisille, koulukiusaamisen ehkäisy)
- KSAO:n yhtiöittäminen (vaikutus toimintakate sekä valtionosuudet)
- Kinnon palvelusopimuksen lisävähennys 1,0 milj. euroa
- sisäisten vuokrien muutos, kustannusneutraali kaupunkitasolla, toimialojen kehyksiin on lisätty vastaavat summat ja tulot huomioitu tilapalveluilla.

2.2.6 Talouden tasapainottaminen

Vuoden 2022 talousarvion valmistelun yhteydessä ei ole asetettu uusia talouden tasapainottamistoimenpiteitä. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on otettu huomioon aiempien päätösten vaikutukset taloussuunnittelukaudelle. Vuoden 2020 talousarvion yhteydessä päätetyistä toimenpiteistä tulee 1,5 milj. euroa lisävaikutuksia vuosille 2022-2025. Ne muodostuvat palveluverkkoihin liittyvistä toimenpiteistä, Kinnon palvelusopimuksen leikkauksesta sekä v. 2019 toteutettujen yt-neuvottelujen pysyvistä henkilöstösäästöistä. Vuoden 2021 talousarvion yhteydessä päätettiin tasapainottamistoimenpiteitä, joilla on sekä pysyviä että kertaluonteisia vaikutuksia. Näistä muodostuu ainoastaan vähäisiä vaikutuksia taloussuunnittelukaudelle.

Vuoden 2020 talousarvion yhteydessä päätetyt talouden tasapainottamistoimenpiteet, 1 000 euroa	2020	2021	2022	2023	2024
Palveluverkot	1 382	4 116	5 002	5 037	5 082
Avustukset	915	915	915	915	915
Kinnon palvelusopimus	500	700	1 000	1 000	1 000
Henkilöstösäästöt, 111 htv	5 100	6 700	7 026	7 326	7 326
Henkilöstösäästöt, 20 htv	400	800	800	800	800
Henkilöstösäästöt, kertaluonteinen	5 500				
Osinkotuloutukset 2020-2022	3 000	3 000	3 000		
Kunnallisveroprosentti + 0,5 prosenttiyksikköä	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000
Yhteensä	21 797	21 231	22 743	22 778	22 823

Vuoden 2021 talousarvion yhteydessä päätetyt talouden tasapainottamistoimenpiteet, 1 000 euroa	2021	2022	2023	2024
Perlacon jatkotyö, pysyvät	3 459	4 778	5 262	5 262
Perlacon jatkotyö, kertaluont.	1 270	590	840	550
Yhteensä	4 729	5 368	6 102	5 812

Suunnitelmavuosien, 2023-2025, osalta on huomioitu hyvinvointialueita koskevan lainsäädännön voimaantulo. Vuodesta 2023 lähtien sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestäminen eivät ole kuntien vastuulla. Näiden kustannuksien poistuminen on huomioitu toimintakatteessa. Uudistuksella on merkittävä vaikutus myös kuntien tulopohjaan. Verotuloja tullaan leikkaamaan tuloverojen sekä yhteisöverojen osalta. Lisäksi kiinteistövero tulee mukaan verotulotasaukseen. Valtionosuusjärjestelmä uudistuu ja kuntien saamat valtionosuudet vähenevät murto-osaan nykyisestä. Edellä mainitut muutokset on huomioitu taloussuunnitelmassa vuodesta 2023 lähtien. Vuoden 2023 osalta verotuloja saadaan vielä osin vuoden 2022 tilitysten mukaisesti, joten ko. vuonna verotulot tulevat kertymään seuraavia vuosia paremmin. Kaikilta kunnilta tehtävä tasasuuruinen veroprosentin leikkaus tullaan päättämään vuonna 2022. Hyvinvointialueiden rahoitus muodostuu kuntien sote- ja pelastustoimenkustannuksista vuosien 2021 ja 2022 tilinpäätöskien perusteella, joten uudistuksen lopulliset vaikutukset kuntatalouteen selviävät vasta vuonna 2023. Sotekustannuksien kasvu vaikuttaa suoraan kuntien jatkossa saamiin valtionosuuksiin; mitä enemmän ko. kustannukset kasvavat, sitä enemmän kuntien valtionosuuksia leikataan. Näiden leikkauksien vaikutukset ovat pysyviä. TE-palvelujen siirtoa kunnille vuonna 2024 ei ole laskelmissa huomioitu, koska käytettävissä ei ole riittävästi tietoa. Oman toiminnan osalta suunnitelmavuosille on arvioitu erittäin maltillinen kasvu, odotettavissa on, että Kouvolan taloustilanne ei tule helpottamaan lähivuosina, vaan edelleen tulee noudattaa erittäin tiukkaa talouskuria.

Toimintakatteen muutos vuonna 2022 on negatiivinen johtuen KSAO:n yhtiöittämisestä. Vaikutus toimintakatteeseen on noin 21,3 milj. euroa ja vuoden 2022 toimintakatteen muutos ilman ammatillista koulutusta on noin 4,1 %

Ulkoinen tuloslaskelma milj. e	TP 2020	MTA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
Toimintatulot	48,4	52,6	50,4	49,0	48,6	48,1
Valmistus omaan käyttöön	1,4	1,7	1,4	1,4	1,4	1,4
Toimintamenot	-569,7	-598,4	-577,2	-231,8	-233,8	-235,7
Toimintakate	-519,9	-544,1	-525,4	-181,5	-183,8	-186,2
Verotulot	354,7	369,0	365,5	193,0	189,3	193,0
Valtionosuudet	213,7	193,1	175,7	16,0	15,5	15,0
Rahoitustulot ja -menot	9,9	8,8	10,2	6,1	6,1	6,1
Vuosikate	58,6	26,9	26,0	33,6	27,1	27,9
Poistot ja arvonalentumiset	-27,5	-25,7	-25,5	-26,0	-26,5	-27,0
Satunnaiset erät	0,0					
Tilikauden tulos	31,0	1,2	0,5	7,6	0,6	0,9
Tilinpäätöserät	0,1	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1
Tilikauden yli-/alijäämä	31,1	1,2	0,5	7,7	0,7	1,0
Kertynyt yli-/alijäämä	18,0	19,1	19,7	27,4	28,0	29,0
Kunnallisveroprosentti	21,25	21,25	21,25	7,99	7,99	7,99
Toimintakatteen muutos %	-0,6	4,7	-3,4	-65,5	1,3	1,3
Vuosikate, % poistoista	213,1	104,5	101,9	129,4	102,2	103,3
Vuosikate, euroa/asukas	721	333	327	427	348	361
Asukasmäärä vuoden lopussa	81 216	81 521	79 526	78 709	77 916	77 145

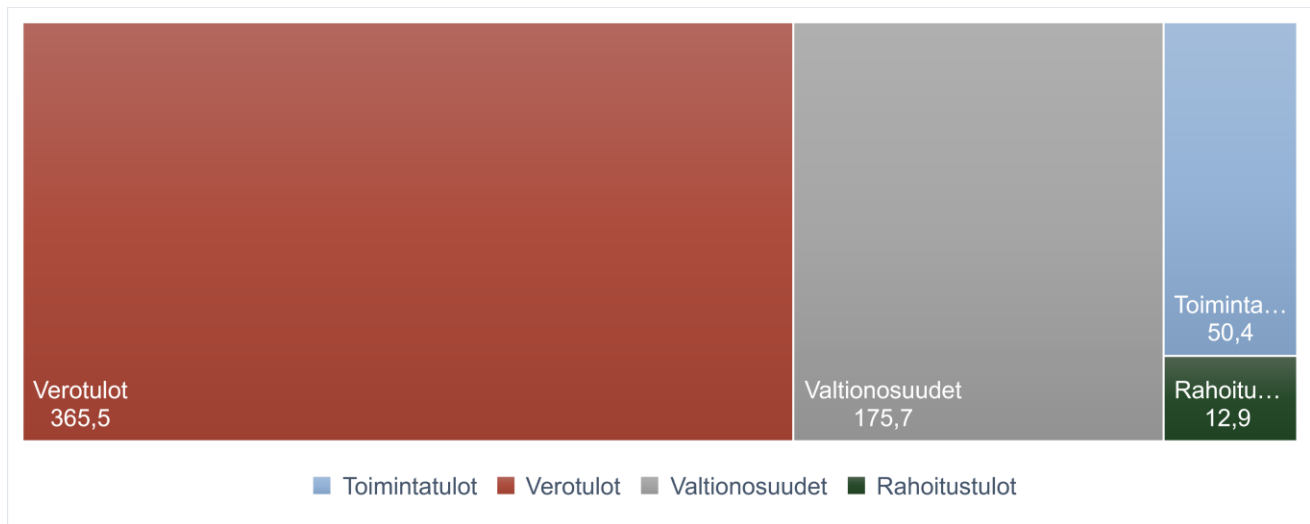
Lainakanta

Kaupungin investointitaso on viime vuosina ollut alhaisella tasolla, jolloin lainamäärä on kasvanut maltillisesti. Vuonna 2020 kuntien keskimääräinen lainakanta oli 3 448 euroa asukasta kohti. Vuonna 2021 kaupungin lainamäärän ei arvioida juurikaan kasvavan. Vuosille 2022 ja 2023 lainamäärän kasvut ovat maltilliset, mutta investoinnit toiminnan uudistamiseksi kasvattavat lainamäärää 2024 ja 2025. Kymmenen vuoden investointisuunnitelman mukaan investointitasot ovat korkeimmillaan vuosina 2023-2025. Osa investoinneista on suunniteltu rahoitettavan vaihtoehtoisilla rahoitusmuodoilla, esim. leasing-rahoituksella. Tällä pyritään jaksottamaan kustannuksia pitemmälle aikavälille.

Lainamäärä	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
euroa/asukas	2 283	2 371	2 796	3 806	3 286	3 281	3 507	3 671	4 029	4 432

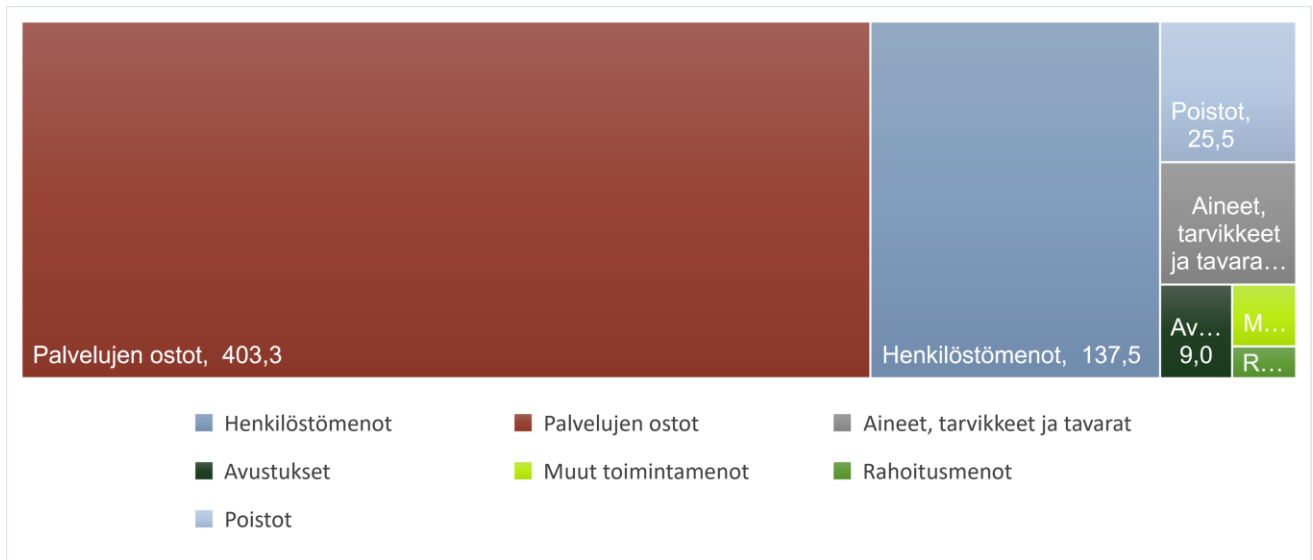
Tuloslaskelman tuloarvioiden ja määrärahojen jakautuminen

Verotulojen arvioitu kertymä on 365,5 milj. euroa ja valtionosuuksien 175,7 milj. euroa. Julkisen rahoituksen, verotulojen ja valtionosuuksien osuus on yhteensä noin 90 prosenttia tuloslaskelman tuloista. Toimintatulojen osuus on 50,4 milj. euroa eli 8 prosenttia tuloslaskelman tuloista. Rahoitustuloja arvioidaan kertyvän 12,2 milj. euroa, osuus 2 % tuloslaskelman tuloista.

Tuloslaskelman tuloarviot, TA 2022 (milj. euroa)

Henkilöstömenot ovat 137,5 milj. euroa. Niiden osuus tuloslaskelman määrärahoista on 23 prosenttia, kun se edellisvuonna oli 25 prosenttia. Palvelujen ostot ovat 403,3 milj. euroa, osuus 67 % tuloslaskelman määrärahoista. Aineet, tarvikkeet ja tavarat ovat 22,2 milj. euroa, avustusmenot 9,0 milj. euroa, muut toimintamenot 5,3 milj. euroa ja rahoitusmenot 2,7 milj. euroa, yhteensä noin 7 % tuloslaskelman määrärahoista. Poistot ovat 25,5 milj. euroa, osuus tuloslaskelman määrärahojen ja poistojen yhteissummasta on 4 %.

Tuloslaskelman määrärahat ja poistoarviot, TA 2022 (milj. euroa)

2.3 Talousarvion rakenne ja sitovuus

2.3.1 Talousarvion osat

Kunnan talousarvion ja -suunnitelman laadinnasta on säännökset kuntalaissa. Tämän lisäksi talousarviosta ja -suunnitelmasta antaa ohjeita ja suosituksia Suomen Kuntaliitto. Lisäksi kunnan kirjanpidossa ja tilinpäätöksessä on soveltuvin osin voimassa mitä kirjanpitolaissa on säädetty. Tältä osin sitovia ohjeita ja lausuntoja kunnille antaa työ- ja elinkeinoministeriön alainen kirjanpitolautakunnan kuntajaosto. Talousarviossa on seuraavat osat: yleiset lähtökohdat, käyttötalous-, tuloslaskelma-, investointi-, rahoitusosa ja liitteet. Organisaatioon ei sisälly liikelaitoksia eikä taseyksiköitä.

2.3.2 Talousarvion sitovuus

Käyttötalousosassa määrärahojen ja tuloarvioiden sitovuustaso kaupunginvaltuustoon nähden on lautakunnan/kaupunginhallituksen toimintakate ja toiminnalliset tavoitteet. Lautakunnan tavoitteiden sekä määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta vastaa toimialajohtaja. Lautakunnan talousarvio- ja määrärahamuutoksista päättää kaupunginvaltuusto.

Palkkatukimäärärahat on keskitetty konsernipalveluiden työllistämisen edistämisen talousarvioon. Hallinnointi hoidetaan työllistämisyksikössä. Työsopimukset tehdään toimialoilla ja työnjohto on toimialan vastuulla. Palkkatukimääräraha pitää sisällään vain palkkoihin liittyvät kustannukset, muut työllistettävien kustannukset kuuluvat toimialalle. Keskitetyn palkkatukityöllistämisen avulla voidaan varmistaa, että työllistäminen, ja erityisesti lakisääteisten veloitetyöllistettävien sijoittaminen toimii ilman suuria viiveitä.

Investointiosan sitovuustaso kaupunginvaltuustoon nähden on määritelty alla olevassa taulukossa. Lisäksi kokonaan uudet rakennusinvestoinnit on tuotava valtuuston hyväksyttäväksi. Ao. jaottelun sisällä investointien määrärahojen ja tuloarvioiden muutoksista päättää osaltaan kaupunginhallitus ja tekninen lautakunta. Investoinniksi katsotaan yli 30 000 euron hankinnat, joita käytetään palvelutuotannossa useana tilikautena ja jotka kirjataan vaikutusaikanaan suunnitelman mukaan poistoina kuluksi, poikkeuksena pysyvien vastaavien sijoitukset sekä maa- ja vesialueet, joista ei kirjata poistoja.

Rahoitusosassa sitovina erinä ovat antolainasaamisten lisäykset ja pitkäaikaisten lainojen lisäykset.

Kuntalain mukaan kaupunginvaltuusto päättää palveluista ja palveluista ja muista suoritteista perittävien maksujen yleisistä perusteista. Kaupunginhallituksen ja lautakuntien on osaltaan huolehdittava, että kaupungin päätettävissä olevat maksut tarkistetaan kustannusten nousua vastaavasti ja kaupungille kuuluvat tulot peritään tehtyjen sopimusten ja annettujen ohjeiden mukaisesti. Kaupunginhallitus antaa talousarviosta erillisen täytäntöönpano-ohjeen valtuuston hyväksyttävä talousarvion.

Sitovuus kaupunginvaltuustoon nähden, 1 000 euroa	Sitovuus	Määrärahat	Tuloarviot
KÄYTTÖTALOUSOSA			
Yhteistoiminta	N	357 050	1000
Tarkastuslautakunta	N	188	
Kaupunginhallitus	N	61 613	67 471
Kasvatus- ja opetuslautakunta	N	146 103	8 668
Liikunta- ja kulttuurilautakunta	N	30 932	5 971
Tekninen lautakunta	N	48 060	35 473
Kymen jätelautakunta	N	296	296
KÄYTTÖTALOUS YHTEENSÄ		644 242	118 879
TULOSLASKELMAOSA			
Verotulot	B		365 500
Valtionosuudet	B		175 650
Rahoitustuotot ja -kulut	N	2 705	12 890
TULOSLASKELMA YHTEENSÄ		2 705	554 040
INVESTOINTIOSA			
Kärkihankkeet			
RR-terminaalin rakentaminen	B	9 500	1 900
RRT Rekkaparkki	B	80	
RR-alue II/Kultasuontie	B	1 000	
RR-alue II/tonntien rakentaminen	B	1 570	
Käyrälampi/uimaranta	B	300	
Käyrälampi/Käyräjoen silta	B	400	
Käyrälampi/ulkoilureitti	B	180	
Lautaron jk-pp-väylä	B	200	
Kaupunginhallitus			
Konsemipalvelut/Aineettomat hyödykkeet	B	941	
Konsemipalvelut/Sijoitukset	B	500	
Konsemipalvelut, Tilapalvelut/uusinvestoinnit	B	4 500	
Konsemipalvelut, Tilapalvelut/korvausinvestoinnit	B	7 800	
Tekninen lautakunta			
Maa- ja vesialueet	B	1 300	400
Muut pitkävaikutteiset menot/uusinvestoinnit	B	915	
Muut pitkävaikutteiset menot/korvausinvestoinnit	B	100	
Kiinteät rakenteet ja laitteet/uusinvestoinnit	B	3 375	
Kiinteät rakenteet ja laitteet/korvausinvestoinnit	B	9 090	
INVESTOINNIT YHTEENSÄ		41 751	2 300
RAHOITUSOSA			
Antolainauksen muutokset			
Antolainasaamisten lisäykset	B	200	
Antolainasaamisten vähennykset			64
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	B		59 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys		45 000	
Lyhytaikaisten lainojen muutos			
Oman pääomanmuutokset			
Muut maksuvalmiuden muutokset			
Vaikutus maksuvalmiuteen		385	
YHTEENSÄ		734 283	734 283

B = sitovuus määrärahat ja tuloarviot

N = sitovuus tuloarvioiden ja määrärahojen erotus

2.3.3 Tilivelvollisuus

Tilivelvollisella on henkilökohtainen vastuu sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asianmukaisesta järjestämisestä ja valvonnan jatkuvasta ylläpidosta johtamansa toiminnan osalta. Tilivelvollisuus kattaa johtamis-, ohjaus- ja seurantavastuun lisäksi tulostavastuun ja oikeudellisen vastuun.

Tilivelvollisia ovat toimielinten jäsenet valtuustoa lukuun ottamatta sekä asianomaisen toimielimen tehtäväalueen johtavat viranhaltijat. Tilivelvollisia viranhaltijoita ovat muun muassa kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtaja, kehitysjohtaja, toimialojen johtajat sekä palvelujen ja palveluyksiköiden johtajat. Tilivelvollisuus merkitsee sitä, että viranhaltijan toiminta tulee valtuuston arvioitavaksi, viranhaltijaan voidaan kohdistaa muistutus ja häneltä voidaan evätä vastuuvapaus sekä omasta että alaistensa tekemisestä tai tekemättä jättämisestä.

2.3.4 Osallistuva budjetointi

Osallistuva budjetointi on demokraattinen prosessi, jossa kuntalaiset pääsevät vaikuttamaan siihen, miten kaupungin osallistuvaan budjetointiin varattu hankeraha käytetään. Aluetoiminnan alueittainen asukasluvun määrän mukainen hankeraha on varattu aluekehittämisen ja osallisuuden talousarvioon talousarviovalmistelun yhteydessä.

Tällä hetkellä osallistuvaa budjetointia toteutetaan aluetoimikunnissa. Aluetoimikunnat pyytävät hankeideoita kuntalaisilta ja jatkojalostavat ideoita yhdessä eri toimijoiden kanssa lisäksi ne sovitetaan yhteen muiden kaupungin vuosittaisten hankkeiden kanssa. Aluetoimikunnat valitsevat ideoista ne, jotka saavat eniten kannatusta. Isommille useamman alueen yhteisille hankkeille voidaan käyttää erikseen haettavaa investointirahaa. Hankkeiden toteuttamiseksi voidaan käyttää myös muita rahoituslähteitä. Kuntalaisten osallistumista ja vaikuttamista toteutetaan myös hankkeiden valmistelun yhteydessä kuntalaisille tehtävillä kyselyillä, järjestämällä keskustelu- ja kuulemistilaisuuksia sekä osallistamalla kuntalaisia suunnitteluun. Osallistuvaa budjetointia laajennetaan vuoden 2023 talousarvion yhteydessä.

2.4 Henkilöstö

Kaupunkistrategian sisäisen toiminnan linjauksia ovat osaava henkilöstö ja osallistava johtaminen. Henkilöstöohjelmalla tuetaan kaupunkistrategian toteutumista. Kaupunginhallitus hyväksyi 17.5.2021 kaupungin uuden henkilöstöohjelman vuosille 2021–2024. Ohjelmassa on määritelty henkilöstöjohtamisen visioksi ”Rakkaudesta lajiin – me teemme Kouvolaan”. Visiossa korostuu kuntatyön ihmisläheisyys ja työskentely yhteisen hyvän puolesta. Kaupungin henkilöstö on aktiivisesti tekemässä ja rakentamassa Kouvolaan yhdessä asukkaiden ja muiden sidosryhmien kanssa. Henkilöstöohjelmassa on asetettu kolme henkilöstöjohtamisen tavoitetta, jotka ovat osaava ja riittävä henkilöstö, hyvinvoiva henkilöstö ja turvallinen työyhteisö sekä hyvä johtaminen ja osallistuva työyhteisö. Ohjelmassa määritellään jokaista tavoitetta koskevat linjaukset ja mittarit sekä niiden saavuttamiseksi tarvittavat kehittämistoimenpiteet seuraavalle kahdelle vuodelle. Vuosien 2023–2024 kehittämistoimenpiteet määritellään vuonna 2022.

Henkilöstöohjelmassa on määritelty myös hyvän johtamisen periaatteet Kouvolaan kaupungilla, ja mitä ne tarkoittavat toimintatapoina ja johtamisen tekoina. Hyvän johtamisen periaatteet ovat: luomme selkeän suunnan yhdessä, toimimme arvostavasti, innostamme vaikuttamaan ja uudistamme asiakaslähtöisesti.

Henkilöstöjohtamisen visio ja tavoitteet

Henkilöstömäärä

Kaupungin palveluksessa oli elokuun lopussa henkilöstöä yhteensä 3 298, joista vakinaisia oli 2 554, määräaikaista 580 ja tukitoimenpitein työllistettyjä 164. Henkilöstö on kasvanut edellisvuodesta 173:lla. Vuodet 2021 ja 2020 eivät ole täysin verrannollisia keskenään johtuen vuonna 2020 toteutetuista lomautuksista. Vuonna 2020 määräaikaisen henkilöstön määrä oli myös poikkeuksellisen alhainen lomautuksista ja koronasta johtuen. Vuoden 2021 talousarviossa asetettiin tavoitteeksi lisätä palkkatukea 100 uudelle työllistämisyksikölle, mikä näkyy puolestaan työllistettyjen määrän kasvuna. Tarkemmin henkilöstömäärää kuvaa henkilötyövuosi (htv), jolla tarkoitetaan tässä koko tarkasteluajanjakson kokoaikatyössä ollutta henkilöä. Tunnusluvusta ei vähennetä vuosilomia tai palkallisia poissaoloja. Henkilötyövuodet ovat kasvaneet yhteensä 273,72:lla. Tämä johtuu määräaikaisten ja työllistettyjen määrän kasvusta sekä lomautusten vähentävästä vaikutuksesta viime vuoden henkilötyövuosien määrään. Henkilöstö jakautuu toimialoittain seuraavasti:

Toimiala	Vakinaiset	Määräaikaiset	Työllistetyt	Henkilöstö 31.8.2021 hlö	Henkilötyövuosina htv	Henkilöstö 31.8.2020
Konsernipalvelut	123	17	8	148	138,67	119
Sivistys	1 837	465	99	2 401	2 180,95	2 274
Tekniikka ja ympäristö	594	98	57	749	675,58	732
Yhteensä	2 554	580	164	3 298	2 995,21	3 125
Henkilöstö 31.8.2020	2 590	454	81	3 125	2 721,49	
Henkilöstö 31.8.2019	2 628	519	107	3 254	3 043,82	

Vakinainen henkilöstö on tilastoitu sille toimialalle, jolla hän työskentelee tilastointipäivänä riippumatta sen hetkisen palvelussuhteen luonteesta. Tilasto sisältää myös virka-/työvapaalla olevat henkilöt. Sivutoimiset eivät sisälly lukuihin.

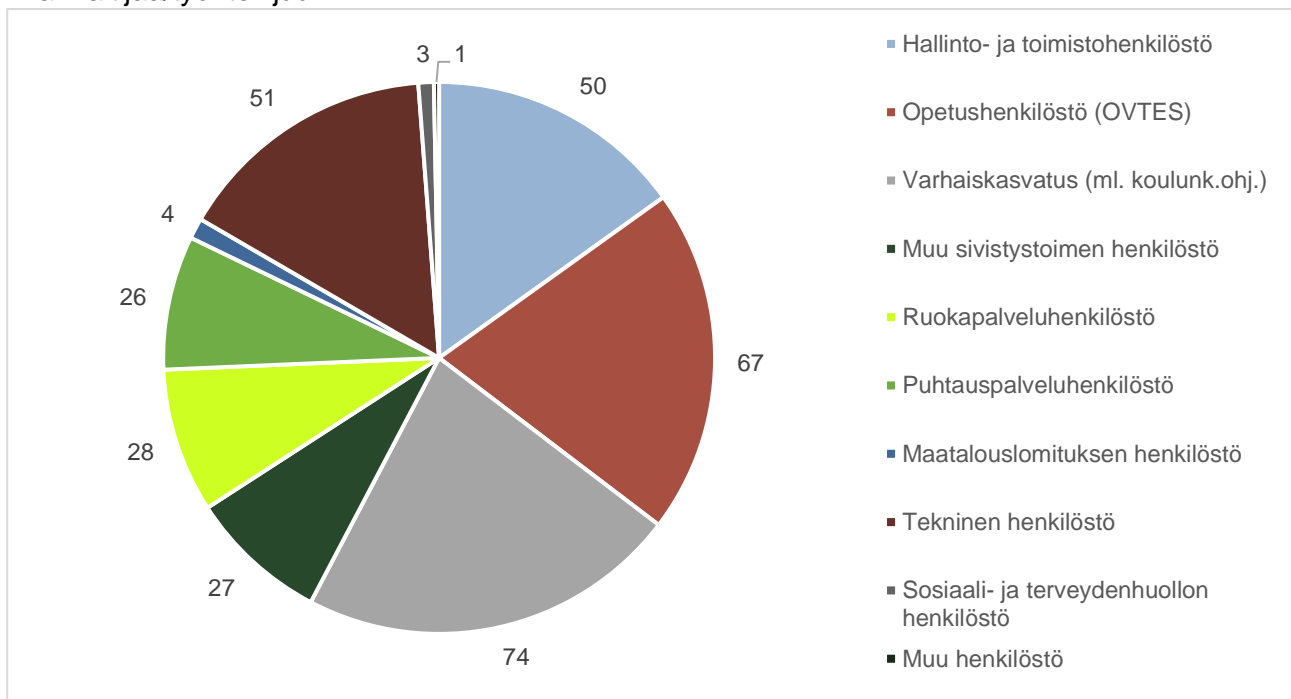
Henkilöstösuunnitelma

Henkilöstösuunnittelun tavoitteena on varmistaa, että kaupungin palveluja tuottaa riittävä määrä osaavaa henkilöstöä. Henkilöstösuunnitelmassa määritellään strategian ja toiminnan vaatima määrällinen ja laadullinen henkilöstötarve. Henkilöstösuunnitelman lähtökohtana tulee olla kaupungin strategia ja palvelustrategiset linjaukset, joissa otetaan kantaa siihen, mitä palveluita tuotetaan ja miten niitä tuotetaan. Henkilöstösuunnittelun avulla huolehditaan palvelutuotannon edellyttämän henkilöstön määrästä ja rakenteesta, turvataan riittävä osaaminen kaupungin tavoitteiden saavuttamiseksi, ennakoidaan henkilöstökustannuksia sekä määritellään keinoja, joilla henkilöstövoimavaroja muodostetaan, vaalitaan ja johdetaan.

Ennusteiden mukaan kaupungin henkilöstöä siirtyy vanhuuseläkkeelle toimialoittain seuraavasti:

Toimiala	-2022	2023	2024	2025	Yhteensä
Konsernipalvelut	19	5	3	1	28
Sivistys	68	49	42	38	196
Tekniikka ja ympäristö	34	24	24	24	106
Yhteensä	121	78	69	63	331

Vuoden 2022 sarake sisältää myös ne henkilöt, joiden henkilökohtainen eläkeikä on täyttynyt jo aiemmin. Henkilö voi jäädä vanhuuseläkkeelle saavutettuaan alimman vanhuuseläkeikänsä. Jokaisella ikäluokalla on oma alin vanhuuseläkeikä. Vaikka olisi saavuttanut alimman vanhuuseläkeikänsä, voi jatkaa edelleen työssä. Alin vanhuuseläkeikä on vuonna 1957 syntyneillä 63 vuotta 9 kuukautta, jonka jälkeen eläkeikä nousee portaittain. Vuonna 1957 tai sitä ennen syntyneet jäävät eläkkeelle viimeistään 68-vuotiaana. Henkilökohtainen eläkeikä voi olla korkeampi kuin alin vanhuuseläkeikä. Henkilökohtaisen eläkeiän täyttymispäivä ei siis tarkoita samaa kuin eläkkeelle siirtymispäivä. Eläkeiän täyttää vuoden 2025 loppuun mennessä yhteensä 331 henkilöä. Vanhuuseläkkeiden lisäksi työkyvyttömyyseläkkeelle arvioidaan siirtyvän vuosittain noin 10 viranhaltijaa/työntekijää.

Henkilöstön eläkkeelle siirtyminen eri henkilöryhmittäin vuosina 2022–2025

Vuosille 2022–2025 on laadittu erillinen henkilöstösuunnitelma, jota tarkistetaan vuosittain talousarviokäsittelyn yhteydessä. Alla olevassa taulukossa esitetään kooste toimialojen esityksistä määrälliseksi henkilöstösuunnitelmaksi vuosille 2022–2025.

Toimiala		2022 htv (brutto)	2023 htv (brutto)	2024 htv (brutto)	2025 htv (brutto)	Muutos-% 2022-2025
Konsernipalvelut	Vakinaiset	123,00	134,00	133,00	133,00	8,1 %
	Määräaikaiset	13,55	12,95	8,95	8,95	-33,9 %
	Työllistetyt	4,00	3,50	3,00	3,00	-25,0 %
	Yhteensä	140,55	150,45	144,95	144,95	3,1 %
Sivistys	Vakinaiset	1 651,94	1 623,94	1 611,94	1 598,94	-3,2 %
	Määräaikaiset	302,50	294,00	289,00	284,00	-6,1 %
	Työllistetyt	79,00	79,00	79,00	79,00	0,0 %
	Yhteensä	2 033,44	1 996,94	1 979,94	1 961,94	-3,5 %
Tekniikka ja ympäristö	Vakinaiset	542,20	544,55	544,05	545,05	0,5 %
	Määräaikaiset	38,70	30,50	25,00	25,00	-35,4 %
	Työllistetyt	49,49	46,89	46,89	46,89	0,0 %
	Yhteensä	630,39	621,94	615,94	616,94	-2,1 %
Kouvolan kaupunki	Vakinaiset	2 317,14	2 302,49	2 288,99	2 276,99	-1,7 %
	Määräaikaiset	354,75	337,45	322,95	317,95	-10,4 %
	Työllistetyt	132,49	129,39	128,89	128,89	-2,7 %
	Yhteensä	2 804,38	2 769,33	2 740,83	2 723,83	-2,9 %

Henkilötyövuosilaskennassa koko vuoden kokoaikatyössä oleva henkilö on yksi henkilötyövuosi (1 htv). Osa-aikaisesti työskentelevän työpanos lasketaan tehdyn työajan suhteessa.

Kaupungin henkilöstömenojen on oltava suunnittelukaudella kestäväällä perustalla. Henkilöstösuunnittelun tulee olla strategiasidonnaista siten, että kaupungilla on optimaaliset henkilöstörakenteet ja -mitoitukset sekä toiminnan mukaiset työntekijät. Työtehtävien, työaikajärjestelmien ja työaikojen hyvällä suunnittelulla pyritään palvelujen tehokkaaseen ja tarkoituksenmukaiseen järjestämiseen. Tavoitteena on strateginen osaamisen ennakointi ja osaamisen täysimääräinen hyödyntäminen. Työkykyjohtamista kehitetään sairauspoissaolojen ja ennenaikaisen eläköitymisen vähentämiseksi, jolloin myös työkyvyttömyyden kustannukset vähenevät.

Henkilöstömenot

Talousarvion palkkausmäärärahoja korotettiin 2,0 prosentilla kesäkuun 2021 palkkatasosta, kun talousarviota laadittiin. Palkkojen sivukulut on varattu talousarvioon alustavien ennusteiden mukaisesti.

Sopimuskausi kaikissa kunta-alan virka- ja työehtosopimuksissa päättyi 28.2.2022. Tulevista kunta-alan sopimuskorotuksista ei vielä tiedetä.

Kouvolan kaupungin talouden tasapainottamisessa ensisijaisena tavoitteena on saavuttaa henkilöstömenojen säästöjä eläke- ja muun poistuman hyödyntämisen, määräaikaisen henkilöstön vähentämisen, työ- ja työaikajärjestelyjen, työkyvyttömyyden kustannusten vähentämisen sekä toiminnan ja prosessien kehittämisen avulla.

2.5 Kouvolan kaupunkistrategia

2.5.1 Strategian rakenne ja keskeiset sisällöt

Kaupunkistrategia on kasvustrategia

Vuonna 2022 noudatetaan voimassa olevaa strategiaa sen päivittämiseen keväälle 2022 saakka. Strategiavision 2030 mukaan Kouvolaa on kasvualusta - mahdollisuus uusille avauksille ja kasvulle. Kaupungin arvot ovat henkilöstön ja luottamushenkilöiden tunnistamasta laajasta joukosta tulevaisuudelta toivottuja arvoja. Strategian kasvukärjiksi on valittu Lasten kasvu ja Nuorten kasvu sekä Yritysten kasvu. Uuden strategian mukaan kaikista pidetään huolta, mutta kasvulla on oltava kärjet. Kasvukärkiin panostettaessa vaikutukset heijastuvat koko yhteisöön.

2.5.1.1 Kaupungin arvomaailma

- *Lasten kasvussa* fokusoidaan perhearkeen. Perhearke on saatava toimimaan sujuvasti lasten kasvun tukena. Perhearkea helpottavat ratkaisut toimivat sovellettuna kaikille. Tuloksena on Suomen paras aktiivinen arki.
- *Nuorten kasvussa* fokuksena on koulutus. Yliopisto synnyttää verkostojen kautta ympärilleen monenlaista toimintaa sekä kehittämis- ja tutkimustyötä. Monitasoista ja yhteistyöhön perustuvaa yliopistotasolle asti yltävää koulutusta kehittämällä syntyy innovatiivinen ja uutta luova kaupunki.
- *Yritysten kasvussa* fokus on logistiikassa. Kyse on älykkäästä henkilöliikenteestä, tavaraliikenteestä, yhteyksistä ja verkostoista, niiden toimivuudesta ja uudenlaisten liiketoimintakonseptien löytymisestä. Kouvolaa toimii palvelualustana älykaupungin kehittämiseksi päämääränä olla valtakunnallisesti liikuttamisessa paras.

Strategian ohjaavuus

Kaupunkistrategia on yhteisöstrategia. Se vaikuttaa kaikkiin toimijoihin sekä ohjaa ja sitoo kaupunkikonsernia. Valtuusto päättää kaupunkistrategian toteuttamisesta ja ohjaa sen toteuttamista. Strategiaohjauksen välineinä ovat laaja-alaiset sidosryhmien kanssa laaditut strategiaohjelmat Elinvoiman kasvu- ja Hyvinvoinnin kasvu –ohjelmat, jotka on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 23.9.2019. Nämä ohjaavat talousarvion toiminnallisia tavoitteita ja käyttösuunnitelmien toimenpiteitä strategiaa tarkentaen. Toimialat kirjaavat strategiaa toteuttavat toiminnalliset tavoitteet talousarvioon ja -suunnitelmaan sekä käyttösuunnitelmiin. Tavoitteita ja toimenpiteitä aikataulutetaan ja niitä seurataan ja arvioidaan osavuositain kaikilla päätöksentekotasoilla. Työn vaikuttavuutta seurataan kaupunkitasolla strategiamittarien avulla.

Strategiaohjelmista päivitetään vuosittain tulevaisuuden tiekartat, eli strategian pitkän aikavälin toimenpidesuunnitelmat. Taloussuunnittelun yhteydessä tunnistetaan vuosittain tiekartoista keskeisimmät strategiset hankkeet. Hankkeiden valmistelua ja toteutusta vahvistetaan hanketoiminnan koordinoinnilla. Elinvoimajaosto valmistele hallituksen toimeksiannosta hankkeiden poliittista ohjausta. Strategiaohjelmien laajat tavoitteet on johdettu strategiatavoitteista (ks. alla). Talousarviossa tavoitteet esitetään otsikoituna kaupunkistrategian strategiaohjelmien ja –strategiatavoitteiden mukaan:

Strategiaohjelmat ja -tavoitteet

Elinvoiman kasvu

Aluekehitys

- Verkostokaupunki
- Kyliä pitkin kaupunkia
- Omaleimaiset alueet
- Uusiokäyttöiset monipalvelutilat

Elinkeinopainotukset

- Bio- ja kiertotalous
- Ketterästi luontoon
- Viennin tuki
- Pienyrittäjyyden kannustaminen
- Asenteellinen työvoima

Hyvinvoinnin kasvu

Terveyden edistäminen

- Paras lähikulttuuri
- Palvelujen vaivaton saanti
- Innostava palveluasenne

Ennaltaehkäisevät palvelut

- Puhdas kasvu
- Monimuotoiset luontoympäristöt
- Resurssitehokkuus
- Eheä yhdyskunta- ja taajamarakenne
- Rakentamisen energiatehokkuus
- Hiilineutraali kaupunki 2040

Statuksen kasvu

Identiteetti

- Euroopan turvallisin kaupunki
- Rohkeita kokeiluja
- Kouvola kartalle

Osallisuus

- Asukkaat voimavarana
- Kansalaiskunta
- Siemennetään uusia avauksia

Sisäisen toiminnan kehittäminen

- Uudet toimintatavat
- Osaava henkilöstö ja osallistava johtaminen
- Hallittu vakaa talous
- Yhteistyö ja edunvalvonta

2.5.2 Suunnitelmakauden tavoitteet

Suunnitelmakauden tavoitteet ovat kaupunkikonsernille yhteisiä vaikuttavuustavoitteita. Seuraavassa taulukossa esitetään koko kaupunkia koskevat suunnitelmakauden (2022-2025) tavoitteet. Suunnitelmakauden tavoitteet ohjaavat vuosittaisen työtä. Lähtöarvo on uusien saatavilla oleva vuosittainen arvo ja tavoitearvo suunnitelmakauden lopun eli vuoden 2025 tavoite. Mittarien lähde merkintä on mainittu, mikäli tieto ei ole kaupungin oma.

Taloussuunnittelukauden tavoite				
Strategian tavoitteet suunnittelukaudella etenevät: asukasmäärä, elinvoima, hyvinvointi ja status kasvavat.				
Mittarit				
Yritysilmapiiri (sijoitus ¹)	Lähtöarvo 2/2021	24/25	Tavoitearvo 12/2025	11/25
Kaupungin hankintojen paikallisuusaste (% ²)	Lähtöarvo 12/2020	52,4	Tavoitearvo 12/2025	60
Työllisyysaste (% ³)	Lähtöarvo 12/2019	68,8	Tavoitearvo 12/2025	71
Työttömyysaste (% ⁴)	Lähtöarvo 12/2020	14,0	Tavoitearvo 12/2025	10
Väestö (asukasmäärä ⁵)	Lähtöarvo 12/2020	81 187	Tavoitearvo 12/2025	80 000
Lapsiperheet (kpl ⁶)	Lähtöarvo 12/2020	7 151	Tavoitearvo 12/2025	7 200
Joukkoliikenteen nousujen määrä (kpl)	Lähtöarvo 12/2020	843 994	Tavoitearvo 12/2025	1 300 000
Asukastyytyväisyys (sijoitus ⁷)	Lähtöarvo 12/2017	5/8	Tavoitearvo 12/2025	4/8
Muuttohalukkuus (sijoitus ⁸)	Lähtöarvo 3/2020	51/61	Tavoitearvo 12/2025	30/61

1) sijoitus tutkimuksessa mukana olevien seutukuntien joukossa, EK Kuntarating

2) hankinnat toimijoilta, joiden kotipaikka on Kouvola

3) 18-64 -vuotiaiden työllisten osuus saman ikäisestä väestöstä, Tilastokeskus

4) osuus työvoimasta, Tilastokeskus

5) asukasmäärä, Tilastokeskus

6) perheet, joissa alle 18-v lapsia, Tilastokeskus

7) sijoitus Kouvolan vertailukuntien joukossa, asukkaiden tyytyväisyys kunnallisiin palveluihin, EPSI Rating. Tilasto on muuttunut maksulliseksi, Kouvola ei ole tilannut tutkimusta vuoden 2017 jälkeen.

8) sijoitus tutkimuksessa mukana olevien kuntien joukossa, Taloustutkimus, 2020 Tutkimuksessa on arvioitu 61 kaupunkia ja kuntaa. Vuoteen 2018 asti mukana oli 37 kaupunkia.

2.5.3 Strategiset hankkeet

Kaupunkistrategian asettamat Elinvoiman ja Hyvinvoinnin kasvu -ohjelmat sisältävät 9 päämäärää, joista on vuonna laadittu tiekartat vuoteen 2030. Vuonna 2021 valmistelu on jatkunut toimialojen työpajoilla, joissa on kirjattu, miten tiekarttoihin merkityt hankkeet ja toimenpiteet ovat edenneet. Lisäksi tiekarttoja päivitetään taloussuunnittelukauteen täsmentyen sekä ennakoiden vuoden 2022 strategiapäivitystä, joka aloitettiin valtuustoseminaarilla 27.9.2021. Vuonna 2020 yhteisiä läpileikkaavia hankeaihoita tunnistettiin kolme. Näiden kokonaisuuteen liittyviä rahoitushakemuksia haetaan jatkuvasti. Hankeaihiot on kuvattu seuraavassa lyhyesti.

Aktiivisen asukkaan kaupunkialue 4.0.

Hanketta kuvaa neljä kertaa neljä asiaa. 1) kestävä kehitys sosiaalisesti, taloudellisesti, ekologisesti sekä kaupunkiarkkitehtuurin kannalta, 2) mukana olevat julkiset toimijat, yritykset, järjestöt sekä neljäs sektori eli kuntalaiset 3) suunnittelukohteena on yhteisötiloja, taajamien välinen saavutettavuus etenkin hiilineutraalisti, palvelut sekä ulko- ja viheralueet, 4) pilottikohteena on neljän taajaman rajaama alue, Kouvola-Koria-Kuusankoski-Valkeala. Nämä neljä taajamaa ovat kaupungistumistrendin mukaisesti jo osin kasvamassa yhteen. Hankkeessa voidaan esimerkiksi luoda virtuaalinen malli kyseisestä alueesta sekä sen tiloista ja digitaalinen tuki näiden suunnitteluun. Toimintatilojen lisäksi voidaan suunnitella osallistavasti ympäristöä mm. aktiivipuistoja ja viherkäytäviä. Hankkeessa hyödynnetään ja kehitetään verkostomaista monituottajuutta ja innovoidaan uusia palvelumalleja. Yritystoimintaa edistetään. Kaupunkialueella voitaisiin toteuttaa esimerkiksi robottibussikokeilu, tai non-stop bussiliikennettä jollekin eniten käytetyistä osuuksista. Keskustakirjastoon suunnitellaan monikäyttöinen uusi matalan kynnyksen palvelu-, versta- ja digityön studiotila. Moderni ja kestävä kaupunkialue tukee Kouvolan imagoa kehittäjänä ja yhteisönä. Tilasuunnittelu toteutuu uudenaikaisesti ja monikäyttöisesti. Olemassa olevia tyhjeneviä tiloja voidaan suunnitella ja varustaa uudella tavalla monikäyttöiseksi. Osallistava suunnittelu sitouttaa ja lisää yhteistyötä verkostomaisesti. Hankkeeseen halutaan kumppaniksi asukkaat ja kävijät, osaajat, järjestöt ja palveluiden tuottajat. Rahoitusta on haettu ja saatu vuonna 2020 mm viheralueiden ja luontopolkujen kehittämiseen, sekä ydinkeskustan kestävään kehittämiseen. Nämä osahankkeet ovat käynnistyneet ja jatkuvat taloussuunnittelukaudelle.

Työllisyydenhoito ketteränä elinvoimapalveluna:

Työllisyydenhoidossa on nähtävissä kaksi virtausta: työttömyyden pitkittymisen ehkäisemiseen tähtäävä suuntaus (vapaaehtoinen elinvoimapalvelu) sekä seurausten lieventämiseen painottuva työ, joka perustuu lainsäädäntövelvoitteisiin (sosiaalipalvelu). Kuntien työllisyyspalveluista tehdyn tutkimuksen mukaan kunnissa, joissa työllisyydenhoito on vahvasti työllistymisen edistämiseen tähtäävää, toiminta on osoittautunut hieman tuloksekkaammaksi kuin sosiaalipalvelun näkökulmaa painottavissa kunnissa. Tällä hetkellä Kouvolassa työllisyystoiminnot ja palvelut järjestetään eri organisaatiossa ja organisaation sisälläkin kohderyhmästä riippuen hajautetusti. Varhaiseen tukeen ja yksilöityyn työllisyyden hoitoon ei ole riittävää resurssia ilman hankerahoitusta. Tavoitteena on etenkin tutkinnon osien suorittaminen palkkatukijaksoon sisällytettynä joustavammin ja yksilöidymmin, ammatillisissa oppilaitoksissa henkilökunnan (erityisesti opettajien) yksilöohjaus- ja työssä oppimisen ohjaustaitojen kehittäminen, sekä työpaikkojen ohjaustaitojen kehittäminen työn ohessa oppimisen käytäntöihin. Ratkaisuja yksittäisten yrittäjien ja erityisesti pk-yrittäjien työvoimatarpeeseen haetaan tällä tavoin räätälöidyn koulutuksen kautta. Yhteistyössä Ksaon ja muiden oppilaitosten kanssa kehitetään toimintamalli, jossa kaupungin yksiköissä palkkatuetulla tukityöjaksolla olevat voivat suorittaa koulutusjaksoja tai tutkinnon osia tukityöjakson osana ja ohella. Kumppaneiksi halutaan oppilaitosten lisäksi muita työllisyystoimijoita, kuten yhdistyksiä ja säätiöitä, sekä hankeideaa tukevia

muita työllisyshankkeita. TE-palvelujen uudistus vuonna 2024 antaa suuret mahdollisuudet luoda tästä kokonaisuudesta asiakaslähtöisen, sujuvan ja vaikuttavan palvelukokonaisuuden.

Digitaaliset palveluprosessit ja sisällöt

Kevään poikkeustilanne ja vielä jatkuva koronapandemia edellyttävät kuntia kehittämään sähköisiä palveluja ja sisältöjä huomioiden erityisesti heikoimmassa asemassa olevat eli lapset, ikääntyneet ja riskiryhmäläiset. Hankkeen tavoitteena on digitalisoida kuntalaisille suunnattuja palveluprosesseja ja sisältöä kokonaisvaltaisesti. Ensisijaisesti lähdetään liikkeelle lapsille, nuorille ja lapsiperheille suunnatuista palveluista sisältäen mm. etäopetukseen ja koulujen digitalisaatioon liittyvät palveluprosessit sekä vanhemmuuden tukemiseen liittyvät palvelut. Muita kehitettäviä kaikille ikäryhmille suunnattuja palveluja ovat mm. terveyden edistämisen ratkaisut, asiointipalvelut, liikunnan ja kulttuurin sähköiset palvelut, verkko-osallisuuden edistäminen päätöksenteossa, vuoden 2022 kansainvälisen pelitaiteen näyttelyn sisällöt ja tekniset toteutukset, pelitaiteen teosten hankkiminen ja toteutus, näyttelykokonaisuuden virtuaalisisällöt, sekä digitaaliset välineet työllisyyden edistämiseksi. Ratkaisuissa huomioidaan uusien teknologioiden tuomat mahdollisuudet mm. tekoäly ja robotiikka ja varmistetaan kehitettävien palvelujen nivoutuminen kaupungin nykyisiin teknisiin alustoihin ja ratkaisuihin. Yhtenä toteutusmuotona on palvelujen pelillistäminen. Tuloksena syntyy useille eri kohderyhmille helposti saavutettavia digitaalisia palveluja ja sisältöjä. Kokonaisvaltaiset digitaaliset palveluprosessit lisäävät kuntalaisten, erityisesti lapsiperheiden ja heikoimmassa asemassa olevien, hyvinvointia ja turvallisuutta. Kuntalaisilla on yhdenvertainen asema palvelujen käyttäjinä. Hankekumppanina ovat muut Kymenlaakson kunnat, kuntalaiset, oppilaitokset ja alueen ICT-yritykset. Rahoitushaku on käynnissä syksyllä 2021.

2.5.4 Edunvalvontasuunnitelma

Kouvolan kaupungilla on tunnistettu tarve tehostaa edunvalvontaa ja siksi on valmisteltu kaupungin ensimmäinen edunvalvontasuunnitelma. Edunvalvonnalla tarkoitetaan vaikuttamista päätöksentekoon kohteissa, jotka eivät ole suoraan kaupungin päätäntävällässä. Suunnitelmassa on kuvattu keskeisimmät edunvalvontakohteet lyhyellä aikavälillä eli taloussuunnittelukaudella (1-4 v.). Pitkän aikavälin (4-10 v.) edunvalvontakohteet määritellään keväällä 2022 kaupunkistrategian kirkastuksen yhteydessä.

Kouvolan kaupungin edunvalvonnan tavoitteena on toteuttaa kaupunkistrategiaa ja sitä toteuttavia kasvuohjelmia; Elinvoiman - ja Hyvinvoinnin kasvu. Keskeiset edunvalvontakohteet sisältyvät seuraaviin teemoihin; Yritykset, työpaikat ja osaaminen, Liikenneväylät ja maankäyttö sekä Hyvinvointi ja näissä läpileikkaavana teemana vihreä siirtymä eli vaikuttaminen keinoihin kohti hiilineutraalia Kouvola 2030. Teemojen alla on yksilöityjä edunvalvontakohteita, jotka sisältävät tavoitteiden lisäksi konkreettiset toimenpiteet, aikataulun ja valmisteluvastuun. Ne esitetään edunvalvontakortteina. Lisäksi kuhunkin teemaan liittyy kaupungin kannalta keskeisiä lainsäädäntöuudistuksia, jotka on kuvattu omalla kortilla. Seuraavassa kappaleessa mainitut kärki- ja edunvalvontakohteet sisältyvät edunvalvontasuunnitelmaan. Suunnitelma hyväksytetään kaupunginhallituksessa vuosittain talousarviovalmistelun yhteydessä ja sen toteutumista seurataan säännöllisesti kaupunginhallituksessa ja tuodaan valtuustolle tiedoksi vuosittain. Edunvalvontakorttien päivitys on jatkuvaa.

2.5.5 Kärki- ja edunvalvontahankkeet

Kärkihankkeet

Kouvolan kaupungin roolia Pohjois-Euroopan logistisena keskuksena vahvistetaan Kouvola RRT:n rakentamisen myötä. Aluetta rakennetaan vaiheittain siten, että varsinainen RR-terminaali valmistuu vuoden 2022 loppuun mennessä ja otetaan käyttöön vuoden 2023 alussa. Seuraavissa vaiheissa alueelle rakentuu logistiikka- ja yritysalue. Vaiheen 2 logistiikkatontit ovat rakenteilla ja muiden osa-alueiden osalta kaavoitustyö on käynnissä.

Kouvolan rautatie- ja maantietermiinalin rakentaminen aloitettiin helmikuussa 2019. Parhaillaan rakennetaan radan viereen edistyksellistä intermodaalialuetta ja 1100 metriä pitkiä kuormausrateita. Hanke etenee aikataulussaan ja pitkien junien termiinalista on rakennettu lähes 80 %.

RR-terminaali laajentaa merkittävästi Kouvolan nykyistä logistiikka-aluetta ja vahvistaa Kouvolan asemaa raidelogistiikan keskittymänä. Se luo nykyisille yrittäjille ja uusille toimijoille puitteet kasvattaa liiketoimintaansa logistiikan alalla. Kouvola RRT vastaa EU:n ilmastotavoitteisiin, jossa pyrkimyksenä on siirtää yli 300 km:n pituiset maanteiden tavarankuljetukset muihin liikennemuotoihin, kuten rautatie- tai vesiliikenteeseen. Kouvola RRT -hankkeen suunnittelua ja toteutusta rahoitetaan vuosina 2016–2022 EU:n Connecting Europe Facility eli Verkkojen Eurooppa -rahoitusvälineestä 9 milj. eurolla. Lisäksi valtio investoi hankkeeseen Väyläviraston kautta 4,4 milj. euroa. Hankkeen kokonaisinvestoinnin laajuus on 41,4 milj. euroa.

Käyrälammen aluetta vahvistetaan kaupungin matkailupalveluiden keskuksena. Alueella on vireillä asemakaavan muutos, joka tulee mahdollistamaan nykyistä enemmän matkailupalveluinvestointien toteuttamisen alueelle. Tavoitteena on toteuttaa Käyrälammen kiertävän ulkoilureitin 1. vaihe vuoden 2022 loppuun mennessä. Seuraaville vuosille varataan määrärahoja infran parantamiseen, tällä mahdollistetaan yksityisten investointien toteuttamista alueelle.

Edunvalvontahankkeet

Väyläviraston toukokuussa 2020 julkaiseman selvityksen mukaan Itäradan Porvoo-Kouvola linjaus on paras ja kustannustehokkain vaihtoehto uudeksi idän suunnan yhteydeksi. Valtion ja 25 kunnan tai kaupungin neuvottelijat pääsivät yhteisymmärrykseen Itäradan suunnittelua edistävän hankeyhtiön perustamisesta 21.5.2021. Maan hallituksen talouspoliittinen ministerivaliokunta käsitteli valtion osalta Itärata-hankeyhtiön perustamista 28.9.2021 ja puolsi, että Suomen valtio, edustajanaan liikenne- ja viestintäministeri, voi hyväksyä Itärata-hankeyhtiön osakassopimuksen sekä hankeyhtiön perustamisen yhdessä vähemmistöosakkaiden kanssa. Kuntien osalta valtuustopäätökset on tehty touko-syyskuussa 2021.

Arvioidut suunnittelukustannukset ovat Porvoo-Kouvola linjaukselle noin 79 miljoonaa euroa, joista kuntien osuus on noin puolet. Kouvolan kaupunginvaltuuston tekemän päätöksen mukaisesti kaupungin maksuosuus on enintään 4,8 milj. euroa. Suunnittelutyön on arvioitu kestävän noin yhdeksän vuotta merkittävimmän rahoitustarpeen kohdentuessa hankkeen loppuvaiheeseen. Hankeyhtiön toimialana ja tehtävänä olisi hankkeeseen liittyvä suunnittelu ja sen rahoittaminen rakentamisvalmiuteen asti. Hanke on todella keskeinen itäisen Suomen aluekehitykselle lähivuosikymmeninä. Parempi saavutettavuus ja lyhyemmät matka-ajat antaisivat uutta nostetta elinkeinoelämälle, mahdollistavat paikasta riippumattoman työn ja hillitsevät liikenteen päästöjä.

Valtatie 15 on Kymenlaakson tärkein etelä-pohjoissuuntainen Kotkan ja Kouvolan välinen päätieyhteys, joka on elintärkeä Kymenlaakson suurteollisuudelle, elinkeinoelämälle ja yhdyskuntien kehittämiselle sekä nykyisin myös terveydenhuollon hälytysajoneuvoliikenteelle. Se on lisäksi Kymenlaakson kaupunkiseutujen työmatkaliikenteen pääväylä. Yhteysvälin ongelmina ovat heikko liikenneturvallisuus sekä kapean kaksikaistaisen tien riittämättömyys palvella suurta ja kasvavaa eri tavoitenopeuden omaavaa liikennettä. Tavoitteena on, että valtatie 15 korjaamiseen välille Kotka–Kouvola osoitettaisiin investointimääräraha tienrakennustöiden pikaiseksi aloittamiseksi. Investoinnilla turvattaisiin asukkaiden, Suomen vientikaupan, teollisuuden ja kaupan tavaravirtojen sekä sosiaali- ja terveyspalvelujen turvaamisen edellyttämät vaatimukset turvallisesta ja toimivasta pääväylästä. Valtatie 15 Kotka-Kouvola on Kaakkois-Suomen liikennestrategian mukaan tärkein ja nopeimmin käynnistettävissä oleva pääväylähanke. Investointihanke on kirjattuna Valtion väyläverkon investointiohjelma vuosille 2022-2029 luonnokseen 2.7.2021 yhtenä neljästä parannettavaksi osoitetusta pääväylähankkeesta. Hankkeen odotetaan käynnistyvän vuonna 2022.

Muiden tiehankkeiden osalta Kouvolan kaupunki odottaa valtiolta valtatie 6 Kouvolan kohdan aktiivista kehittämistä. Erityisen tärkeää on Kouvola RRT -alueen toimintaedellytyksien tukeminen

toteuttamalla uusi eritasoliittymä intermodaaliterminaalin pohjoispuolelle, mikä helpottaa raskaan liikenteen turvallista liittymistä päätieverkolle. Valtatie 6 parantaminen Koriolla Hevossuo–Nappa välillä on myös kirjattu Väyläviraston 8-vuotiseen investointiohjelmaluonnokseen pääväylien liikenneturvallisuuden ja palvelutason parantamiseen liittyvänä hankkeena. Lisäksi elinkeinoelämän kuljetuksille ja työmatkaliikenteelle tärkeän valtatie 12 Lahti–Kouvola yhteysvälin parantaminen laatutasoltaan yhtenäiseksi ja turvalliseksi on tarpeen. Valtatien 6 Kouvolan kohdan tiesuunnitelman laatiminen tukee Kaakkois-Suomen liikennestrategian mukaisen kiireellisyydeltään yhden merkittävimmän väylähankkeen etenemistä.

Valtio on laajentanut maankäytön, asumisen ja liikenteen (MAL) sopimusmenettelyä yhdeksään suurimpaan kaupunkiin. Lisäksi valtio ja yliopistovetoiset kaupungit sopivat ekosysteemisopimuksista, jotka mahdollistavat kaupunkien ja valtion tiiviimmän yhteistyön tutkimuksen, kehityksen ja innovaatioiden (TKI) tueksi. Kouvola rakentavasti edesauttaa sopimuksellisen yhteistyön syntymistä valtion ja kaupungin välille.

Lappeenrannan-Lahden teknillinen yliopisto käynnistää kansainvälisen tuotantotalouden diplomi-insinööritutkintoon johtavan maisteriohjelman Kouvossa syksyllä 2022. Pitkään jatkuneen yliopistoyhteistyön vahvistamiseksi LUT-yliopiston kanssa käydään tämän lisäksi neuvotteluja muiden Kouvolan elinkeinoelämää palvelevien koulutusohjelmien käynnistämisestä.

2.6 Kuntakonsernin riskianalyysi

Riskienhallinnan keskeisin tarkoitus on strategisten tavoitteiden toteutumisen varmistaminen. Riskeillä tarkoitetaan epävarmuustekijöitä, jotka voivat aiheuttaa epäonnistumisen toiminnassa tai tavoitteiden toteutumisessa, tai merkittäviä vahinkoja. Kaupunkikonsernin riskit on kaupunkistrategian mukaan luokiteltu neljään luokkaan: strategisiin, toiminnallisiin, taloudellisiin ja vahinkoriskeihin. Riskien vaikutusta voidaan tarkastella sisäisen toimintakyvyn, elinvoiman kasvun, hyvinvoinnin kasvun ja statuksen kasvun heikentymisen näkökulmista.

Alle on koottu tiedot kuntakonsernin ulkoisista ja sisäisistä riskeistä sekä niiden mahdollisesta vaikutusalueesta (vaikutusalueet on merkitty sulkuihin):

Ulkoiset riskit

Ulkoiset strategiset riskitekijät ja niiden mahdollinen vaikutusalue

- Maine ja imago (statuksen kasvun heikentyminen)
- Kansalaisten aktiivisuus ja hyvinvointi (hyvinvoinnin kasvun heikentyminen)
- Kuntakonsernin kokonaisuus (elinvoiman kasvun heikentyminen)

Ulkoiset toiminnalliset riskitekijät ja niiden mahdollinen vaikutusalue

- Asiakaslähtöinen palvelu (hyvinvoinnin kasvun heikentyminen)

Ulkoiset vahinkoriskit ja niiden mahdollinen vaikutusalue

- Ympäristövahingot: luonnonilmiöistä johtuvat, pohjaveden laatu (statuksen kasvun heikentyminen)
- Rakennusten ja infran kunto, osittain myös taloudellinen riskitekijä (hyvinvoinnin kasvun heikentyminen)
- Ulkoiset taloudelliset riskitekijät ja niiden mahdollinen vaikutusalue
- Sopimus- ja vastapuoliriskit (elinvoiman kasvun heikentyminen)
- Sote-palveluiden rakenneuudistuksen vaikutus (hyvinvoinnin kasvun heikentyminen)
- Rahoitusriskit (elinvoiman kasvun heikentyminen)

Sisäiset riskit

Sisäiset strategiset riskitekijät ja niiden mahdollinen vaikutusalue

- Strateginen päätöksenteko ja johtaminen (sisäisen toimintakyvyn heikentyminen)
- Avainosaaminen (sisäisen toimintakyvyn heikentyminen)

Sisäiset toiminnalliset riskitekijät ja niiden mahdollinen vaikutusalue

- Digitaalisen turvallisuuden toiminnalliset riskitekijät (sisäisen toimintakyvyn heikentyminen)
 - Työhyvinvointi (sisäisen toimintakyvyn heikentyminen)
 - Työtaturmat (sisäisen toimintakyvyn heikentyminen)
- Sisäiset vahinkoriskit ja niiden mahdollinen vaikutusalue
- Digitaalisen turvallisuuden toimintaympäristön riskit (sisäisen toimintakyvyn heikentyminen)
 - Omaisuusvahingot (sisäisen toimintakyvyn heikentyminen)
- Sisäiset taloudelliset riskitekijät ja niiden mahdollinen vaikutusalue
- Menojen hallinta ja kustannuskehitys (sisäisen toimintakyvyn heikentyminen)
 - Velkaantuminen (sisäisen toimintakyvyn heikentyminen)

Riskit ja niihin varautuminen

Strategiset riskitekijät

Strateginen päätöksenteko ja johtaminen: Uuden valtuustokauden alussa päivitetään myös kuntastrategia. Strategian toteuttaminen edellyttää laajaa poliittista tukea myös toteuttamisen resursoinnille.

Maine ja imago: Mainejohtaminen on kuntien markkinoinnin avainkysymyksiä. Kaupunkistrategian keskeinen päämäärä on Statuksen kasvu. Mainejohtaminen ei vielä ole riittävällä tasolla ja työtä tulee jatkaa. Imagoon ja vetovoimaan vaikuttavat kaupungin kärkihankkeet. Niiden strategista poliittista johtamista vahvistetaan, jotta toimeenpano saa riittävän tuen. Työhön tarvitaan koko kaupunkiyhteisö, yhteinen tahtotila ja hyvä yhteishenki.

Kuntakonsernin kokonaisuus: Tytäryhtiöiden toiminnan varmistaminen on kaupungin edun mukaista. Yhtiöiden kanssa on yhä tiivistetty strategiatyötä sekä riskienhallintaa. Tytäryhtiöt ovat toimittaneet omat riskianalysinsä konsernin riskien ehkäisemiseksi ja toimintaympäristön muutosten tuomien mahdollisuuksien realisoimiseksi.

Avainosaaminen: Kaupungin henkilöstömäärää on vähennetty viime vuosien aikana huomattavasti. Talouden sopeuttamistarpeet ja henkilöstön väheneminen ovat lisänneet huomattavasti avainhenkilöriskiä. Samanaikaisesti, kun henkilöstömäärää on sopeutettava, on hankittava uutta osaamista. Erityisesti digitalisaation edellyttämään osaamiseen on panostettava. Henkilöstöjohtamista ja sen kehittämistä ohjataan henkilöstöohjelman mukaisesti. Johtajat vastaavat avainhenkilöiden tunnistamisesta, tiedon jakamisesta sekä sijais- ja varahenkilöjärjestelyistä.

Toiminnalliset riskitekijät

Asiakslähtöinen palvelu: Sosiaali- ja terveyspalveluiden siirtäminen kuntayhtymään vuoden 2019 alusta lukien on tuonut merkittävän riskin palveluketjuihin niiden eheyden kannalta. Aikaisemman integroidun toimintamallin purkautuminen on merkinnyt prosessien uudelleen rakentamista sekä toimintatapojen tarkastelua. Kouvolan tulee edelleen vaikuttaa aktiivisesti kuntaan jääneiden palveluiden kytkemiseen muiden tuottajien palveluihin kuntalaisten eduksi ja uutta hyvinvointialuetta silmällä pitäen.

Digitaalisen turvallisuuden toiminnalliset riskitekijät: Jatkuvuuden sekä päivittäisen toiminnan kannalta riskejä voivat aiheuttaa palvelunestohyökkäykset ja tietojen kalastelun yleistyessä tietomurrot. Käyttöön otetun SOC/SIEM-palvelun avulla poikkeamien nopea havainnointi ja niihin reagointi estää merkittävästi haittavaikutuksia. Jatkuvuuden varmistamiseksi on ylläpidettävä myös suunnitelmia, joiden mukaisesti toimitaan poikkeustilanteissa. Digitaalisen turvallisuuden johtaminen ja hallinta perustuvat tilannetietoon ja riskiarviointiin. Tietoaineistojen, tietovarantojen ja tietojärjestelmien riskienhallintaa toteutetaan tunnistamalla ja arvioimalla olennaisia riskejä, vähentämällä riskien todennäköisyyttä ja vaikutuksia hyväksyttävälle tasolle (jäännösriskit). Toimintaprosessien digitalisoinnin myötä tietojärjestelmäriskit voivat kasvaa mm. integraatioiden lisääntyttyä eri

järjestelmien välillä, jolloin tiedon eheyden ja laadun poikkeamat vaikuttavat useampiin järjestelmiin. Merkittävin laatuun vaikuttava tekijä on tietojen tallentaja.

Työhyvinvointi: Koronaepidemian pitkittyminen on lisännyt henkilöstön psyykkistä kuormitusta monissa eri tehtävissä. Työkykyjohtamisen prosessia on kehitetty siten, että työkykyriskejä tunnistetaan mahdollisimman varhaisessa vaiheessa ja toimenpiteiden painopistettä on siirretty erityisesti työkykyä tukevien prosessien alkuvaiheeseen. Sirius -terveysjohtamisen järjestelmän avulla seurataan työkykyprosessien toimivuutta ja oikea-aikaisuutta. Henkilöstön työterveyspalveluissa tavoitteena on tarvelähtöinen ja kaupungin toimintaa tukeva työterveyshuolto. Työn vaarojen selvittämisessä ja arvioinnissa korostetaan psykososiaalisten kuormitustekijöiden tarkastelua. Vuosittain toteutetaan työhyvinvointikysely, jonka avulla kartoitetaan henkilöstön näkemyksiä työhyvinvointiin vaikuttavista tekijöistä ja valitaan työyksikkökohtaiset kehittämistoimenpiteet. Lisäksi henkilöstön kokemusta työyhteisön toimivuudesta ja johtamisen aktiivisuudesta mitataan neljä kertaa vuodessa toteutettavan työterveyshuollon Pulssi-kyselyn avulla. Kolme kertaa vuodessa työhyvinvointia mitataan fiilismittarin avulla. Henkilöstöä tuetaan muutostilanteissa erilaisella muutosvalmennuksella ja työyhteisöviestintään panostamalla.

Työtaturmat: Työtaturmia ehkäistään työpaikkakohtaisesti työn vaarojen selvityksillä ja arvioinneilla, työterveyshuollon työpaikkaselvityksillä ja työturvallisuusjärjestelyin. Turvallinen yritys - palvelua käytetään työn vaarojen selvittämiseen ja arviointiin.

Taloudelliset riskitekijät

Menojen hallinta ja kustannuskehitys: Merkittävimmät taloudelliset riskitekijät kohdistuvat tuloperusteiden eli verotulojen ja valtionosuuksien kehittymiseen, erityisesti koska Kouvolan väestökehitys on voimakkaasti negatiivinen. Talouden tasapainottamistoimenpiteitä on toteutettu useina vuosina ja niitä jatketaan edelleen. Vuoden 2020 osalta voidaan todeta säästöjen vaikuttaneen, mutta toimenpiteitä tarvitaan edelleen lisää. Mikäli esitettyjä palveluverkkomuutoksia sekä muita kustannuksia alentavia sekä tuloja lisääviä toimenpiteitä ei toteuteta, kaupunki ei pysty tasapainottamaan talouttaan ilman merkittäviä veronkorotuksia. Palveluprosesseja sekä -verkkoa tulee edelleen tarkastella kriittisesti ja sopeuttaa vastaamaan toimintaympäristön muutoksia, esimerkiksi väestökehityksen osalta.

Vuonna 2020 alkanut koronapandemia on vaikuttanut talouteen monin tavoin, tulevia vaikutuksia ei pystytä vielä arvioimaan. Merkittävä taloudellinen riski kohdistuu sosiaali- ja terveystalouden kustannusten kasvuun, kun hyvinvointialueiden toiminta alkaa 1.1.2023 ja rahoituksen taso määräytyy vuosien 2021 ja 2022 perusteella. Jos sote-kustannukset kasvavat merkittävästi, menettää kaupunki valtionosuuksia muutosrajoittimen kautta pysyvästi.

Velkaantumisen: Kouvolan kaupungin lainakanta asukasta kohden on ollut valtakunnallisesti maltillisella tasolla myös konsernin osalta. Velkamäärän täytyy kuitenkin pysyä hallitulla tasolla. Riittävällä tulo-rahoituksella hallitaan lainanhoitokustannukset.

Sopimus- ja vastapuoliriskit: Oman palvelutuotannon lisäksi kunta hankkii palveluita ostopalveluilla. Sopimushallintaa on yhtenäistetty ottamalla käyttöön sähköinen sopimushallintajärjestelmä, jonka avulla toimialat voivat hallinnoida sopimustensa koko elinkaarta tehokkaasti. Sopimusriskien hallinta vaatii kuitenkin edelleen sopimushallinnan kehittämistä asettaen painopisteen sopimusten laadintaan. Sopimuksissa on sovittava muun muassa vastapuolen vastuista tietosuojakäytännöissä sekä poikkeus- ja häiriötilanteissa.

Riskejä ovat taseen ulkopuoliset taloudelliset vastuut kuten leasingvastuut, vastuusitoumukset (takaukset) sekä sopimusvastuut. Kaupunki on myöntänyt antolainoja, joissa on selvitetty etukäteen vastapuolien taloudelliset riskitekijät sekä noudattamalla kuntalain 129 §:ää. Kouvolan kaupungilla on myönnettyjä takauksia 112,9 milj. euroa jäljellä olevaa pääomaa sekä myönnettyjä lainoja noin 60 milj. euroa jäljellä olevaa pääomaa. Suurin osa takauksista (91,4 %) ja lainoista (76,2 %) kohdistuu

konserniyhteisöihin. Sopimusvastuuihin sisältyy muun muassa sitoumuksia avustuksiin, yhteistyö- ja kumppanuussopimuksia, palvelusopimuksia sekä vuokravastuita.

Rahoitusriskit: Alle vuoden mittainen rahoitus turvataan konsernitilin luottolimitillä (16 milj. euroa) ja kuntatodistusohjelmalla (100 milj. euroa). Pitkäaikaisen rahoituksen perusinstrumentit ovat velkakirja- ja joukkovelkakirjalainat sekä leasingrahoitus. Lainojen hallinnan osalta korkoriski liittyy markkinakorkojen muutoksiin, johon on varauduttu hajauttamalla rahoitussopimukset ja säätelemällä kiinteä- ja vaihtuvakorkoisten lainojen suhdetta. Osa kaupungin lainasalkusta on suojattu korkojohdannaisilla. Lainasalkun suojausaste 5.10.2021 oli noin 77 %. Sijoitusten hintariskiä pienennetään hajauttamalla varat omaisuuslajien ja yksittäisten arvopaperien kesken. Kaupungin pitkän sijoitussalkun perusallokaatio on suhteellisen varovainen (35 % korot, 35 % osakkeet, 30 % vaihtoehtoiset sijoitukset). Maksimissaan osakepaino saa sijoitussuunnitelman mukaisesti olla enintään 50 %.

Vahinkoriskit

Yhdyskuntatekniikan rakenteiden kunto, rakennusten ja infran kunto, omaisuusvahingot sekä ympäristövahingot: Yhdyskuntatekniikan, rakennusten ja infrastruktuurin kunto vaikuttaa moneen asiaan, kuten korjausvelkaan, käytettävyyteen ja asiakaskokemukseen. Rakenteiden kunto vaikuttaa kykyyn torjua vahinkoja tai varautua niihin. Merkittäviä uhkatilanteita ovat mm. vedenpuhdistusprosessien häiriöt, tierakenteiden vauriot, tulipalo, vaarallisen aineen vuoto rakennuksessa, ruokamyrkytyspäily, epidemia ja pandemia. Näihin varaudutaan valmiusharjoituksin, -suunnittelulla ja riskikartoituksella. Valmiussuunnittelun jalkauttamista varautumissuunnitelmiksi on tarkennettu. Varavoiماجärjestelmien ja varaviestintäjärjestelmien toteutettavuutta kiinteistöissä kartoitettiin. Konsernin sähköyhtiö on toteuttanut tiettyjen asumisyksiköiden lämmönsiirron varaamisen. Omaisuusriskien hallitsemiseksi on kehitetty omaisuusrekisteriä. Vahinkoriskeihin on varauduttu vahinko- ja vastuuvakuutuksin. Rakentamiseen liittyviä teknisiä riskejä, esim. vesivuodot, jäätymiset, ja toiminnan keskeytysriskejä kuten tulipalot, ilkkivalta, pienennetään rakentamisen ja suunnittelun ohjauksella sekä suunnitelmallisella rakennusten ylläpidolla sekä turva- ja automatiikkajärjestelyin.

Digitaalisen turvallisuuden toimintaympäristön riskit: Digitaaliseen toimintaympäristöön kohdistuvat uhat ovat kasvaneet merkittävästi. Jatkuvuuden kannalta merkittäviä riskejä ovat muun muassa kyberturvallisuuteen liittyvät palvelunestohyökkäykset ja tietomurrot. Palvelujen digitalisoituessa toimintaympäristöön kohdistuvien uhkien tunnistamisen ja riskienhallinnan avulla pyritään säilyttämään luottamus digitaalisten palvelujen turvallisuuteen ja varmistamaan jatkuvuus. Tietosuojan osoitusvelvollisuuden toteuttaminen on yksi keino lisätä toimintaan kohdistuvaa luottamusta sekä digitaalisten palveluiden että lähipalveluiden osalta. Teknologioilta on edellytettävä turvallisuutta ja huolehdittava digitaalisen infrastruktuurin suojaamisesta unohtamatta jokaisen palveluja tuottavan ja käyttävän ajantasaisen digiosaamisen ylläpitämistä.

Keskeiset oikeudenkäynnit ja muut oikeudelliset tai viranomaisen toimenpiteisiin liittyvät riskit

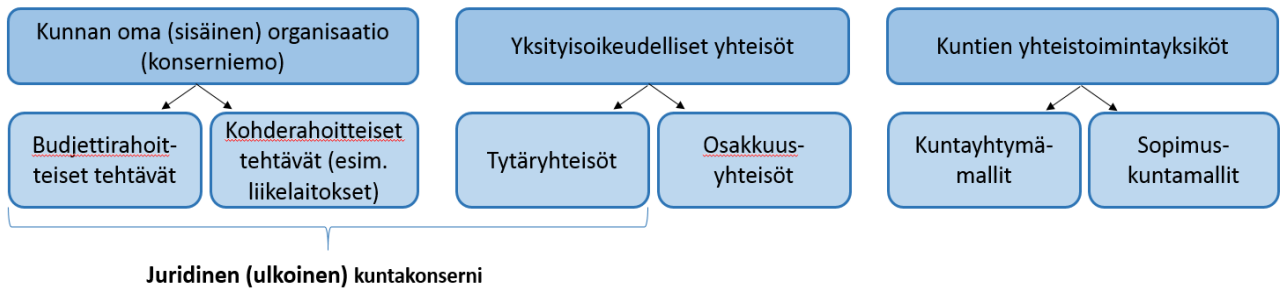
Korkeimmassa hallinto-oikeudessa on käsiteltävänä Haminan ja Kotkan kaupunkien sekä Pyhtään ja Virolahden kuntien valituslupahakemus ja valitus koskien Kymenlaakson sosiaali- ja terveystalvelujen kuntayhtymän perussopimusta.

2.7 Kouvolan kaupungin konserni

Valtuuston tulee päättää kunnan omistajaohjauksen periaatteista sekä konserniohjeesta (KuntaL 14 §) sekä hyväksyä talousarvio ja taloussuunnitelma ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet (KuntaL 110 §). Valtuusto asettaa strategiset tavoitteet samaan tapaan kuin se määrittelee ne kunnassa. Tavoitteilla ohjataan konsernijohtoa, kuntaa eri yhteisöissä edustavia henkilöitä sekä tytäryhteisöjä. Valtuuston tulee ohjata asettamallaan tavoitteilla myös tytäryhteisöjä niiden omassa tavoitteenasettelussa.

Konsernijohdolle asetetut tavoitteet	TP 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
Konsernijohdon raportoitava valtuustolle, krt/v	3	4	4	4	4	4
Konsernin toimintatulot toimintamenoista, %	47,8	48,5	48,5	60	60	60
Konsernin vuosikate poistoista, %	170,5	162	150	158	150	150
Konsernin vuosikate, euroa/asukas	962	700	500	600	500	500
Konsernin kertynyt yli-/alijäämä, euroa/asukas	849	670	860	935	950	975
Konsernin omavaraisuusaste, %	35,2	34	36	36	37	37
Konsernin suhteellinen velkaantuneisuus, %	64,1	70	70	70	70	70
Konsernin lainamäärä, euroa/ asukas	5 935	6 050	6 350	6 700	7 150	7 450

Konsernirakenne

- Kunta tytäryhteisöineen muodostaa **kuntakonsernin**, jolla tarkoitetaan kunnan sekä juridisesti itsenäisten yhteisöjen muodostamaa taloudellista kokonaisuutta, jossa kunnalla yksin tai yhdessä muiden kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen kanssa on määräysvalta yhdessä tai useammassa tytäryhteisössä.
- Konsernitilinpäätöksen laativa kunta on konsernin **emoyhteisö**
- **Tytäryhteisöllä** tarkoitetaan niitä yhteisöjä (mm. osakeyhtiö), joissa kunnalla tai kuntayhtymällä yksin tai yhdessä muiden kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen kanssa on määräysvalta. Konsernitilinpäätös laaditaan emoyrityksen ja tytäryritysten tilinpäätösten yhdistelmänä hyvää kirjanpitoa noudattaen (eliminoidaan sisäiset liiketapahtumat ja keskinäinen osakkeenomistus sekä erotetaan vähemmistölle kuuluva osuus tytäryhteisöstä)
- **Osakkuusyhteisössä** kuntakonsernilla on vähintään viidesosa ja enintään puolet osakkeiden tai osuuksien tuottamasta äänimäärästä. Osakkuusyhteisö yhdistellään kunnan konsernitilinpäätökseen sovelletun pääomaosuusmenetelmän mukaisesti. Osakkuusyhteisön tilinpäätöstiedot yhdistellään niin, että konserniyhteisöjen omistusosuuden mukainen määrä osakkuusyhteisön tilikauden voitosta merkitään konsernituloslaskelmaan tuotoksi ja vastaava määrä tappiosta kuluksi.
- **Kuntayhtymä** on yhteenliittymä, jonka kunnat voivat perustaa yhteisiä toimiaan koskevia tehtäviä varten. Yhdistellään konsernitilinpäätökseen omistusosuuden mukaisesti
- **Sopimuskuntamallit** ovat vastuukunnan ja muun sopimuskunnan yhteistoimintayksiköitä, joiden toiminta perustuu sopimukseen ja rahoittamiseen. Sopimuskuntamallissa palvelutehtävää hoitaa yksi kunta, kun taas kuntayhtymämallissa kunnat perustavat kuntalain mukaisen kuntayhtymän, joka hoitaa palvelutehtävää kuntien puolesta. Kouvolan kaupungin konserniin kuuluville yhteisöille valtuusto voi asettaa tavoitteita. Talousarviossa asetetaan merkittävillä tytäryhteisöillä yhteisökohtaiset tavoitteet. Nämä valtuustoon nähden sitovat tavoitteet on asetettu jäljempänä yhteisön tietojen kohdalla. Muut yhteisöä koskevat tiedot ovat informatiivisia.

TYTÄRYHTEISÖT

Energia- ja vesiyhtiöt	
KSS Energia Oy	100,0 %
KSS Lämpö Oy	100,0 %
KSS Rakennus Oy	100,0 %
Voimakymi Oy	100,0 %
Suomen Energia-Urakointi Oy	100,0 %
Karhu Voima Oy	100,0 %
KSS Verkko Oy	97,0 %
Kouvolan Vesi Oy	100,0 %

Kiinteistö- ja asuntoyhtiöt	
Kouvolan Asunnot Oy	100,0 %
Asunto Oy Elopuisto	84,1 %
Kiinteistö Oy Kouvolan Asentajankatu 9	100,0 %
Kiinteistö Oy Päätie 19	100,0 %
Kiinteistö Oy Madekuja 1	68,1 %
Kiinteistö Oy Korian Liikekeskus	58,9 %
Kiinteistö Oy Korianjousi	58,3 %

Elinkeino- ja kehitysyhtiöt	
Kouvola Innovation Oy	100,0 %
Kouvolan Yritystilat Oy	100,0 %
Railgate Finland Oy	100,0 %

Muut tytäryhtiöt	
Kouvolan Teatteri Oy	100,0 %
Kouvolan Rautatie- ja Aikuiskoulutus Oy	100,0 %
Anjalankosken Jäähalli Oy	96,1 %
Kuusankosken Tennishalli Oy	87,0 %
Kaakkois-Suomen Tieto Oy ***	61,0 %
Kouvolan Ammattiopisto Oy	60,0 %
Kouvolan Hansapysäköinti Oy (äänivalta 63,3%)	33,5 %

OSAKKUUSYHTEISÖT

Muut osakkuusyhtiöt	
Kymenlaakson Jäte Oy	47,5 %
Kymenlaakson Orkesteri Oy	33,5 %
Kaakkois-Suomen Sosiaalialan Osaamiskeskus Oy	29,9 %
Kaakkois-Suomen Ammattikorkeakoulu Oy	24,5 %
Disec Oy	24,5 %
Saimaa Stadiumi Oy	24,5 %
Kymin Voima Oy (KSS Energian kautta)	24,0 %
Kymenlaakson Sähkö Oy	20,7 %

Kiinteistö- ja asuntoyhtiöt	
Kymenlaakson Kampuskiinteistöt Oy	49,0 %
Asunto Oy Aron-Kara 1 *	48,5 %
Asunto Oy Kirkkovuorentie 2 *	48,5 %
Asunto Oy Kimmelmanni *	45,4 %
Asunto Oy Enärivi *	40,8 %
Asunto Oy Kaipiaistensato *	40,7 %
Asunto Oy Elimäen Napansäde	40,6 %
Kiinteistö Oy Korian Portti	39,9 %
Kiinteistö Oy Kuusankosken Kiltakuja 1**	39,1 %
Asunto Oy Kouvolan Jaalanharju *	39,0 %

Kiinteistö- ja asuntoyhtiöt	
Asunto Oy Kouvolan Eväkujankaari	34,7 %
Asunto Oy Kataja-Haikula *	34,1 %
Asunto Oy Lohitie 5	33,3 %
Kiinteistö Oy Myllykosken Liikekeskus	32,8 %
Asunto Oy Anjalantie 2	31,3 %
Kiinteistö Oy Elimäen Kasarminaukio *	31,0 %
Asunto Oy Elimäen Eläkepuustelli	30,6 %
Asunto Oy Siltapuisto 1	30,6 %
Asunto Oy Huusarinmäki *	30,4 %
Asunto Oy Puutarhurinjousi *	29,3 %
Asunto Oy Silmuntie *	27,9 %
Asunto Oy Ummeljoen Rivitalo *	27,9 %
Asunto Oy Valkealan Riihikaari	27,5 %
Asunto Oy Kuusankosken Hiidentie 8-10*	27,1 %
Asunto Oy Kuusankosken Rantapuisto *	25,0 %
Asunto Oy Suolasenkoski *	23,7 %
Asunto Oy Kasakkakara *	23,1 %
Anjalankosken Painotalo Oy	22,6 %
Asunto Oy Rivikolka 2 *	22,0 %
Asunto Oy Anjalan Niittypuisto *	21,7 %
Kuusankosken Pienteollisuustalo Oy	21,6 %
Asunto Oy Naakanhovi *	21,4 %

KUNTAYHTYMÄT

Kuntayhtymät	
Kymenlaakson sosiaali- ja terveyspalvelujen kuntayhtymä Kymsote	51,8 %
Kymenlaakson liitto	48,7 %
Itä-Suomen päihdehuollon kuntayhtymä	9,9 %
Uudenmaan päihdehuollon kuntayhtymä	5,8 %

*) Kouvolan Asunnot Oy:n osakkuusyhteisö

**) Kouvola Innovation Oy:n osakkuusyhteisö

***) Välillinen omistus (Kymsote) huomioiden 71,6%

25 tytäryhteisöä
40 osakkuusyhteisöä
4 kuntayhtymää

Päivitetty 1.9.2021

Kouvolan kaupungin konserniin 1.9.2021 kuului 25 tytäryhteisöä ja 4 kuntayhtymää, joissa kaupunki on jäsenenä. Kouvola-konserniin kuului myös 40 osakkuusyhteisöä. Konsernikaavioon on täydennetty alakonserniin osakkuusyhteisöt.

Kouvolan kaupungin tytäryhteisöistä energia- ja vesiyhtiöitä ovat 100 %:sesti omistettut KSS Energia Oy ja Kouvolan Vesi Oy. KSS Energia Oy:n tytäryhtiöitä ovat 100 %:sesti omistettut KSS Lämpö Oy, KSS Rakennus Oy, Voimakymi Oy, Suomen Energia-Urakointi Oy, Karhu Voima Oy ja 97 %:sesti omistettu KSS Verkko Oy.

Kouvolan kaupungin 100 %:sesti omistama Kouvola Innovation Oy on elinkeino- ja kehitysyhtiö. Kouvolan Innovation Oy omistaa 100 %:sesti Kouvolan Yritystilat Oy:n ja Railgate Finland Oy:n.

Kiinteistö- ja asuntoyhtiöitä ovat Kouvolan kaupungin 100 %:sesti omistamat Kouvolan Asunnot Oy, Kiinteistö Oy Kouvolan Asentajankatu 9 ja Kiinteistö Oy Päätie 19, 68,1 %:sesti omistettu Kiinteistö Oy Madekuja 1, 58,9 %:sesti omistettu Kiinteistö Oy Korian Liikekeskus ja 58,3 %:sesti omistettu Kiinteistö Oy Korianjousi. Kouvolan Asunnot Oy:n tytäryhtiö on 84,1 %:n omistusosuudella Asunto Oy Elopuisto.

Muut Kouvolan kaupungin tytäryhtiöt ovat 100 %:sesti omistetut Kouvolan Teatteri Oy ja Kouvolan Rautatie- ja Aikuskoulutus Oy sekä 96,1 %:n omistusosuudella Anjalankosken Jäähalli Oy, 87,0 %:n omistusosuudella Kuusankosken Tennishalli Oy, 61,0 %:sesti omistettu Kaakkois-Suomen Tieto Oy, 60,0 %:sesti omistettu Kouvolan Ammattiopisto Oy ja 33,5 %:sesti omistettu Kouvolan Hansapysäköinti Oy (äänivalta 63,3 %). Kaakkois-Suomen Tieto Oy:n omistus on 71,6 %, mikäli Kymsoten välillinen omistus huomioidaan.

Osakkuusyhteisöjä ovat Kymenlaakson Jäte Oy (47,5 %), Kymenlaakson Orkesteri Oy (33,5 %), Kaakkois-Suomen Ammattikorkeakoulu Oy (24,5 %), Kaakkois-Suomen Sosiaalialan Osaamiskeskus Oy (22,9 %) ja Kymenlaakson Sähkö Oy (20,7 %). Kaakkois-Suomen Ammattikorkeakoulu Oy kautta osakkuusyhtiöitä ovat Disec Oy (24,5 %) ja Saimaa Stadium Oy (24,5 %). KSS Energia Oy:n kautta osakkuusyhtiö on Kymin Voima Oy (24,0 %).

Kiinteistö- ja asuntoyhtiöihin kuuluvia osakkuusyhtiöitä ovat Kymenlaakson Kampuskiinteistöt Oy (49,0 %), Asunto Oy Elimäen Napansäde (40,6 %), Kiinteistö Oy Korian Portti (39,9 %), Asunto Oy Kouvolan Eväkujankaari (34,7 %), Asunto Oy Lohitie 5 (33,3 %), Kiinteistö Oy Myllykosken Liikekeskus (32,8 %), Asunto Oy Anjalantie 2 (31,3 %), Asunto Oy Elimäen Eläkepuustelli (30,6 %), Asunto Oy Siltapuisto 1 (30,6 %), Asunto Oy Valkealan Riihikaari (27,5 %), Anjalankosken Painotalo Oy (22,6 %) ja Kuusankosken Pienteollisuustalo Oy (21,6 %).

Kouvola Innovation Oy:n kautta osakkuusyhtiö on Kiinteistö Oy Kuusankosken Kiltakuja 1 (39,1 %). Kouvolan Asunnot Oy:n kautta osakkuusyhtiöitä ovat Asunto Oy Aron-Kara 1 (48,5 %), Asunto Oy Kirkkovourentie 2 (48,5 %), Asunto Oy Kimmelmanni (45,4 %), Asunto Oy Enärivi (40,8 %), Asunto Oy Kaipiaistensato (40,7 %), Asunto Oy Kouvolan Jaalanharju (39,0 %), Asunto Oy Kataja-Haikula (34,1 %), Kiinteistö Oy Elimäen Kasarminaukio (31,0 %), Asunto Oy Huusarinmäki (30,4 %), Asunto Oy Puutarhurinjousi (29,3 %), Asunto Oy Silmuntie (27,9 %), Asunto Oy Ummeljoen Rivitalo (27,9 %), Asunto Oy Kuusankosken Hiidentie 8-10 (27,1 %), Asunto Oy Kuusankosken Rantapuisto (25,0 %), Asunto Oy Suolasenkoski (23,7 %), Asunto Oy Kasakkakara (23,1 %), Asunto Oy Rivikolkka 2 (22,0 %), Asunto Oy Anjalan Niittyapuisto (21,7 %) ja Asunto Oy Naakanhovi (21,4 %).

Kuntayhtymiä ovat Kymenlaakson sosiaali- ja terveystalouden kuntayhtymä Kymsote (51,8 %), Kymenlaakson liitto (48,7 %), Itä-Suomen päihdehuollon kuntayhtymä (9,9 %) ja Uudenmaan päihdehuollon kuntayhtymä (5,8 %).

Talousarviossa asetetaan keskeisille tytäryhteisöille yhteisökohtaiset tavoitteet. Nämä valtuustoon nähden sitovat tavoitteet on asetettu jäljempänä yhteisön tietojen kohdalla. Muut yhteisöä koskevat tiedot ovat informatiivisia.

Keskeisten konserniyhteisöjen toiminnasta ja taloudesta raportoidaan kaupungin osavuosisikatsausten yhteydessä. Kaupungin edustajien tulee toimia tytäryhteisöjen päätöksentekokelemissä kaupunginvaltuuston asettamien tavoitteiden mukaisesti sekä noudattaa konserniohjeita. Konserniohjeen mukaisesti jokaisella konserniin kuuluvalla yhtiöllä tai yhteisöllä tulee olla vuosittain päivitetty strategia sekä toimiva johtamisjärjestelmä ja asianmukaisesti järjestetty sisäinen valvonta ja riskienhallinta.

Valtuusto asettaa talousarviossa tytäryhteisöille toiminnan ja talouden tavoitteita, jotka on johdettu kaupunkistrategiasta ja siihen liittyvästä omistajapolitiikasta sekä yhteisön liiketoiminnasta. Kaupungin omistajaohjaus neuvottelee vuosittain keskeisten tytäryhteisöjen kanssa asetettavista tavoitteista. Yhteistyön tuloksena asetetuilla tavoitteilla pyritään varmistamaan, että tytäryhteisöjen toiminta on kaupunkikonsernin kokonaisedun mukaista. Tytäryhteisöjen taloussuunnitelmien tulee perustua valtuuston niille asettamiin tavoitteisiin. Tytäryhteisön toimitusjohtaja ja hallitus vastaavat asianmukaisen taloudenhoidon järjestämisestä noudattaen osakeyhtiölaissa kirjattua. Konsernijohto pyrkii tukemaan asetettujen tavoitteiden saavuttamista.

Osingot

Osinkoja yhtiöiden vuoden 2021 tuloksen ja asetettujen tavoitteiden perusteella vuoden 2022 talousarvioon arvioidaan kertyvän 9,5 milj. euroa, josta merkittävimmät ovat KSS Energia Oy 8,0 milj. euroa ja Kymenlaakson sähkö 1,5 milj. euroa. Ajalla 1.1.-1.9.2021 kaupungin saamat osinkotulot olivat noin 9,8 milj. euroa.

Kaakkois-Suomen Tieto Oy

Omistusosuus 61 %. Perustettu 2010. Toimitusjohtaja on Lyytikäinen Mika. Yhtiö palvelee kuntia, kuntayhtymiä ja kuntaomisteisia osakeyhtiöitä ja muita julkishallinnon organisaatioita sekä niiden sidosryhmiä. Toiminnan tarkoitus on tuottaa ICT-palveluja omistajien tarpeisiin.

Hallitus: Kollanus Arttu (pj), Savolainen Kai, Perämäki Helena, Korhonen Juha ja Vilkki Annika.

Toiminnan tavoitteet 2022

Tavoite	Mittari
Liikevoittoprosentti vähintään 2,5	Liikevoittoprosentti = (Liikevoitto / liikevaihto) * 100
Yksi (1) uusi asiakkuus vuoden 2022 aikana	Uusien asiakkaiden lukumäärä
Asiakastyytyväisyys tasolla 3,3	Asiakastyytyväisyysmittaukset 2 kertaa vuodessa (asteikolla 1-4)
Palvelupyynnöiden (SLA) vasteaika toteutuu palvelukuvausten mukaisesti Kouvolan kaupungin osalta	Vähintään 80 % palvelupyynnöistä valmistuu määräajassa. Lisäksi Kouvolalle toimitetaan kuukausittain tarkempi erittely SLA lajeittain.

Kouvola Innovation Oy (konserni)

Omistusosuus 100 %. Perustettu 2008. Toimitusjohtaja on Niemi Kimmo. Yhtiön toimialana on Kouvolan kehittämis- ja elinkeinopalvelujen tuottaminen.

Hallitus: Silén Jukka (pj), Laakso Sheikki (vpj), Helkala Tommi, Koskela Birgit, Sierman-Henttonen Raija, Villikka Anni ja Wall Janne.

Toiminnan tavoitteet 2022

Tavoite	Mittari
Asiakaskontaktien määrä, 1200	Palveluita käyttäneiden tai henkilökohtaisesti kontaktoitujen määrä (kpl). Lähde: Kinnon asiakastietojärjestelmä
Seudulle perustettujen tai sijoittuneiden yritysten lukumäärän lisääminen (300), joista Kinnon palveluja käyttänyt (150)	Perustettujen tai sijoittuneiden yritysten määrä/Kinnon palveluja käyttänyt (kpl) (300/150). Lähde: Patentti- ja rekisterihallitus
Toiminnan kehittämisen mahdollistava taloudellinen tulos – 1 milj. e	Emoyhtiö Kouvola Innovation Oy:n tilikauden tulos
Asiakastytyväisyysmittaus on tehty ja sen tulos on vähintään 3,8	Toiminnan kehittämistä ohjaava vuosittainen asiakastytyväisyysmittaus asteikolla 1-5
Palvelusopimuksen vuositavoitteista vähintään 75 % toteutuu	Toteuma vähintään 75 %

Investoinnit 2022-2024 (1 000 e)

Investoinnin kohde	TPE 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Kiinteistöjen kehittäminen ja muutosinvestoinnit	405	0	0	0
Rakennusten peruskorjausinvestoinnit	0	250	250	250
Kiinteistöjen kehittäminen ja muutosinvestoinnit	0	200	200	200
Tieto- ja toiminnanohjausjärjestelmät	0	150	0	0
Logistiikka- ja terminaalitilojen rakentaminen	0	1 500	0	0
Yhteensä	405	2 100	450	450

Kouvolan Ammattiopisto Oy

Omistusosuus 60 %. Kouvolan kaupunki on perustanut 9.6.2021 rekisteröidyn Kouvolan Ammattiopisto Oy:n yhdessä Kouvolan aikuiskoulutussäätiö sr:n kanssa. Kouvolan Ammattiopisto Oy:n päätoimialana on toisen asteen ammatillisen koulutuksen järjestäminen ja koulutustoiminnan on tarkoitus alkaa 1.1.2022. Yhtiöön siirtyy Kouvolan seudun ammattiopiston sekä Aikuiskoulutus Taitajan valtionosuusrahoitteinen koulutus. Kouvolan Ammattiopisto Oy:llä tulee olemaan 100 %:sesti omistettu tytäryhtiö, joka harjoittaa markkinaehtoista elinkeinotoimintaa tuottaen maksullista koulutuspalvelua, kuten täydennys- ja lisäkoulutusta. Kouvolan Ammattiopisto Oy:n tavoitteena on vastata mahdollisimman hyvin Kouvolan seudun elinkeinoelämän koulutustarpeisiin. Koulutuksen yhtiöittämissä tavoitteena on vahvistaa Kouvolan elinvoimaa ja vetovoimaa sekä parantaa alueen kilpailukykyä. Tavoitteena on myös laadukkaasti ammattityövoiman saatavuuden ja riittävyyden varmistaminen sekä ammatillisen koulutuksen tehokkuuden ja taloudellisuuden varmistaminen hyödyntämällä olemassa olevat tilat ja henkilöstö. Yhtiön ensimmäiselle koulutustoiminnan vuodelle 2022 ei aseteta mitattavia tavoitteita. Toimitusjohtaja on Tani Petri (1.11.2021 alkaen).

Yhtiön väliaikainen hallitus: Niemi Veikko (pj), Kaivola Leena, Jokinen Mikko, Sandås Päivi ja Kanerva Karoliina.

Kouvolan Asunnot Oy

Omistusosuus 100 %. Perustettu 1982. Toimitusjohtaja on Niemi Jari. Kouvolan Asunnot Oy tarjoaa asuntoja erilaisiin elämäntilanteisiin. Noin 4350 asunnon tarjonta ulottuu Utista Elimäelle ja Vuohijärveltä Anjalaan.

Hallitus: Palmros Juhani (pj), Taiveaho Satu (vpj), Lampiranta Toni, Nyberg Timo, Peltola Pulla, Pyötsiä Johanna, Rouvari Sinikka ja Seppälä Kirsi sekä asukasjäsenet Hasu Eero ja Hyvönen Tuovi.

Toiminnan tavoitteet 2022

Tavoite	Mittari
Käyttöasteen säilyttäminen yli 92 %	Käyttöaste % vuokratuotoista laskettuna
Luottotappiot liikevaihdosta enintään 1 %	Luottotappioiden osuus liikevaihdosta %
Yhden uuden kohteen suunnittelun käynnistys	Suunnittelu on käynnistynyt/ei ole käynnistynyt
Kolmesta öljykohteesta luopuminen (öljykohteita on yhteensä 9)	Luovutut öljykohteet kpl
Asiakastyytyväisyysmittaus tulos vähintään 25	NPS mittausasteikko

Investoinnit 2022-2024 (1 000 e)

Investoinnin kohde	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Peruskorjaus/Viialankatu 5	3 000	1 500	0
Uudisrakennus	0	8 000	0
Peruskorjaus	0	3 300	1 900
Uudisrakennus	0	0	8 000
Yhteensä	3 000	12 800	9 900

Perustelut ja lyhyt kuvaus merkittävimmistä investoinneista:

Kiinteistökannan suunnitelmallinen uudistaminen aloitetaan. Allianssina toteutettavan ensimmäisen kohteen (Viialankatu 5, 72 asuntoa) peruskorjaus käynnistyy 2022. Muista investoinneista ei ole päätöksiä.

Kouvolan Rautatie- ja Aikuiskoulutus Oy

Omistusosuus 100 %. Perustettu 2015. Toimitusjohtaja on Tähti Kari. Yhtiön toimialana on tarjota ja järjestää rautatiealan ammatillista koulutusta ja sitä tukevaa muuta koulutusta sekä aikuiskoulutusta. Lisäksi yhtiön toimialana on tarjota ja järjestää toisen asteen ammatillista koulutusta ja sitä tukevaa muuta koulutusta ja palveluja, työelämän kehittämis- ja innovaatiotoimintaa sekä valmennusta ja konsultointia.

Hallitus: Wall Janne (pj), Palosara Mika (vpj), Paavola Jenni, Koskinen-Järvisalo Heidi, Hellberg Jani, Saarinen Pia ja Vainikka Toni.

Toiminnan tavoitteet 2022

Tavoite	Mittari
Kumppanuuskysely, jossa mitataan asiakasyritysten tyytyväisyyttä yhteistyöhön	Kyselyn tulos väh. 4,0 (asteikolla 1-5)
Yhtiön strategian mukaisesti kouluttavan henkilöstön työelämäjaksojen toteutuminen, kolme (3) jaksoa vuonna 2022	Toteutuneet työelämäjaksot vuonna 2022
Uusien koulutustuotteiden kehittäminen, vähintään kaksi (2) uutta koulutustuotetta	2 uutta koulutustuotetta tuotantokäytössä
Markkinoinnin ja markkinointitoimien kehittäminen sekä tulosten mittarien kehittämien	Markkinointitoimia on kehitetty ja tulosten seurantaan on luotu mittareita, kyllä/ei
Taloudellinen ja kannattava toiminta	Positiivinen tulos

Kouvolan Teatteri Oy

Omistusosuus 100 %. Perustettu 1960. Toimitusjohtaja on Luhtaniemi Tiina. Yhtiön toimialana on teatterin ylläpitäminen ja teatteritoiminnan harjoittaminen Kouvolassa.

Hallitus: Raunio Milla (pj), Paloranta Pertti (vpj), Lonka Mirja, Pesu Eetu, Rubinstein Annina, Sieman-Henttonen Raija, Sundström Garita ja Vertanen Markus.

Toiminnan tavoitteet 2022

Tavoite	Mittari
Ohjelmistossa vähintään 5 omaa tuotantoa	Omien tuotantojen lkm
Vuoden 2020 VOS-tason säilyttäminen	HTV määrä tai henkilöstökustannukset
Oman pääoman säilyttäminen vähintään +300 000 euron tasolla	Oma pääoma
Katsojatavoite 28 000	Katsojamäärä lkm

Investoinnit 2022-2023 (1 000 e)

Investoinnit	TPE 2021	TA 2022	TS 2023
Tekniikka	30	33	33

Perustelut ja lyhyt kuvaus merkittävimmistä investoinneista:

Vanhentuneen teknisen kaluston uusimista.

Kouvolan Vesi Oy

Omistusosuus 100 %. Perustettu 2007. Kouvolan Vesi Oy:nä aloittanut 1.9.2014. Toimitusjohtaja on Mikkela Ari. Kouvolan Vesi Oy on vesihuoltolaitos, jonka tehtävänä on huolehtia alueensa vesihuollosta. Asiakkaina on noin 15 000 kotitaloutta, taloyhtiötä ja yritystä.

Hallitus: Tähtinen Anssi (pj), Horppu Jari (vpj), Kasurinen Outi, Korpivaara Pekka, Lammi Maria, Sipari Jari ja Jukkara Anna-Maija.

Toiminnan tavoitteet 2022

Tavoite	Mittari
Liikevoitto ja poistot yhteensä > 30 %	% liikevaihdosta
Omavaraisuusaste \geq 48 %	Omavaraisuusaste %
Talousveden laatu, viranomaisnäytteiden ylitykset 0 kpl/ vuosi	Ylitykset kpl/ vuosi
Vedenjakelu poikki > 12 h, 0 kpl/ vuosi	Yli 12 h kestäneet vedenjakeluhäiriöt kpl / vuosi
Vuosittain saneeratun vesi- ja jätevesiverkoston määrä prosentteina verkoston kokonaismäärästä mukaan lukien keskeneräiset pitkissä hankkeissa	> 1 % verkoston kokonaismäärästä
Hulevesiliittyjien määrän lisääminen vähintään 50 liittymää vuodessa	Uusien hulevesiliittymien lukumäärä kpl/ vuosi

Investoinnit 2022-2024 (1 000 e)

Investoinnit	TPE 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Verkoston investoinnit (sis.suunnittelu)	7 630	6 899	7 361	8 000
Laitoksen investoinnit	622	1 739	1 289	500
Kassavirran vaikutus	8 253	8 638	8 650	8 500
Keskeneräisten muutos	5 186	-1 636	-822	3 500
Yhteensä aktivoitavat investoinnit	13 439	7 002	7 827	12 000

Erittelyt merkittävimmistä investoinneista (1 000 e)

Arvio laitospuolen suurimmat investoinnit 2022–2024 (kassavirta):	TA 2022	TS 2023	TS 2024	Investointi yhteensä
Valkealan vesitornin saneeraus	565	0	0	565
Jätevesipumppaamoiden saneeraus	354	354	0	708
Käyrälammen uusi käsittelylaitos	350	0	0	350
Akanojan hiekkanerotus	0	500	0	500

Arvio verkostopuolen suurimmat investoinnit 2022–2024 (kassavirta):	TA 2022	TS 2023	TS 2024	Investointi yhteensä*
Itä-Rekola	295	268	0	2355
Elimäki I	1 099	490	180	2 200
Vahteron aluesaneeraus	658	518	0	1 970
Länsi-Rekola	0	908	1 800	2 708
Okaniemi Valkeala YVJ	0	1 500	2 000	3 524

*osa investoinnin kertymästä voi olla ennen vuotta 2022 tai jälkeen vuoden 2024 syntyvää

KSS Energia Oy (Konserni)

Omistusosuus 100 %. Perustettu 1992. Toimitusjohtaja on Riipinen Marko. KSS Energia myy sähköä, energiaosaamista, latausjärjestelyitä ja aurinkosähkön tuottamisen liittyviä ratkaisuja koko Suomen alueella, vastaa sähkönjakelusta sekä kaukolämmityksestä ja maakaasun toimittamisesta Kouvolan seudun kodeille ja yrityksille.

Hallitus: Larikka Jari (pj), Rautiainen Aimo (vpj), Vesala Katriina, Laine Raimo, Tähtinen Sanna, Tiainen Esa, Hänninen Marika ja Korjala Kalevi.

Toiminnan tavoitteet 2022

Tavoite	Mittari
Sijoitetun pääoman tuotto \geq 11 %	Sijoitetun pääoman tuotto %
Omavaraisuusaste \geq 25,0 %	Omavaraisuusaste %
Osinko tilikaudelta 2022 \geq 5,4 M€ (maksetaan 2023)	Maksettavan osingon määrä (euroa)
Asiakastutkimusten tulosten keskiarvo \geq 8,80	Asiointimielikuva
Energian toimitusvarmuus sekä sähkön että lämmön osalta keskeytysaika \leq 0,50 h/asiakas	Keskeytysaika (h/asiakas)
Oman energiantuotannon kasvihuonepäästöt vähenevät vuoden 2019 tasosta 10 %/a vuoteen 2030 mennessä	Päästövähennelmä (%/a)
Sairauspoissaolot \leq 10,0 pv/hlö/vuosi	Sairauspoissaolot

Investoinnit 2022-2024 (1 000 e)

Investoinnit	TPE 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Yhteensä	18 872	24 200	24 500	25 500

Perustelut merkittävimmistä investoinneista:

Säävarman sähköverkon rakentaminen, Nirvistentien sähköaseman saneeraus Kuusankoskella ja kytkinaseman saneeraus Kouvolan keskustassa. Valkealan keskustan uusiutuviin energialähteisiin perustuva lämpölaitoksen ja kaukolämpöverkoston rakentaminen sekä kaukolämpö- ja maakaasuverkostojen perusparannus. Hiilidioksidivapaan tuotannon lisääminen: tuulivoima, aurinkoenergia, Olkiluoto 3, Fennovoima.

3 Käyttötalousosa

3.1 Yhteistoiminta

Sitovuustaso Kaupunginvaltuuston hyväksymä toimintakate

Toiminnan kuvaus

Yhteistoiminta sisältää sosiaali- ja terveyspalveluiden ostot Kymenlaakson sosiaali- ja terveyspalvelujen kuntayhtymältä (Kymsote) sekä palo- ja pelastustoimen kustannukset. Lisäksi kyseinen kohta sisältää muita vähäisempiä sosiaali- ja terveydenhuollon sekä palo- ja pelastustoimen kustannuksia.

Merkittävimmät yhteistoiminnan kustannukset muodostuvat sosiaali- ja terveyspalvelujen ostoista kuntayhtymältä yhteensä 338,6 milj. euroa sekä pelastustoimen 8,6 milj. euroa kustannuksista. Lisäksi varaudutaan kasvaviin sotekustannuksiin 6 milj. eurolla. Kustannuksia syntyy myös eläkemenoperusteisista maksuista sekä muista mahdollisista kyseisiin toimintoihin kohdistuvista eristä.

Sosiaali- ja terveyspalvelujen ostot sisältävät myös maahanmuuttajien sosiaali- ja terveydenhuoltopalvelut. Muut maahanmuuttajille ja pakolaisille tuotettavat palvelut sisältyvät ao. toimialan talousarvioihin. Tuloarvio muodostuu kaupungin saamista kotoutumislain mukaisista valtionkorvauksista kotoutumispalveluiden järjestämisestä. Korvaukset on tarkoitettu pakolaisten ohjaukseen ja neuvontaan sekä muuhun heidän kotoutumistaan tukevaan toimintaan. Korvausten edellytyksenä on kotoutumislain mukaisesti tehty kunnan kotouttamisohjelma ja ELY-keskuksen kanssa tehty sopimus kuntaan osoittamisesta ja kotoutumisen edistämisestä. Korvaukset jakautuvat laskennallisiin korvauksiin sekä toteutuneiden kulujen mukaan maksettaviin korvauksiin.

Oleelliset muutokset ja kehittämiskohteet suunnittelukaudella 2022-2025

Kouvolan kaupunki ja Kymsote laativat toimintavuodelle 2022 palvelusopimuksen, johon kirjataan kaupungin maksuosuus. Palvelusopimukseen kirjataan maakunnalliset kärkihankkeet ja yhteiset kehittämiskohteet 2022 sekä raportoinnin ja talouden seurannan toteuttaminen vuoden 2022 aikana. Kuntalaskutus toteutuu tuotehinnoittain erikoissairaanhoidon, perusterveydenhuollon ja sosiaalipalvelut/ koti-, asumis- ja hoivapalvelut osalta. Aikuisten ja lasten sosiaalipalveluiden laskutus perustuu kiinteään rahoitukseen. Kuntakohtainen jäsenmaksu ensihoidon ja erityisvelvoitteiden osalta on euroa/asukas. Työmarkkinatuen kuntaosuuden laskutus sekä kuntayhtymän ulkopuolelta hankittujen hoiva- ja hoitopalveluiden laskutus toteutuu läpilaskutuksena. Palvelusopimuksen liitteenä on talouden ja toiminnan seurannan raportoinnin toteuttaminen kuntakohtaisesti palveluketjuittain ja palveluittain yhteisesti sovittujen indikaattorien pohjalta.

Talousarvioon sisältyy vuoden 2022 Kymsoten palvelusopimuksen osalta on 2,6 % korotus vuoden 2021 palvelusopimuksen ennusteeseen ajankohdalta 6/2021. Tämä tarkoittaa 8,6 milj. euron korotusta 2021 palvelusopimuksen ennusteeseen ja 13,1 milj. euroa vuoden 2021 talousarvioon nähden.

Riskianalyysi

Keskeisenä toiminnallisena ja omistajien maksuosuuksien toteutumaa rasittavana riskinä on, että Kymsoten toiminnan kustannukset ylittävät talousarvion ja jäsenkunnat joutuvat kattamaan sille syntyvää alijäämää. Vuosi 2022 on Kymsoten viimeinen vuosi ennen hyvinvointialueiden toiminnan alkamista.

Talous

Yhteistoiminta 1000 e	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
Toimintatuotot						
Myyntituotot	0	0	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	1 573	600	1 000	0	0	0
Muut toimintatuotot	1	0	0	0	0	0
Toimintatuotot	1 574	600	1 000	0	0	0
Toimintakulut						
Henkilöstökulut	-4 950	-5 056	-4 121	0	0	0
Palkat ja palkkiot	-13	0	0	0	0	0
Henkilösivukulut	-4 937	-5 056	-4 121	0	0	0
Eläkekulut	-4 936	-5 056	-4 121	0	0	0
Muut henkilösivukulut	-1	0	0	0	0	0
Palvelujen ostot	-340 576	-334 319	-352 903	0	0	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	0	0	0	0	0
Avustukset	-20	-26	-26	0	0	0
Muut toimintakulut	-89	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-345 635	-339 401	-357 050	0	0	0
Toimintakate	-344 062	-338 801	-356 050	0	0	0

3.2 Konsernipalvelut

Konsernipalveluihin kuuluu tarkastuslautakunta sekä muu kaupunginhallituksen alainen konsernipalvelujen toiminta. Konsernipalvelujen tehtävä on valmistella kaupunkistrategian ja muiden konsernia ohjaavien linjausten laadintaa kuten omistajapolitiikkaa, hankintaohjeistusta, palvelustrategiaa, henkilöstöohjelmaa, maapoliittista ohjelmaa sekä tukea johtamista, kehittämistä ja päätöksentekoa tuottamalla ajantasaista tietoa konsernin toiminnasta ja toimintaympäristön muutoksista.

Talous

Konsernipalvelut 1000 e	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
Toimintatuotot						
Myyntituotot	1 525	1 896	1 685	1 685	1 685	1 685
Tuet ja avustukset	2 744	3 568	3 472	3 472	3 472	3 472
Muut toimintatuotot	52 720	52 476	62 314	62 167	61 667	61 167
Toimintatuotot	56 990	57 940	67 471	67 324	66 824	66 324
Valmistus omaan käyttöön	29	300	100	100	100	100
Toimintakulut						
Henkilöstökulut	-9 905	-13 573	-13 861	-17 924	-17 924	-17 924
Palkat ja palkkiot	-7 811	-10 839	-11 174	-11 126	-11 126	-11 126
Henkilösivukulut	-2 093	-2 734	-2 687	-6 798	-6 798	-6 798
Eläkekulut	-1 814	-2 346	-2 281	-6 394	-6 394	-6 394
Muut henkilösivukulut	-279	-388	-406	-404	-404	-404
Palvelujen ostot	-30 074	-32 378	-32 418	-33 997	-33 291	-32 563
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-9 231	-9 905	-9 485	-9 385	-9 385	-9 540
Avustukset	-1 375	-1 264	-1 483	-9 483	-9 483	-9 483
Muut toimintakulut	-5 018	-4 460	-4 654	-4 704	-4 654	-4 654
Toimintakulut	-55 602	-61 580	-61 901	-75 493	-74 737	-74 164
Toimintakate	1 417	-3 340	5 670	-8 069	-7 813	-7 740
Poistot ja arvonalentumiset	-16 484	-12 208	-12 453	-11 858	-11 989	-11 829

3.2.1 Tarkastuslautakunta

Sitovuustaso Kaupunginvaltuuston hyväksymä toimintakate

Toiminnan kuvaus

Tarkastuslautakunnan tehtävät jakautuvat kolmeen tehtäväkokonaisuuteen: arviointitiedon tuottaminen valtuustolle, kuntalaisille ja kaupunkikonsernille toiminnan kehittämiseksi ja päätöksenteon tueksi, hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestäminen sekä sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamisen valvonta. Arviointikertomuksessa arvioidaan vuosittain, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kaupungissa ja kaupunkikonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla.

Oleelliset muutokset ja kehittämiskohteet suunnittelukaudelle 2022-2025

Oleellisia toiminnallisia muutoksia arviointityön organisoitumisessa ei suunnittelukaudella ole. Pääpaino on arvioinnin ja arviointimenetelmien sisällöllisessä kehittämisessä. Koko suunnittelukauden ajan tilintarkastusyhteisönä ulkoisessa tarkastuksessa toimii BDO Oy.

Riskianalyysi

Henkilöressurssin niukkuus on toiminnallinen riski, suurin haaste ajoittuu arviointikertomuksen laadintaan ja aikataulujen pitävyyteen.

Talous

Tarkastuslautakunta 1000 e	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
Toimintakulut						
Henkilöstökulut	-91	-98	-109	-109	-109	-109
Palkat ja palkkiot	-73	-80	-90	-90	-90	-90
Henkilösivukulut	-17	-18	-19	-19	-19	-19
Eläkekulut	-15	-15	-16	-16	-16	-16
Muut henkilösivukulut	-2	-2	-3	-3	-3	-3
Palvelujen ostot	-66	-72	-74	-75	-76	-77
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1	-1	-1	-1	-1	-1
Muut toimintakulut	-16	-5	-5	-5	-5	-5
Toimintakulut	-175	-176	-188	-189	-190	-191
Toimintakate	-175	-176	-188	-189	-190	-191

Henkilöressurssit

Henkilöstön määrä henkilötyövuosina	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
Kaupunginhallituksen alainen toiminta	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0

3.2.2 Kaupunginhallitus

Toimiala Konsernipalvelut

Sitovuustaso Kaupunginvaltuuston hyväksymät toimintakate ja toiminnalliset tavoitteet

Toiminnan kuvaus

Konsernipalvelut muodostuvat seuraavista palveluista: hallinto ja hankinnat, henkilöstö, talous ja strategia sekä tilapalvelut. Organisaatiouudistuksessa 1.6.2021 alkaen hyvinvointi ja elinvoima sekä viestintä siirtyivät osaksi talous ja strategiapalvelua.

Hallinto ja hankinta -palvelu tuottaa kaupungin hallinto-, arkisto- ja hankintapalvelut, juridiset palvelut ja turvallisuushallinnon palvelut. Myös joukkoliikenne ja kuljetukset sekä pysäköinninvalvonta sisältyvät palveluun.

Henkilöstöpalvelut ohjaa, kehittää, seuraa ja arvioi henkilöstövoimavaroja ja -johtamista (henkilöstösuunnittelu, rekrytointi, johtaminen ja esimiestyö, osaaminen, työhyvinvointi ja palkitseminen) strategisten tavoitteiden mukaisesti yhteistyössä toimialojen kanssa. Se vastaa työnantajatoiminnasta, koordinoi työsuojelutoimintaa sekä tuottaa henkilöstöhallinnon tukipalveluja.

Talous ja strategiapalvelu koostuu VisitKouvola ja viestinnän, talous ja tietohallinnon, strategian ja hyvinvoinnin palveluyksiköistä.

Viestintä ja VisitKouvola vastaa Kouvolan kaupungin viestinnästä, markkinoinnista, matkailun alueorganisaatio VisitKouvolan toiminnasta sekä hoitaa tiettyjä yhteistyökumppanuuksiin ja tapahtumiin liittyviä tehtäviä. Vuoden 2022 alussa yksikkö ottaa hoitaakseen Kouvola- ja Kuusankoskitalojen myynnin sekä markkinoinnin.

Talous ja tietohallinto ohjaa kaupungin talous- ja ICT-prosesseja, vastaa talouden suunnittelu- ja raportointiprosesseista, talousarviosta, tilinpäätöksestä, talouteen liittyvästä tilastoinnista, rahoituksesta, maksuvalmiuden suunnittelusta ja kassanhallinnasta, lainarahoituksesta,

sijoitustoiminnasta sekä omistajaohjauksesta. Sisäinen tarkastus sisältyy talous- ja omistajaohjaukseen.

Tietohallinnon tehtävänä on luoda perusta teknologisille ratkaisuille toteuttamalla tietotekniikan ja lisenssien hankintaa ja kehittämällä infrastruktuuria. Tietohallinto tukee ja edistää digitalisaation keinoin tapahtuvaa toimialojen toimintoprosessien kehittämistä. Tietohallinto ohjaa ja seuraa tietoturvallisuuden ja tietosuojan toteutumista, osallistuu riskienhallinnan kehittämiseen ja varmistaa teknisen ympäristön tietoturvallisuutta. Tiedonhallintalaki asettaa vaatimuksia tietohallinnon toimintaan mm. tietojärjestelmien ja tietovarantojen yhteen toimivuuden, lokien keräämisen ja tietoturvallisuuden osalta.

Strategia vastaa kaupunkistrategian ennakkoinnista, suunnittelun koordinoinnista, jalkauttamisen menetelmistä sekä seurannasta. Elinvoiman pääpaino on elinvoiman kehittämisessä sekä korkeakoulu yhteistyössä.

Hyvinvointi vastaa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä, osallisuudesta, kotouttamisesta, ehkäisevästä päihdetyöstä ja työllisyydestä. Tämän lisäksi hyvinvointi tekee vahvaa yhteistyötä Kymsoten kanssa edunvalvonnan ja omistajaohjauksen näkökulmasta

Tilapalvelut huolehtii Kouvolan toimitilakäyttäjien tyytyväisyydestä ja vastuullaan olevan toimitilavarallisuuden suunnitelmallisesta kehittämisestä ja hoidosta elinkaariajattelun pohjalta sekä vastaa omaisuusmassan arvon säilymisestä. Tilapalvelut vastaa kaupungin suoraan omistaman rakennusomaisuuden kehittämisestä, ylläpidosta sekä hyvästä vuokrausasteesta. Tilapalvelut hoitaa keskitetysti toimitilojen välivuokrauksen sekä toimii koko konsernin kiinteistöasioiden asiantuntijana. Tilapalvelut vastaa kaupungin investointi- ja perusparannusohjelmiin sisältyvien kohteiden rakennuttamisesta kaupunginvaltuuston hyväksymän strategian mukaisesti.

Oleelliset muutokset ja kehittämiskohteet suunnittelukaudelle 2022-2025

Hallintopalveluissa päätösvalmistelun prosessien uudistaminen jatkuu ja painopiste on sähköisen kokoushallinnan käytön kehittämisessä. Lisäksi päivitetään asianhallintaohjelman laaja toimintatapaohje, joka on loppukäyttäjille tarkoitettu manuaali.

Hallinto ja hankinnat palveluun joukkoliikenne ja kuljetukset -palveluysikköön siirtyi lokakuussa 2021 sivistyksen toimialalta kaksi kuljetuskoordinaattoria.

Arkistopalveluissa toteutetaan rakennusvalvonnan piirustusarkiston digitointiprojektia. Tämän jälkeen tehdään sähköisen kauppapaikan käyttöönotto, missä yhteydessä arkistopalvelujen organisaatiota ja toimintaa päivitetään rakennusvalvonnan piirustusarkiston osalta. Sähköistä asiakirjahallintoa edistetään organisaatiossa mm. sähköisten erillisarkistojen käyttöönoton kautta.

Hankintapalveluissa kartoitetaan hankintaprosessiin liitettävän tilausjärjestelmän toiminnallisuuksia ja hyötyjä.

Turvallisuusjohtamisen laatua yhdenmukaistetaan kaupungissa suunnittelukauden aikana. Kehittämiskohteena on kokonaisvaltaisen riskienhallinnan toimintamallin luominen kaupunkiin ja riskienhallintaa tukevan sähköisen järjestelmän käyttöönotto. Myös toimialakohtaiset valmiussuunnitelmat päivitetään.

Henkilöstöhallinnon prosessien digitalisointi jatkuu. Uuden työajanseurantajärjestelmän hankintapäätös on tehty ja se on tarkoitus ottaa käyttöön tulevana vuonna. Uuden järjestelmän avulla automatisoidaan myös tuntipalkkaprozessia. Prosessien sähköistämisen myötä henkilöstöpalvelujen toiminnan painopistettä voidaan siirtää enemmän hallinnollisesta työstä kehittämisen puolelle.

Työkyvyttömyyden kustannuksia pyritään vähentämään työkyvyn toimintamallin avulla, tunnistamalla paremmin työkykyriskejä ja siirtämällä omien toimenpiteiden painopistettä prosessin alkuvaihteeseen sekä kehittämällä yhteistyötä työterveyshuollon, Kevan ja toimialojen kanssa. Myös

lyhytpsykoterapiapilotin kaltaista toimintaa on tarkoitus jatkaa. Henkilöstöetuja järjestetään Epassin kautta, mikä on vaatinut lisäystä työhyvinvoinnin määrärahoihin. Uuden työsuojelun yhteistoimintaorganisaation toimikausi alkaa.

Viestintä ja VisitKouvolan muutosprosessi jatkuu. Sisäinen kehittäminen painottuu toiminallisuuteen esimerkiksi digitalisaation keinoin. Uuden Kouvola-studion toiminta organisoidaan ja toiminta vakiinnutetaan. Kouvola- ja Kuusankoskitalon myynnin uudelleenkäynnistäminen ja markkinointitoiminnan aktivointi aloitetaan. Myös tilojen hinnoittelumalli uudistetaan.

EU-ohjelmakauden käynnistyminen aktivoi rakennerahastoista haettavaa hanketoimintaa. Uusia hankerahoituksia haetaan rahoitushakujen mukaisesti ympäri vuoden. Hankerahoitusta tullaan hakemaan seuraaviin teemoihin: matkailu, tapahtumakehittäminen, digitalisaation hyödyntäminen ja osaajien houkuttelu.

Matkailussa valmistaudutaan suurtapahtumien toteutumiseen. Suurtapahtuman yhteydessä on mahdollista ottaa käyttöön tilapäismajoitus- ja -pysäköintitarpeisiin kehitetty uusi toimintamalli. Lisäksi matkailussa panostetaan yhdessä tekniikka ja ympäristö -toimialan kanssa Kouvolan virkistysalueverkoston koordinointiin ja Käyrälammen alueen kehittämiseen.

Kaupungin uusi saavutettavuuslainsäädännön kriteerit täyttävä intranet otetaan käyttöön.

Talouden kehittämisen kohteena on raportoinnin ja prosessien automatisointi digitaalisuutta hyödyntäen.

Strategian toiminnassa korostuu kaupunkistrategian skenaariotarkastelut ja kirkastaminen uuden valtuuston kanssa. Toteutussuunnittelua kehitetään päivittämällä tiekartat valtuuston toteutusseurannan välineeksi. Hanketoiminnan kehittäminen jatkuu. Keskeistä on hankeaihioiden jatkovalmistelu hankkeiksi yhteistyössä toimialojen kanssa sekä toimialojen avustaminen hankehakujen valmistelussa. Hankkeilla tehostetaan kaupunkistrategiaa ja sen kasvuohjelmien tavoitteiden ulkoista rahoitusta.

Elinvoimaohjelman toimenpidesuunnitelmaa päivitetään strategiaa vastaavaksi.

Korkeakouluyhteistyön kehittäminen painottuu talousarviovuoden aikana ja tavoitteena on saada lisää yliopistotasoisista koulutusta Kouvolaan.

Hyvinvointialueet aloittavat toimintansa vuonna 2023 ja tämä muutos puolestaan vaikuttaa monelta osin hyvinvoinnin palvelujen tulevaan työhön ja tehtäviin. Työllistämispalvelujen siirto kuntiin tapahtuu vuoden 2024 alusta. Tämä muutos tulee laajentamaan ja lisäämään kunnan vastuuta sekä sitä kautta tehtäviä.

Kaupungin kiinteistömässä on edelleen laaja. Rakennuskannan tiivistäminen jatkuu, tyhjiä ja tarpeettomia kiinteistöjä myydään ja tarvittaessa puretaan. Myös käytössä olevien kiinteistöjen osalta myyntiä voidaan harkita. Kiinteistömässän pienentämisellä vähennetään sekä ylläpitokuluja että korjauskustannuksia. Talonrakentamisen investoinnit ovat tulevina vuosina erittäin korkealla tasolla, joka työllistää huomattavasti, mutta tuo merkittäviä säästöjä pitkällä tähtäimellä, kun korjausvelka vähenee. Uuden hyvinvointialueen tarvitsema tilatarve aiheuttaa osaltaan epävarmuutta.

Riskianalyysi

Yleisenä riskinä nähdään edelleen koronapandemian mahdollinen jatkuminen, joka toteutuessaan uhkasi palvelutuotantojen sujuvuutta ja jopa sen toteutumista. Riskiä pyritään hallitsemaan noudattamalla asian osalta annettuja ohjeita.

Hankintapalvelujen toiminnallisuuden osalta riskejä hallitaan hankintaprosessien yhtenäisellä ohjeistuksella ja keskittämällä. Jos yhteisiä ohjeita ei noudateta ja hankintoja tehdään hajautetusti, riskinä on virheet ja hankintaohjelman vastaiset hankinnat.

Talouden sopeuttamistarpeista on seurannut henkilöstön väheneminen lisää avainhenkilöriskiä. Riittävä osaaminen sekä varahenkilö- ja sijaisjärjestelyt on turvattava. Samanaikaisesti, kun henkilöstömäärää on pitänyt sopeuttaa, on hankittava myös uutta osaamista. Riskinä myös on, että rekrytointihaasteet lisääntyvät. Erityisesti digitalisaation edellyttämään osaamiseen on panostettava. Prosessien sähköistämisen myötä tietojärjestelmäriskit kasvavat integraatioiden lisääntyessä eri järjestelmien välillä.

Organisaatiomuutosten, säästötoimien ja poikkeusolojen jatkuminen ovat kuormittaneet henkilöstöä merkittävästi. Korona-poikkeusolojen asteittainen purkaminen edistää työhyvinvointia ja uuden työyhteisön yhteishengen rakentumista.

Tiedonhallintalain tietohallintoon kohdistuvien lainsäädännöllisten vaatimusten täyttäminen määräaikoja noudattaen tulee vaatimaan tulevien vuosien aikana merkittävää henkilö- ja talousresursointia. Tietosuojaan ja tietoturvaan kohdistuvien, kasvavien riskien hallinta tehostuu käyttöön otettavan riskienhallintajärjestelmän avulla. Kyberturvallisuuden merkitys korostuu digitaalisessa ympäristössä säilytettävän tiedon määrän kasvaessa.

Kiinteistöomaisuuden myynnin riskinä on ostajien vähäisyys. Riskinä uuden hyvinvointialueen tarvitsema vähenevä tilatarve ja sen myötä tyhjille jäävät rakennukset.

Teknisiä riskejä (esim. vesivuodot, jäätymiset) ja toiminnan keskeytysriskejä (tulipalot, ilkivalta) vähennetään tavoitteellisella hankesuunnittelulla, rakentamisen ja suunnittelun ohjauksella sekä suunnitelmallisella rakennusten ylläpidolla ja erilaisilla turvajärjestelyillä.

Valtuuston/lautakunnan hyväksymät toiminnalliset tavoitteet, mittarit ja tavoitetaso 2022

Strategiaohjelma: Elinvoiman kasvu		Strategiatavoite: Ammattitaitoinen työvoima		
Tavoite: TE-palvelujen siirron organisointi	Merkittävimmät riskit: Valtion taholta ei tule selkää ohjeistusta ja reunaehtoja muutokselle. Yhteistyö ELY:n ja TE-palvelujen kanssa on haasteellista. Ei onnistuta rekrytoinneissa hyvin.			
Mittari				
Oman organisaation toteutuneet palkkatukijaksot (kpl)	Lähtöarvo 12/2020	232.00	Tavoitearvo 12/2022	260.00
Strategiaohjelma: Sisäisen toiminnan kehittäminen		Strategiatavoite: Hallittu vakaa talous		
Tavoite: Talouden tasapainottaminen ja toiminnan tehostaminen	Merkittävimmät riskit: Päätettyjä toimenpiteitä ei viedä käytäntöön, jolloin kaupunki velkaantuu ja kuntalaisten verorasite kasvaa. Kiinteistöjä ei saada myydyksi, jolloin tuottoja ei saada eikä ylläpitokustannukset vähene.			
Mittari				
Toimintakatteen muutosprosentti (%)	Lähtöarvo 12/2020	-0.60	Tavoitearvo 12/2022	-3.40
Tyhjien kiinteistöjen myynti (€)	Lähtöarvo 12/2020	0.00	Tavoitearvo 12/2022	500000.00
Oman organisaation toteutuneet palkkatukijaksot (kpl)	Lähtöarvo 12/2021	232.00	Tavoitearvo 12/2022	260.00
Strategiaohjelma: Sisäisen toiminnan kehittäminen		Strategiatavoite: Osaava henkilöstö ja osallistava johtaminen		
Tavoite: Työkykyjohtaminen kehittyä ja työhyvinvointi parane	Merkittävimmät riskit: Työkykyriskejä ei tunnisteta riittävästi ja toimenpiteitä ei käynnistetä ajoissa. Erilaisia keinoja tukea työssä jatkamista ei hyödynnetä oikea-aikaisesti. Koronatilanteen pitkittyminen lisää psykososiaalista kuormitusta ja aiheuttaa haasteita työhyvinvoinnille. Muutosjohtamiseen ja muutosten hallintaan ei kiinnitetä tarpeeksi huomiota.			
Mittari				
Sairauspoissaolot (kpv/hlö)	Lähtöarvo 12/2020	17.00	Tavoitearvo 12/2022	16.00

Strategiaohjelma: Hyvinvoinnin kasvu**Strategiatavoite:** Resurssitehokkuus

Tavoite: Hyvinvointialueen edunvalvonta ja valmistelu	Merkittävimmät riskit: Talouden reunaehdot eivät takaa kuntalaisten lakisääteisiä palveluja. Yhteinen vuoropuhelu eri toimijoiden kanssa ei ole sujuvaa eikä avointa. Yhteistä rajapintaa tulevan hyvinvointialueen kanssa ei saada sovittua.			
Tavoite: Kestävän kehityksen edistäminen	Merkittävimmät riskit: Joukkoliikenteen osalta riskinä ovat, että käyttö ei palaudu koronapandemian jälkeisenä aikana pandemiaa edeltäneelle tasolle, asiakastarvetta ei tunnisteta ja reitistö ei vastaa asiakkaiden tarpeeseen sekä että reitti- tai hinnastouudistuksen toteutus viivästyy. Hankintojen paikallisuusasteen osalta riskinä, ettei tarvittavaa hankittavaa palvelua ole saatavilla Kouvolasta, tai että paikallisten tarjoukset eivät ole kilpailukykyisiä kaikesta hankintalain mukaisesta yhteistyöstä huolimatta.			
Mittari				
Kiinteistöjemme energian kulutuksen väheneminen (%)	Lähtöarvo 12/2020	0.00	Tavoitearvo 12/2022	1.50
Kaupungin hankintojen paikallisuusaste (%)	Lähtöarvo 12/2020	52.40	Tavoitearvo 12/2022	53.50
Joukkoliikenteen nousujen määrä (kpl/v)	Lähtöarvo 12/2020	844055.00	Tavoitearvo 12/2022	1100000.00

Strategiaohjelma: Elinvoiman kasvu**Strategiatavoite:** Verkostokaupunki

Tavoite: Digitalisaatio on näkyvässä roolissa toimintaprosessien kehittämisessä	Merkittävimmät riskit: Digitalisaation mukanaan tuomiin toimintaprosessien muutoksiin ei olla valmiita. Digitalisaatiossa teknologia on mahdollistaja, jonka tulee näkyä muutoksena sekä toiminnassa että johtamisessa ja osaamisessa. Digitalisaatiota kehitetään yksittäisten toimintojen näkökulmasta. Toiminnan kehittämiseen digitalisaatiota hyödyntäen ei varata riittäviä resursseja.			
--	--	--	--	--

Talous

Kaupunginhallitus 1000 e	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
Toimintatuotot						
Myyntituotot	1 525	1 896	1 685	1 685	1 685	1 685
Tuet ja avustukset	2 744	3 568	3 472	3 472	3 472	3 472
Muut toimintatuotot	52 720	52 476	62 314	62 167	61 667	61 167
Toimintatuotot	56 990	57 940	67 471	67 324	66 824	66 324
Valmistus omaan käyttöön	29	300	100	100	100	100
Toimintakulut						
Henkilöstökulut	-9 814	-13 475	-13 752	-17 815	-17 815	-17 815
Palkat ja palkkiot	-7 738	-10 759	-11 085	-11 036	-11 036	-11 036
Henkilösivukulut	-2 076	-2 716	-2 668	-6 779	-6 779	-6 779
Eläkekulut	-1 799	-2 330	-2 265	-6 378	-6 378	-6 378
Muut henkilösivukulut	-277	-385	-403	-401	-401	-401
Palvelujen ostot	-30 007	-32 306	-32 345	-33 923	-33 216	-32 487
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-9 230	-9 904	-9 484	-9 384	-9 384	-9 539
Avustukset	-1 375	-1 264	-1 483	-9 483	-9 483	-9 483
Muut toimintakulut	-5 002	-4 455	-4 649	-4 699	-4 649	-4 649
Toimintakulut	-55 427	-61 404	-61 713	-75 304	-74 547	-73 973
Toimintakate	1 592	-3 164	5 858	-7 880	-7 623	-7 549
Poistot ja arvonalentumiset	-16 484	-12 208	-12 453	-11 858	-11 989	-11 829

Henkilöresurssit

Henkilöstön määrä henkilötyövuosina	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
Kaupunginhallituksen alainen toiminta	117,00	140,8	139,55	149,45	143,95	143,95

Tilinpäätöksen 2020 henkilöstön määrä henkilötyövuosina ei ole vertailukelpoinen nykyiseen organisaatioon.

3.3 Sivistys

Sivistyksen toimiala muodostuu kasvatuksen ja opetuksen sekä liikunnan ja kulttuurin palveluista.

Talous

Sivistys 1000 e	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
Toimintatuotot						
Myyntituotot	5 605	6 542	6 455	6 455	6 455	6 455
Maksutuotot	3 116	4 206	3 217	3 217	3 217	3 217
Tuet ja avustukset	3 693	4 545	2 723	2 423	2 423	2 423
Muut toimintatuotot	1 712	2 312	2 244	2 244	2 329	2 329
Toimintatuotot	14 126	17 605	14 639	14 339	14 424	14 424
Toimintakulut						
Henkilöstökulut	-100 854	-106 572	-92 941	-91 235	-91 555	-91 956
Palkat ja palkkiot	-80 937	-85 761	-74 741	-73 335	-73 599	-73 930
Henkilösivukulut	-19 916	-20 811	-18 199	-17 900	-17 956	-18 026
Eläkekulut	-16 883	-17 604	-15 335	-15 089	-15 135	-15 193
Muut henkilösivukulut	-3 033	-3 206	-2 864	-2 810	-2 821	-2 833
Palvelujen ostot	-23 813	-30 167	-27 211	-27 019	-27 774	-28 734
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5 118	-4 568	-5 252	-5 219	-6 034	-6 808
Avustukset	-11 431	-7 153	-6 815	-6 815	-6 815	-6 815
Muut toimintakulut	-39 070	-38 809	-44 817	-44 791	-45 033	-44 981
Toimintakulut	-180 286	-187 267	-177 035	-175 080	-177 212	-179 294
Toimintakate	-166 161	-169 663	-162 396	-160 740	-162 788	-164 870
Poistot ja arvonalentumiset	-279	-227	-210	-185	-73	-54

3.3.1 Kasvatus- ja opetuslautakunta

Toimiala Sivistys

Sitovuustaso Kaupunginvaltuuston hyväksymät toimintakate ja toiminnalliset tavoitteet

Toiminnan kuvaus

Kasvatuksen ja opetuksen lautakunnan alaiset palvelut muodostuvat varhaiskasvatuksen, kasvun tuen sekä perusopetuksen ja lukion palveluista. Nämä jakautuvat kolmeen palveluyksikköön, joilla jokaisella on oma vastuullinen viranhaltija. Palvelulla on oma johtoryhmä, jonka kautta koordinoidaan asioiden edistämistä.

Palveluyksiköissä tuotetaan kaikki lasten ja nuorten elämänkaaren palvelut kasvatuksen, opetuksen ja nuorisotyön kautta. Ammatillinen koulutus siirtyy perustettavaan yhtiöön 1.1.2022. Kasvatus- ja opetuslautakunta päättää talousarvion puitteissa annettavan palvelun laajuudesta ja tavoitteista. Vuoden 2022 tavoitteet painottuvat perusopetuksen jälkeisen nivelvaiheen ja erityisen tuen turvaamiseen, verkostotyön lisäämiseen sekä digitaalisten ympäristöjen ja sen osaamisen kehittämiseen.

Kasvatus- ja opetus on olennainen osa kaupunkilaisten hyvinvointia tukevia palveluita. Onnistuminen tehtävässä luo parhaat mahdollisuudet lasten eheälle kasvulle ja perheiden hyvinvoinnille. Laadukkaat palvelut ovat myös osin elinvoimaa edistävää. Perheet tekevät sijoittuspäätöksiä työmahdollisuuksien ja palveluista muodostuvan mielikuvan perusteella.

Oleelliset muutokset ja kehittämiskohteet suunnittelukaudelle 2022-2025

Lasten ja nuorten sekä heidän perheidensä hyvinvoinnin tukeminen on koko kasvatuksen ja opetuksen palvelun yhteinen tavoite. Erityisinä painopisteinä ovat mielen hyvinvoinnin tukeminen ja lasten ja nuorten aktiivisuuden vahvistaminen. Lisäksi panostetaan henkilöstön hyvinvointiin ja työkyvyn, -motivaation ja -osaamisen vahvistamiseen.

Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen sekä lukion digitaalisten ympäristöjen ja osaamisen kehittäminen nostetaan talousarvion sisällä vahvemmin näkyviin 2022. Digitalisaation kehittäminen sisältää sekä asiakas- että hallintoprosessien digitalisoinnin, alustojen ja ohjelmistojen ajantasaistamisen, laitekannan ylläpidon ja lisäämisen sekä osaamisen kehittämisen. Tavoitteena on tehdä pitkäjänteistä johdonmukaista kehittämistyötä myös seuraavina vuosina.

Palveluyksiköt toimivat aktiivisesti verkostotyössä yhdessä sote-toimijoiden ja järjestöjen kanssa. Verkostotyön avulla varmistetaan oikea-aikaiset, asiakaslähtöiset ja tulokselliset palvelut lapsille, nuorille ja perheille heidän hyvinvointinsa varmistamiseksi. Muutos- ja kehittämistarpeet nostetaan aktiivisesti esille, jotta palvelut muuntuisivat ja kehittyisivät asiakastarpeiden mukaisesti.

Ammatillisen koulutuksen siirtyminen perustettavaan yhtiöön tuo uuden tilanteen oppilaan opiskelupolun näkökulmasta. Tukitoimet on suunniteltava siten, että ne toimivat parhaalla mahdollisella tavalla katkeamatta nivelvaiheessa.

Kasvun tuessa nuorten työpajoille suunnitellaan Tukipajaa, jonka toiminta kohdentuu nuoriin, joiden oppivelvollisuus on vaarassa keskeytyä tai keskeytyy. Nuorisopalveluissa on tarkoitus järjestää kesäleiritoimintaa, joka osaltaan tukee nuorten kasvua ja aktiivista osallisuutta.

Nuorisotyö ja koulun harrastustoiminta tukevat lasten ja nuorten eheää kasvua ja antavat hyvän ponnahduslaudan elämälle.

Kouvolan malli harrastustoiminnan edistämiseksi on hyvä esimerkki sektoreiden yli menevästä työstä lasten ja nuorten kasvun turvaamiseksi. Harrastamisen Kouvolan malli laajennetaan kaikkiin kouluihin pilottivaiheen jälkeen. Hankkeen tavoitteena on mahdollistaa ainakin yksi harrastus jokaiselle lapselle ja nuorelle koulupäivän yhteyteen. Hanke toteutetaan kaupungin palveluyksiköiden ja kolmannen sektorin toimijoiden yhteistyönä.

Varhaiskasvatustarkennus 1.8.2021 liittyen kasvatukseen ja opetushenkilöstön ja lasten välisen suhdeluvun määrittämiseen edellyttää riittävää varautumista henkilöstön äkillisiin poissaoloihin. Varhaiskasvatukseen on myös tulossa lakimuutos liittyen lapsen tuen järjestämiseen, se velvoittaa tuen prosessien uudelleen tarkasteluun sekä osaamiseen, että tuen resurssoinnin lisäämiseen. Elokuun alusta 2021 tullut asiakasmaksulain muutos vähentää hoitopäivämaksutuloja vuositasolla noin neljänneksellä.

Varhaiskasvatuksessa edetään kokonaispedagogisen ja jaetun johtajuuden kehittämisessä. Keskeisinä painopisteinä ovat taidekasvatus ja taidelähtöiset menetelmät lasten mielenkiinnon kohteisiin, vahvuuksiin ja tarpeisiin vastaamisessa sekä ympäristökasvatus ja lasten liikkumisen edistäminen.

Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen yhteisenä päämääränä on kehittää joustavaa esi- ja alkuopetusta edelleen. Tavoitteena on edetä kohti vuosiluokkiin sitomatonta opetusta, jolloin lasten siirtyminen esiopetuksesta ensimmäiselle ja toiselle luokalle käy joustavasti kunkin lapsen oman kehitys- ja taitotason mukaisesti.

Päiväkotien palveluverkon kehittäminen jatkuu. Naukion päiväkotitoiminta valmistuu syksyllä 2022, Valkealan ja Inkeröiden monitoimitalot päiväkotitoimintaan ovat etenevässä kuten Kaunisnurmen vuorohoidon yksikkö.

Perusopetuksen kehittämissuunnitelmaan kuuluvat monitoimihankkeet etenevät: Sarkolan koulu valmistuu syksyksi 2022. Valkealan ja Inkeröiden monitoimitalojen suunnittelu etenee ja rakentaminen käynnistyy, Kuusankosken ja Marjoniemen yhtenäiskoulujen suunnittelu on aloitettu ja jatkuu. Käyttöönotto viimeistään 2025. Hankkeiden etenemisen yhteydessä on tarpeen kehittää uusien yksiköiden monitoimijaista toimintakulttuuria yhteistyössä eri toimijoiden kanssa.

Lukioissa varaudutaan oppivelvollisuuden laajentumisen kustannuksiin. Oppivelvollisuuden laajentuminen tuo myös lisää velvoitteita psykososiaaliseen opiskeluhooltoon sekä opiskelijoiden pedagogiseen tukeen ja ohjaukseen erityisesti nivelvaiheeseen ja II asteelle. Psykososiaaliseen oppilashuoltoon tarvitaan lisäresurssia tarpeeseen vastaamiseksi.

Psykososiaalisen oppilashuollon henkilöstö, koulukuraattorit ja –psykologit, siirtyvät hyvinvointialueen henkilöstöksi vuoden 2023 alusta.

Myös lasten ja nuorten perusopetuksesta aikuisten perusopetukseen siirtyvien 17-vuotta täyttäneiden opetuksen ja ohjauksen järjestäminen vaatii resursointia ja prosessien kehittämistä.

Lukioiden yhdistyminen vaatii edelleen toimenpiteitä, samoin lukion uuden opetussuunnitelman LOPS21 toimeenpano. LOPS21 lisää mm. laajempaa ohjausvelvoitetta sekä opiskelijoiden tuen järjestämisvelvoitetta.

Riskianalyysi

Tuen tarve on osalla lapsia ja nuoria niin suurta, ettei olemassa olevilla toimintamuodoilla pystytä vastaamaan siihen. Koronan aiheuttamaa oppimisen vajetta ja psyykkistä kuormittavuutta puretaan vielä monen vuoden ajan.

Osaavan ja ammattitaitoisen henkilöstön saatavuus on huono, esim. erityisluokanopettajat ja koulupsykologit. Psykososiaalisen oppilashuoltohenkilöstön siirtyminen hyvinvointialueille heikentää entisestään psykososiaalisten palvelujen saatavuutta ja muuttaa toimintatavat siten, että toiminta ei toteudu lasten ja nuorten arkiympäristössä. Varhaiskasvatuksessa kelpoisen ja osaavan henkilöstön resurssiin ei varauduta riittävällä varahenkilöjärjestelmällä.

Prosesseja ei ehditä valmistella riittävästi, jotta niistä saadaan tuloksellisia. Henkilöstön motivaatio ei tue tavoitteiden saavuttamista, jos resursointi ei tue kehittämistä. Sorrutaan osaoptimointiin ja pitkäjänteinen kehittäminen rapautuu pieniksi osaprosesseiksi, joissa resurssit tuhlaantuvat. Vaarana myös on, että henkilöstö uupuu suuren työmäärän, mahdollisesti jatkuvien poikkeusolojen ja vaihtuvien organisaatorakenteiden myötä.

Valtuuston/lautakunnan hyväksymät toiminnalliset tavoitteet, mittarit ja tavoitetaso 2022

Strategiaohjelma: Sisäisen toiminnan kehittäminen

Strategiatavoite: Osaava henkilöstö ja osallistava johtaminen

Tavoite: Työskentelemme tuloksellisesti moniammatillisissa verkostoissa asiakkaiden palvelujen varmistamiseksi.	Merkittävimmät riskit: Moniammatillinen verkostotyö muiden toimijoiden kanssa ei toimi parhaalla mahdollisella tavalla. Se vaatii verkostotyön edistämistä omalla työpanoksella ja osaamisella yhteisen asiakkaan hyväksi. Hyvinvointialueiden valmistelu aiheuttaa uusia vaatimuksia verkostojen vahvistamiselle, sillä riskinä on, että se aiheuttaa verkostojen hajoamista ja toimintojen uudelleen järjestämisen tarvetta.			
Mittari				
Lasten ja nuorten hyvinvointikysely (1-5)	Lähtöarvo	4.50	Tavoitearvo 12/2022	4.60
Henkilöstön fiilismittari (1-5)	Lähtöarvo 12/2020	3.50	Tavoitearvo 12/2022	3.75

Strategiaohjelma: Hyvinvoinnin kasvu

Strategiatavoite: Palvelujen vaivaton saanti

Tavoite: Tehostamme perusopetuksen ja toisen asteen välistä nivelvaihteysohkentelyä mm. TUVA -koulutusta hyödyntäen, jotta toisen asteen opinnot käynnistyvät ja etenevät tuloksellisesti ilman keskeytyksiä.	Merkittävimmät riskit: TUVA-koulutuksen polut eivät palvele joustavasti. Opinnot eivät etene suunnitellusti, vaan keskeytyvät tai opintolinjat vaihtuvat liiallisesti.			
Mittari				
Opintojen keskeyttäneiden määrä (hlö/vuosi)	Lähtöarvo		Tavoitearvo 12/2022	0.00
Tavoite: Lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointi kasvaa Vuoden 2022 painopisteitä hyvinvoinnissa ovat: -Mielen hyvinvointi -Aktiivinen toimijuus -Henkilöstön hyvinvointi	Merkittävimmät riskit: Koronan vaikutuksesta joudutaan toimimaan kriisissä ja palveluiden kehittäminen jää toissijaiseksi. Jos henkilöstö ei voi hyvin, eivät myöskään lapset ja nuoret voi hyvin.			
Mittari				
Lasten ja nuorten hyvinvointikysely (1-5)	Lähtöarvo	4,50	Tavoitearvo 12/2022	4.60
Henkilöstön fiilismittari (1-5)	Lähtöarvo 12/2020	3.50	Tavoitearvo 12/2022	3.75

Strategiaohjelma: Sisäisen toiminnan kehittäminen

Strategiatavoite: Uudet toimintatavat

Tavoite: Digitaalisten ympäristöjen parantaminen ja henkilöstön digiosaamisen lisääminen.	Merkittävimmät riskit: Resurssien riittävyys muutokselle. Muutosvastaisuus uusiin toimintatapoihin.			
Mittari				
Uudet palveluprosessit, joissa hyödynnetään digitalisaatiota (kpl)	Lähtöarvo		Tavoitearvo	20

Talous

Kasvatus- ja opetuslautakunta 1000 e	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
Toimintatuotot						
Myyntituotot	3 281	3 295	3 137	3 137	3 137	3 137
Maksutuotot	2 701	3 710	2 762	2 762	2 762	2 762
Tuet ja avustukset	3 512	4 455	2 635	2 335	2 335	2 335
Muut toimintatuotot	534	221	134	134	134	134
Toimintatuotot	10 028	11 680	8 668	8 368	8 368	8 368
Toimintakulut						
Henkilöstökulut	-92 581	-97 620	-83 721	-81 846	-82 089	-82 331
Palkat ja palkkiot	-74 477	-78 759	-67 463	-65 918	-66 118	-66 318
Henkilösivukulut	-18 104	-18 862	-16 258	-15 928	-15 971	-16 014
Eläkekulut	-15 312	-15 914	-13 669	-13 399	-13 434	-13 469
Muut henkilösivukulut	-2 793	-2 947	-2 589	-2 530	-2 537	-2 545
Palvelujen ostot	-20 822	-27 168	-24 181	-24 010	-24 765	-25 725
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 707	-3 253	-3 792	-3 784	-4 599	-5 372
Avustukset	-7 875	-3 865	-3 509	-3 509	-3 509	-3 509
Muut toimintakulut	-26 752	-26 616	-30 901	-30 875	-31 155	-31 084
Toimintakulut	-151 736	-158 522	-146 103	-144 023	-146 116	-148 021
Toimintakate	-141 708	-146 842	-137 435	-135 655	-137 748	-139 653
Poistot ja arvonalentumiset	-40	-14	0	0	0	0

Henkilöresurssit

Henkilöstön määrä henkilötyövuosina	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025
Kasvatus- ja opetuslautakunta yhteensä	1 839,00	1 976,00	1 817,44	1 781,44	1 764,44	1 747,44

Toiminnan volyymit

Varhaiskasvatus	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
Päiväkotitoiminta ja perhepäivähoito kk/yht, oma toiminta	26 177	28 000	28 000	28 000	28 000	28 000
Päiväkotitoiminta kk/yht , palveluseteli	7 018	7 900	7 500	7 500	7 500	7 500
Perusopetus	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
Oppilasmäärä	7 167	7 200	7 053	7 000	7 000	7 000
Erytisen tuen oppilasmäärä	1 069	980	1 080	1 000	1 000	1 000
Aamu- ja iltapäivätoimintaan osallistuvat oppilaat	422	460	472	470	470	470
Kuljetusoppilaat (esi- ja perusop. lisäop, valmistava opetus)	1 574	1 580	1 523	1 500	1 500	1 500
Lukiokoulutus	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
Päivälukiot/kurssit	1 956	1 930	1 930	1 910	1 900	1 890
Ilta- ja lukiokurssit	350	330	330	310	300	290
Lukioiden opiskelijamäärä	1 288	1 310	1 310	1 290	1 280	1 270

3.3.2 Liikunta- ja kulttuurilautakunta

Toimiala Sivistys

Sitovuustaso Kaupunginvaltuuston hyväksymät toimintakate ja toiminnalliset tavoitteet

Toiminnan kuvaus

Liikunta ja kulttuuri -palvelussa tuotetaan kuntalaisten hyvinvointia ja kehittymistä edistäviä palveluja. Liikunnan ja kulttuurin palvelut tuottavat laadukkaan arjen ja vapaa-ajan Kouvolassa. Tavoitteena on parantaa kaupungin asukkaiden hyvinvointia ja vireyttä sekä edistää ihmisten itse kokemaa terveyttä. Palveluiden onnistuneella asiakaslähtöisellä toteutuksella on merkitystä koko kaupungin elinvoiman sekä vetovoimaisuuden kannalta.

Liikuntapalveluiden tehtävänä on luoda edellytyksiä kunnan asukkaiden liikunnalle järjestämällä liikuntapalveluja sekä terveyttä ja hyvinvointia edistävää liikuntaa eri kohderyhmät huomioon ottaen, tukemalla kansalaistoimintaa sekä rakentamalla ja ylläpitämällä liikuntapaikkoja. Liikunta on kunnan peruspalvelu ja tärkeä osa kuntalaisten hyvinvointia. Kaupungin tehtävänä on turvata liikuntapalveluiden mahdollisimman tasa-arvoinen saatavuus kaikille kuntalaisille. Keskeisenä tehtävänä on liikunnan ja muun terveyttä edistävän fyysisen aktiivisuuden edistäminen. Kaupunki tukee kaupunkilaisten liikkumista kehittämällä paikallista ja alueellista yhteistyötä sekä terveyttä ja hyvinvointia edistävää liikuntaa, avustamalla kansalaistoimintaa ja tarjoamalla liikuntapaikkoja.

Kulttuuripalveluiden perustehtävä on tukea asiakkaiden omaehtoisen itsensä kehittämisen, virkistämisen ja yhteisöllisyyden tarpeita sekä vahvistaa kaupunkilaisten ja Kouvolan identiteettiä. Tehtäviin kuuluvat myös kulttuuriperinnön ylläpitäminen ja elinvoiman edistäminen kulttuurin ja taiteen avulla. Kulttuuripalveluissa tarjotaan myös tiloja eri asiakasryhmille kirjastoissa ja kulttuuritaloissa sekä Porukkatalolla. Palveluita ovat kirjasto, kulttuuritalot, museo, yhteisötyö ja yleinen kulttuuritoimi (kulttuurikasvatus ja -tapahtumat, taidelaitos - ja muu kulttuuriyhteistyö). Asiakkaina ovat kaikenikäiset kouvoolalaiset, tapahtumien järjestäjät, yritykset ja matkailijat.

Kouvolan kansalaisopistossa järjestetään vapaan sivistystyön koulutusta, joka on omaehtoista itsensä kehittämistä. Vapaan sivistystyön koulutuksella edistetään yhteiskunnan eheyttä, tasa-arvoa ja aktiivista kansalaisuutta. Tavoitteena on edistää myös ihmisten monipuolista kehittymistä ja hyvinvointia. Opiston asiakkaina on eri ikäiset kaupunkilaiset, jotka opiskelevat ja harrastavat kursseilla eri puolilla Kouvolaa lukuisissa toimipisteissä. Kansalaisopisto tarjoaa taiteen perusopetusta (TPO) kuudessa taiteenlajissa. TPO on tavoitteellista, tasolta toiselle etenevää taideopetusta, joka perustuu lakiin ja asetukseen. Opinnot perustuvat Opetushallituksen antamiin taiteen perusopetuksen opetussuunnitelman perusteisiin ja ne tarjoavat mahdollisuuden tavoitteelliseen, harrastuspohjaiseen opiskeluun ja oman taiteen tekemisen ja ilmaisun kehittämiseen taiteen eri osa-alueilla.

Oleelliset muutokset ja kehittämiskohteet suunnittelukaudelle 2022-2025

Kaupunkistrategian tavoitteena on talousalueen elinvoiman ja hyvinvoinnin kasvun käynnistyminen vuoteen 2030 mennessä. Hyvinvoinnin kasvuohjelmassa linjataan keskeiset keinot hyvinvoinnin kasvuun. Liikuntapalveluista on kirjattu hyvinvoinnin kasvuohjelmaan: sähköisten palveluiden lisääminen, laaja-alaisten aktiivipuiston kehittäminen ja rakentaminen, liikkuva lapsuus ja opiskelija, uuden uimahallin ja monitoimihallin rakentaminen. Liikuntakulttuuri kehittyy koko ajan ja tarpeet eri lajien kuin väestön ikäryhmienkin kesken ovat moninaiset. Siksi olosuhteiden kehittämisessä tarvitaan periaatteita, linjauksia ja investointeja, joiden mukaan pitkäjänteistä kehitystyötä voidaan tehdä.

Liikuntapaikkaverkkoselvityksen toteuttaminen on aloitettu. Selvityksen tavoitteena on kustannustehokas, laadukas, turvallinen ja monipuolinen palveluverkko, joka suhteutetaan hoito-, kunnossapito- ja investointiresursseihin. Omaehtoisen liikunnan lisääntyessä kuntalaisten toiveet liikuntapaikkojen kehittämisestä on huomioitava. Liikuntapaikkojen suunnittelun ja rakentamisen yhteydessä osallistetaan toimijat, eri sidosryhmät ja kaupunkilaiset.

Lähiliikuntapaikat ovat tärkeimpiä ja suosituimpia asukkaita palvelevia liikuntapaikkoja. Alueellisessa aktiivipuistosuunnittelussa pyritään turvaamaan olosuhteet, jotka mahdollistavat monipuolisen liikkumisen lähellä kotia. Aktiivipuistolla tarkoitetaan liikuntapuistoa, jossa yhdistyvät niin varausjärjestelmän kautta toimivat liikuntapaikat kuin kaikille vapaat ja ilmaiset liikuntapaikat. Kouluinvestointien yhteydessä rakennetaan riittävät liikuntatilat vastaamaan alueen asukkaiden ja muiden toimijoiden tarpeisiin.

Uimahalliselvityksen kautta tiivistetään uimahalliverkkoa. Uuden uimahallin rakentamisen kautta yhdistetään ensivaiheessa kahden uimahallin toiminta sekä investointitarpeet. Uudisrakentaminen on korjaussaneerausta riskittävämpi vaihtoehto, se mahdollistaa nykyaikaiset uimahallipalvelut niin kuntalaisille kuin urheiluseuroille ja parantaa energiatehokkuutta. Kouvolan mahdollisen uuden uimahallin suunnittelu tapahtuu vuosina 2021–2022 ja rakentaminen vuosina 2023–2025. Tämä edellyttää valtuuston päätöstä.

Liikkumaan aktivoinnissa panostetaan kouvolaisten omatoimisen liikkumisen vahvistamiseen, perinteisen ryhmätoiminnan lisäksi kehitetään sähköisiä palveluja erityisesti Liikkuvakouvola - somekanavien kautta. Tavoitteena on tuoda esille myös esteettömiä liikkumismahdollisuuksia. Liikuntaryhmätoiminta jatkaa painottuen aikuisten ja ikääntyneiden liikuntaan, suurelta osin erityisryhmien liikuntaan. Jatketaan lasten- ja nuorten erityisliikunnan harrastetoiminnan aktiivista kehittämistä vuoteen 2023 asti osana liikuntatieteellisen seuran koordinoimaa valtakunnallista kehittämishanketta. Vuosittain toteutettujen liikuntaselvitysten tuloksia hyödynnetään entistä aktiivisemmin kuntalaisten liikkumisen edistämässä ja tiedottamisessa. Vuonna 2022 toteutetaan varhais- ja esikoululaisten liikuntaselvitys.

Kulttuuripalveluissa isoin asia on ns. kulttuurikorttelisuunnitelman eteneminen. Tämä ratkaisee Kouvolan kulttuuritilojen tulevaisuuden toiminta-alustan ja luo mahdollisuuksia tehdä uudenlaista yhteistyötä eri toimijoiden kesken. Kouvolan kulttuurikorttelisuunnitelmassa kansalaisopisto, pääkirjasto, Poikilo-museot ja teatteri sijoitetaan yhteiseen kortteliin Salpauselänkadulle. Toimintojen keskittämällä ja viihtyisillä ajanmukaisilla tiloilla tähdätään merkittävään kävijämäärien kasvuun ja tilojen tehokkaaseen käyttöön. Uudenlainen yhteistyö näkyy kaupunkilaisille entistä helpommin saavutettavana ja monipuolisempuna kulttuuritarjontana.

Kulttuuritalojen toimintaa kehitetään ja tavoitteena on lisätä vuokratuloja sekä valo- ja äänipalvelujen myyntiä. Talojen myynti- ja markkinointitehtävät siirtyvät talojen organisaatiosta konsernipalvelujen Viestintä ja VisitKouvola –yksikköön 1.1.2022 alkaen. Kuusankoskitalo on alkuperäisessä kunnossa, eikä sille ole tehty peruskorjausta. Talon viihtyisyyden lisäämiseksi ja tilojen myynnin edistämiseksi talo kaipaa peruskorjausta. Uusien asiakasvirtojen lisäämiseksi terassialueen kehittäminen ja ulkolavan peruskorjaus toisi Kymijoen rantaan uuden upean tapahtuma-alueen, joka mahdollistaisi isomprien tapahtumien järjestämisen.

Pääkirjasto on sekä toiminnallisen että tilojen uudistamisen tarpeessa. Kirjaston kävijävolyymit ovat keskustan kulttuurikohteista suurimmat. Jo vuonna 2018 tehdyssä hankeselvityksessä kävi ilmi, että perusteellisen taloteknisen peruskorjauksen lisäksi nykyinen pääkirjastorakennus tarvitsee merkittävän toiminnallisen uudistamisen. Nykyisen kirjastolain mukaista toimintaa ei pystytä vanhentuneissa tiloissa toteuttamaan. Pääkirjaston toiminnallinen ja tilallinen uudistaminen tulee toteuttaa yhteistoiminnallisesti henkilöstön, asiakkaiden ja yhteistyökumppaneiden kanssa. Valkealan ja Inkeröisten kirjastot siirtyvät suunnittelukaudella uusiin monitoimitaloihin niiden valmistuttua siten, että ne palvelevat koulujen ja varhaiskasvatuksen ohella kaikkia alueen asukkaita hyvin saavutettavina omatoimikirjastoina.

Suunnittelukaudella museoissa panostetaan museokaupan ja verkkokaupan sekä digitaalisten palvelujen kehittämiseen. Museotoimintaa kohdennetaan palvelutaloihin ja senioriasiakkaisiin. Tavoitteena on lisätä maksavien museoasiakkaiden määrää ja tavoittaa uusia kävijäryhmiä mm. kaupungissa laajasti näkyvällä pelिताiteen hankkeella.

Kulttuurin tapahtumatuotannossa ja kulttuurikasvatuksessa kehitetään edelleen digitaalisia palveluita saavutettavuuden parantamiseksi. Kehitys lähti hyvään vauhtiin koronarajoitusten aikana. Live-tapahtumat ovat tärkeysjärjestyksessä kuitenkin etusijalla ja pandemian jälkeiseen aikaan siirryttäessä tältä osin painopiste siirtyy takaisin niihin.

Yhteisötyössä suunnitteilla oleva vapaaehtoistoiminnan koordinointi ja verkostoyhteistyö mahdollistavat nykyistä paremman auttamistoiminnan kuntalaisille. Yhteisötyö on mukana kaupungin järjestömallin kehittämisessä. Järjestömalli selkeyttää kaupungin ja yhdistysten yhteistyötä sekä yhdistysten välistä keskinäistä yhteistyötä.

Kansalaisopiston Valkealan kouluilla sijainneet toimipisteet siirtyvät 2024 Valkealan monitoimitaloon. Myös Kuusankosken yhtenäiskoulun suunnitelmiin sisältyy kansalaisopistotoiminnan siirtyminen uuteen monitoimirakennukseen. Kouvolan opistotalon kunto on huono eikä se ole esteetön toimintaympäristö. Suunnitteilla oleva kulttuurikorttelihanke parantaisi tilannetta. Tiloihin liittyvien kehittämistarpeiden lisäksi kurssisuunnittelua tulee kehittää vastaamaan kuntalaisten tarpeita. Taiteen perusopetusta kehitetään luomalla yhteistyöverkostoja esim. varhaiskasvatuksen kanssa. Kansalaisopiston keskeisten tehtävien eli opetuksen ja kurssisuunnittelun rinnalle viestintä on nousemassa tärkeään rooliin.

Riskianalyysi

Kaupungin aiemmat isot säästötavoitteet ovat näkyneet viime vuosina leikkauksina palvelun henkilöstö- ja talousresursseissa. Muuttuva toimintaympäristö, tehtävät sekä mahdollinen koronatilanteen jatkuminen edellyttävät palveluilta valmiutta ennakoita ja suunnitelmallisesti reagoida muutoksiin niin lyhyellä kuin pidemmälläkin aikavälillä.

Suurimpana riskeinä voidaan pitää henkilöstön riittävyyttä. Henkilöstöresurssi on ohut kaikissa palveluyksiköissä, mikä lisää toiminnan haavoittuvuutta ja hankaloittaa toiminnan ylläpitämistä esimerkiksi poissaolotilanteissa. Lisääntyneiden töiden ja vähenevien henkilöstöresurssien sovittaminen liikuntalain asettamiin vaatimuksiin on lisääntyvä haaste työyhteisöissä, työhyvinvoinnin näkökulmasta sekä kuntalaisten liikuntapalveluiden tarjonnassa.

Liikunta ja kulttuuri kytkeytyvät vahvasti hyvinvoinnin edistämiseen ja niiden terveystaikutukset ovat merkittävät. Mahdollisen koronaviruspandemian jatkuminen ja rajoitustoimet voivat vaikuttaa merkittävästi ihmisten liikkumiseen ja hyvinvointiin, jotka näkyvät myös kaupungin liikunta- ja kulttuuripalvelun toiminnossa. Haasteena on myös se, miten tavoitetaan ne kuntalaiset, jotka tarvitsevat tukea hyvinvoinnin kannalta.

Vanhentuneiden tilojen aiheuttamaan tilariskiä toivotaan mahdollisimman nopeita ratkaisuja kaikissa palveluyksiköissä. Teknisesti vanhentunut rakennus muodostaa riskin niin henkilöstölle kuin asiakkaillekin. Lisäksi laaja ja vanheneva verkosto vaatii paljon ylläpitoa ja korjauksia, joihin rajalliset määrärahat eivät vuosittain riitä. Suurimpana haasteena on uimahallien, isojen palloiluhallien, jäähallien sekä kulttuurikorttelisuunnitelman tulevaisuus.

Valtuuston/lautakunnan hyväksymät toiminnalliset tavoitteet, mittarit ja tavoitetaso 2022

Strategiaohjelma: Statuksen kasvu

Strategiatavoite: Asukkaat voimavarana

Tavoite: Palveluverkkojen kehittäminen (laadullinen näkökulma)	Merkittävimmät riskit: Emme saa ratkaisuja aikaiseksi päätöksenteossa			
Mittari				
Toteutetut toimenpiteet (kpl/v)	Lähtöarvo 12/2020	0.00	Tavoitearvo 12/2022	6.00

Strategiaohjelma: Hyvinvoinnin kasvu**Strategiatavoite:** Ennaltaehkäisevät palvelut

Tavoite: Matalan kynnyksen palveluiden edistäminen/kehittäminen	Merkittävimmät riskit: Ei riittävästi resurssia, käyttäjä ei tavoita tai löydä palvelua			
Mittari				
Toteutetut toimenpiteet (kpl/v)	Lähtöarvo 12/2020	0.00	Tavoitearvo 12/2022	4.00
Tavoite: Uusia yhteistyömuotoja tai –hankkeita lisäämään lasten, nuorten ja lapsiperheiden hyvinvointia.	Merkittävimmät riskit: Palvelut toteuttavat toimenpiteitä yksin, vaikka vaikuttavampi tulos saadaan aikaan yhdessä.			
Mittari				
Toteutetut toimenpiteet (kpl/v)	Lähtöarvo 12/2020	0.00	Tavoitearvo 12/2022	8.00

Strategiaohjelma: Hyvinvoinnin kasvu**Strategiatavoite:** Paras lähikulttuuri

Tavoite: Uusien asiakasryhmien mukaan saaminen opiston kurseille.	Merkittävimmät riskit: Resursseja aliedustettujen ryhmien tavoittamiseen on liian vähän. Tarvittavaa tietoa aliedustettujen ryhmien tarpeista ei saada.			
Mittari				
Toteutetut toimenpiteet (kpl/v)	Lähtöarvo 12/2020	0.00	Tavoitearvo 12/2022	10.00

Talous

Liikunta- ja kulttuurilautakunta 1000 e	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
Toimintatuotot						
Myyntituotot	2 324	3 247	3 318	3 318	3 318	3 318
Maksutuotot	415	496	455	455	455	455
Tuet ja avustukset	180	90	88	88	88	88
Muut toimintatuotot	1 178	2 091	2 110	2 110	2 195	2 195
Toimintatuotot	4 098	5 924	5 971	5 971	6 056	6 056
Toimintakulut						
Henkilöstökulut	-8 273	-8 952	-9 219	-9 389	-9 467	-9 624
Palkat ja palkkiot	-6 461	-7 003	-7 278	-7 418	-7 482	-7 612
Henkilösivukulut	-1 812	-1 949	-1 941	-1 971	-1 985	-2 013
Eläkekulut	-1 572	-1 690	-1 666	-1 690	-1 702	-1 724
Muut henkilösivukulut	-240	-259	-276	-281	-283	-288
Palvelujen ostot	-2 991	-2 999	-3 030	-3 009	-3 009	-3 009
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 412	-1 314	-1 460	-1 436	-1 436	-1 436
Avustukset	-3 557	-3 288	-3 307	-3 307	-3 307	-3 307
Muut toimintakulut	-12 318	-12 192	-13 916	-13 916	-13 878	-13 897
Toimintakulut	-28 550	-28 745	-30 932	-31 057	-31 096	-31 272
Toimintakate	-24 452	-22 821	-24 961	-25 085	-25 040	-25 216
Poistot ja arvonalentumiset	-239	-213	-210	-185	-73	-54

Henkilöresurssit

Henkilöstön määrä henkilötyövuosina	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
Liikunta- ja kulttuurilautakunta	197	213,8	216	215,5	215,5	214,5

Toiminnan volyymi

Liikunta	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
Uimahallien kävijämäärä	180 364	280 000	280 000	280 000	280 000	400 000
Kuntosalien kävijämäärä	16 502	32 000	30 000	30 000	30 000	40 000
Liikuntapaikkojen kävijämäärä	1 136 431	2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 200 000
Liikunnan ohjauksen kävijämäärä	10 860	13 000	11 000	11 000	11 000	11 000
Liikuntapalvelujen tapahtumien lukumäärä	15	20	20	20	20	20

Kulttuuri	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
Kirjastokäynnit	476 108	350 000	600 000	650 000	700 000	700 000
Museoiden kävijämäärä	13 057	15 000	18 000	15 000	16 000	17 000
Kulttuurikasvatuksen kävijämäärä	10 030	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000
Kulttuuritapahtumien kävijämäärä	8 717	15 000	15 000	15 000	15 000	15 000
Kirjaston tapahtumien määrä	324	350	450	500	600	600
Museoiden tapahtumien määrä	73	110	200	200	140	140
Kulttuurikasvatuksen tapahtumien määrä	319	500	600	700	700	700
Kulttuuritapahtumien määrä	18	30	30	30	30	30
Kulttuuritalojen kävijämäärä	46 937	115 000	115 000	130 000	135 000	135 000

Kansalaisopisto	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
Kansalaisopiston kurssilaisten määrä	5 782	6 500	5 500	5 500	6 000	6 000
Kansalaisopiston kurssien määrä		1 000	600	650	650	650
Kansalaisopiston tapahtumat	36	30	40	40	40	40

3.4 Tekniikka ja ympäristö

Tekniikka- ja ympäristö toimialaan kuuluu kaksi lautakuntaa Tekninen lautakunta ja Kymen jätelautakunta. Lisäksi teknisen lautakunnan alaisena toimii lupajaosto.

Talous

Tekniikka ja ympäristö 1000 e	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
Toimintatuotot						
Myyntituotot	28 069	30 488	26 359	26 359	26 359	26 359
Maksutuotot	1 606	1 649	1 360	1 360	1 360	1 360
Tuet ja avustukset	19	0	37	37	37	37
Muut toimintatuotot	7 398	8 070	8 014	8 014	8 014	8 014
Toimintatuotot	37 092	40 207	35 769	35 769	35 769	35 769
Valmistus omaan käyttöön	1 361	1 391	1 289	1 289	1 289	1 289
Toimintakulut						
Henkilöstökulut	-27 252	-29 652	-26 568	-26 568	-26 568	-26 568
Palkat ja palkkiot	-20 654	-22 780	-20 553	-20 553	-20 553	-20 553
Henkilösivukulut	-6 598	-6 872	-6 014	-6 014	-6 014	-6 014
Eläkekulut	-5 751	-6 022	-5 232	-5 232	-5 232	-5 232
Muut henkilösivukulut	-846	-850	-782	-782	-782	-782
Palvelujen ostot	-9 343	-11 037	-10 130	-10 186	-10 759	-11 146
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-7 275	-7 711	-7 431	-7 431	-7 431	-7 431
Avustukset	-986	-1 298	-652	-652	-652	-652
Muut toimintakulut	-4 664	-4 753	-4 864	-4 864	-4 864	-4 864
Toimintakulut	-49 520	-54 451	-49 645	-49 701	-50 274	-50 661
Toimintakate	-11 066	-12 852	-12 587	-12 643	-13 216	-13 603
Poistot ja arvonalentumiset	-10 740	-11 565	-12 837	-13 957	-14 438	-15 117

3.4.1 Tekninen lautakunta

Toimiala Tekniikka ja ympäristö

Sitovuustaso Kaupunginvaltuuston hyväksymät toimintakate ja toiminnalliset tavoitteet

Toiminnan kuvaus

Tekniikka ja ympäristö -toimialaan kuuluu neljä palvelua; kaupunkisuunnittelu, viranomaispalvelut, yhdyskuntatekniikka ja kiinteistöpalvelut. Lisäksi teknisen lautakunnan alaisena toimii lupajaosto.

Tekniikka ja ympäristö -toimialan hallinto sisältää teknisen lautakunnan kustannukset sekä hallinnon kustannukset. Lisäksi hallintopalvelussa on vuonna 2020 perustettu Rail Gate Finland projektitoimisto, jonka toiminta keskittyy Teholan logistiikkakeskuksen toiminnan ja yritys yhteistyön kehittämiseen sekä RR-terminaalien toteuttamiseen.

Kaupunkisuunnittelun vastuulle kuuluvat asemakaavojen ja yleiskaavojen valmistelu ja muu yleispiirteinen maankäytön suunnittelu sekä kaupunkikuvaan ja rakennussuojeluun liittyvät asiat. Lisäksi kaupunkisuunnittelun vastuulla on yhdyskuntatekniikan suunnittelu, joka valmistelelee katujen ja yleisten alueiden suunnitelmat sekä yleisten alueiden viranomaislupia. Maaomaisuus hoitaa maan hankintaan, hallintaan ja luovutukseen sekä kiinteistörekisterin pitoon liittyvät tehtävät. Paikkatieto vastaa paikkatietojärjestelmien ylläpidosta, ajantasaisista paikkatietoaineistoista sekä maastomittaustoiminnasta.

Viranomaispalvelut järjestävät rakennusvalvonnan, terveysvalvonnan, eläinlääkintähuollon ja ympäristönsuojelun palvelut sekä huolehtii niiden lainsäädännön mukaisista Kouvolan kaupungille kuuluvista lupa-, valvonta- ja muista viranomaistehtävistä. Ympäristönsuojelu käsittelee ympäristö- ja maa-ainesluvut sekä ympäristönsuojelulain mukaiset ilmoitukset. Ympäristönsuojelun vastuulla on lisäksi kaupungin Hinku- ja ympäristöohjelmatyön edistäminen. Terveysvalvonta tekee elintarvike- ja terveydensuojelutoimijoiden valvontaa ja käsittelee toimintoja koskevat ilmoitukset.

Terveysvalvonnalla on lisäksi lakisääteinen velvollisuus osallistua ruoka- tai vesivälitteisten epidemioiden selvitystyöhön osana epidemioiden selvitystyöryhmää. Eläinlääkintähuolto vastaa eläinten terveydenhoidosta vastaanotolla ja asiakaskäynneillä sekä toimii eläinsuojeluviranomaisena. Maaseutupalvelujen tehtävänä on maaseudun elinvoimaisuuden säilyttäminen ja kehittäminen hoitamalla sille laissa säädetty maaseutuelinkeinoviranomaisen tehtävät, maaseudun ja kylien kansalaisosallistumiseen sekä infrastruktuuriin (yksityistiet ja valokuituavustukset) ja kehittämiseen liittyvät tehtävät. Rakennusvalvonta antaa ohjeita ja neuvoja rakentajille, käsittelee rakentamiseen ja maiseman muuttamiseen tarvittavat luvat, suorittaa lupiin liittyvät tarkastukset, vastaa rakennetun ympäristön valvonnasta sekä hoitaa rakentamisen arkisto- ja tietopalvelua.

Yhdyskuntatekniikka hallinnoi ja hoitaa katujen ja eräiden yleisten alueiden rakentamista, kunnossa- ja puhtaanapitoa sekä vastaa kaupungin ajoneuvoista ja työkoneista. Kymen jätelautakunnan viranomaistehtäviä hoitava henkilöstö on yhdyskuntatekniikassa ja sen tehtävänä on huolehtia toiminta-alueensa kuntien jätelain mukaisista viranomaistehtävistä.

Kiinteistöpalvelut tuottaa puhtaus-, ruoka-, kiinteistönhoito- ja kunnossapitopalveluja.

Teknisen lautakunnan lupajaosto toimii ympäristönsuojelulain tarkoittamana kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena vastaten ympäristönsuojelu-, maa-aines-, jäte-, vesi-, vesihuolto ja luonnonsuojelulain mukaa kaupungille kuuluvista viranomaistehtävistä. Jaosto toimii myös terveydensuojelulain tarkoittamana kunnan terveydensuojeluviranomaisena vastaten terveydensuojelulain, elintarvikelain, tupakkalain, lääkelain ja eläinlääkintähuoltolain mukaan kaupungille kuuluvista viranomaistehtävistä. Lupajaosto toimii samoin maankäyttö- ja rakennuslain tarkoittamana rakennusvalvontaviranomaisena.

Oleelliset muutokset ja kehittämiskohteet suunnittelukaudelle 2022-2025

Teknisen lautakunnan alaiset palvelut toteuttavat kaupungin strategiaa, jonka kasvukärkinä ovat lasten, nuorten ja yritysten kasvu. Palveluissa varaudutaan ylläpitämään ja kehittämään monipuolista yritys- ja asuintonttitarjontaa, joilla vahvistetaan kaupungin elinvoimaa ja hyvinvointia. Tonttituotantoa ohjataan maankäytön toteuttamissuunnitelmalla, johon määritellään vuosittain uusien yritys- ja asuinalueiden toteuttamisen, eli maanhankinnan, kaavoituksen ja infran rakentamisen ja tonttien luovutuksen aikataulut. Kaupungin statusta liikkumisen edelläkävijänä kasvatetaan kokonaisvaltaisella liikenneverkon kehittämistyöllä. Toimiala edistää kävelyn, pyöräilyn ja luonnossa liikkumisen mahdollisuuksia kaupungissa. Lisäksi kaupunkilaisten hyvinvointia tuetaan kehittämällä kaupungin monipuolisia viherympäristöjä viihtyisämmiksi ja turvallisemmiksi.

Kouvolan ranta-asumisen edistäminen etenee rantaosayleiskaavojen päivitysten myötä Kymijoella ja sen pohjoisten vesistöjen alueilla. Vuoden 2022 loppuun saakka jatkuvan ranta-asumisen edistämiprojektin myötä, yhdyskuntarakenteen kannalta suotuisilla alueilla kuten kylien ja peruspalveluiden läheisyydessä päivitetään rantayleiskaavoja pelkästään loma-asumisen sallivasta myös ympärivuotisen asumisen sallivaksi. Kaupungin ydinkeskustan kehittämistä jatketaan valmistelemalla matkakeskusalueita täydennysrakentamisen mahdollistavaksi.

Toimialan henkilöstömäärä on vähentynyt edellisvuosina tehtyjen henkilöstöä koskeneiden linjausten mukaisesti. Toimialan vakinaisten henkilöiden määrä on nyt noin 600 henkilöä. Määräaikaisen henkilöstön lukumäärä vaihtelee 90-140 henkilön välillä ja kesäkuukausina henkilöstömäärä on korkeimmillaan kausityöntekijöiden johdosta. Toimiala panostaa hyvään henkilöstöjohtamiseen kaupungissa hyväksytyjen hyvän johtamisen periaatteiden mukaisesti. Merkittävin henkilöstömuutos

tapahtuu vuoden 2022 alussa kun maaseutupalveluiden lomituspalvelut siirtyvät kokonaisuudessaan Sysmän kunnan hoitamaan Etelä-Suomen lomituspalveluyksikköön, jonka kanssa Maatalousyrittäjien eläkelaitos Mela on tehnyt sopimuksen lomituksen järjestämiseksi nykyistä laajemmilla toiminta-alueilla.

Riskianalyysi

Merkittävin teknisen lautakunnan alaisia palveluita koskeva toiminnallinen riski on vuodelle 2022 asetettu erittäin tiukka toimintakate. Tiukka budjetti ohjaa palveluiden toiminnassa toteuttamaan vain lakisääteisiä ja välttämättömiä tehtäviä eikä suunnitelmalliselle ennakoinnille ja toiminnan kehittämiselle jää paljoakaan resursseja, jotka kuitenkin ovat merkittäviä kaupungin elinvoimaisuuden kasvun kannalta. Myös palvelutason laskuun on varauduttava mikä voi johtaa negatiivisen asiakaspalautteen lisääntymiseen. Henkilöstön työkuorma on vuonna 2021 tehtyjen kyselyiden perusteella korkea mikä voi johtaa sairauspoissaolojen kasvuun ja avainhenkilöiden hakeutumiseen muiden työnantajien palvelukseen. Henkilöstön työhyvinvointiin on kiinnitettävä erityistä huomiota.

Teknisen lautakunnan alaiset palvelut ovat merkittävässä roolissa kaupungin valmiussuunnittelussa, jonka keskeisenä tavoitteena on turvata kaupungin toiminnalle tärkeät palvelut ja toiminnot mahdollisimman häiriöttömästi ja kattavasti kaikissa yhteiskunnan turvallisuustilanteissa mikä edellyttää riittäviä henkilöstöresursseja. Erityisesti tämä koskee yhdyskuntatekniikan alueiden kunnossapitoa sekä kiinteistöpalvelujen ruoka- ja kiinteistöhoitopalveluita. Riittävät resurssit kaupunkisuunnittelussa ja viranomaispalveluissa vahvistavat kaupungin elinvoimaa mahdollistamalla tehokkaasti ja nopeasti rakentamiseen ja yritystoimintaan liittyvät luvitukset ja maankäytön kehittämisen.

Taloudellisena riskinä nähdään ulkoisten palveluostojen kasvupaineet, jos paikkakunnalla ei ole riittävästi kilpailua yksityisellä sektorilla.

Valtuuston/lautakunnan hyväksymät toiminnalliset tavoitteet, mittarit ja tavoitetaso 2022

Strategiaohjelma: Hyvinvoinnin kasvu		Strategiatavoite: Eheä yhdyskunta- ja taajamarakenne		
Tavoite: Toteutetaan maankäytön toteuttamissuunnitelmassa vuodelle 2020 asetetut tavoitteet asuin- ja yritystonttituotannon osalta	Merkittävimmät riskit: Kaupungin elinvoima heikkenee ja yksityiset investoinnit vähenevät, jos kaupungin vetovoimaisille alueille ei toteuteta uudistonttituotantoa. Vajaat henkilöstöresurssit maankäytön, kaupunkiympäristösuunnittelun ja yhdyskuntatekniikan rakennuttamisyksiköissä.			
Mittari				
Uudet asuinalueet (tot. aste %)	Lähtöarvo 12/2020	0.00	Tavoitearvo 12/2022	100.00
Uudet yritysalueet (tot. aste %)	Lähtöarvo 12/2020	0.00	Tavoitearvo 12/2022	100.00
Strategiaohjelma: Statuksen kasvu		Strategiatavoite: Euroopan turvallisin kaupunki		
Tavoite: Kävelyn, pyöräilyn ja luonnossa liikkumisen mahdollisuuksien lisääminen	Merkittävimmät riskit: Rahoituksen väheneminen, johtaa vain välttämättömien korjausten tekemiseen eikä mahdollista uusien jk-pp-teiden, raittien ja reittien tekemiseen eikä selkeiden kokonaisuusien parantamiseen. Kustannustason nousu: saadaan samalla rahalla vähemmän tehtyjä toimenpiteitä tai kilometrejä. Vajaat henkilöresurssit maomaisuuden, kaupunkiympäristösuunnittelun ja yhdyskuntatekniikan rakentamisyksiköissä. Valitukset suunnitelmista tai hankintapäätöksistä.			
Mittari				
Kävelyn ja pyöräilyn edistämisen toimenpiteet (kpl/v)	Lähtöarvo		Tavoitearvo 12/2022	3.00
Kunnostettava luontopolkujen reitistö (km)	Lähtöarvo		Tavoitearvo 12/2022	1.00

Saneeratut jalankulku- ja pyörätiet (km/v)	Lähtöarvo		Tavoitearvo 12/2022	3.00
Tavoite: Infran korjausvelan kasvun pysäyttäminen ja pienentäminen	Merkittävimmät riskit: Rahoituksen väheneminen/kustannustason nousu: saadaan samalla rahalla vähemmän tehtyjä toimenpiteitä tai kilometrejä tai johtaa siihen, ettei ole varaa korjata rakennettua ympäristöä tarpeellisessa määrin. Vajaat henkilöstöresurssit maaomaisuuden, kaupunkiympäristösuunnittelun ja yhdyskuntatekniikan rakentamisyksiköissä. Valitukset hankintapäätöksistä.			
Mittari				
Korvausinvestointien euromääräinen osuus investoinneista (%)	Lähtöarvo 12/2020	65.00	Tavoitearvo 12/2022	65.00
Tarkastettujen tai huollettujen ritiläkaivojen määrä (kpl/v)	Lähtöarvo 12/2020	500.00	Tavoitearvo 12/2022	900.00
Tavoite: Liikenneturvallisuussuunnitelman toimenpideohjelman toteuttaminen	Merkittävimmät riskit: Kalliimpien vielä jäljellä olevien kohteiden osalta rahoituksen väheneminen/kustannustason nousu. Valitukset suunnitelmista.			
Mittari				
Toteutetut toimenpiteet (kpl/v)	Lähtöarvo 12/2020	0.00	Tavoitearvo 12/2022	4.00

Strategiaohjelma: Hyvinvoinnin kasvu

Strategiatavoite: Hiilineutraali kaupunki 2040

Tavoite: Hiilineutraalisuutta edistävien toimenpiteiden vaikuttavuus on arvioitu ja otetaan huomioon suunnittelussa ja päätöksenteossa. Toimenpiteet kytketään talousarviomenettelyyn.	Merkittävimmät riskit: Resurssien ja osaamisen puute, joustamattomat toimintatavat ja talousarviosovellusten rajoitteet.			
Mittari				
Toteutumisaste (%)	Lähtöarvo		Tavoitearvo 12/2022	50.00
Tavoite: Ympäristövahti -palvelu otetaan käyttöön.	Merkittävimmät riskit:			
Mittari				
Toteutumisaste (%)	Lähtöarvo		Tavoitearvo 12/2022	100.00

Strategiaohjelma: Elinvoiman kasvu

Strategiatavoite: Ketterästi luontoon

Tavoite: Käyrälammen alueen kehittäminen (ulkoilureitti, kevyenliikenteen silta ja Lautarontie KLV)	Merkittävimmät riskit: Vähäiset henkilö- ja ostopalveluresurssit. Ranta-alueiden kehittämisen tavoitteet Kouvolassa jää saavuttamatta.			
Mittari				
Ulkoilureitin toteutumisaste (%)	Lähtöarvo 12/2020	0.00	Tavoitearvo 12/2022	100.00
A-klorofyllipitoisuuden keskiarvo (µg/l)	Lähtöarvo 12/2020	9.20	Tavoitearvo 12/2022	8.00

Strategiaohjelma: Elinvoiman kasvu

Strategiatavoite: Kyliä pitkin kaupunkia

Tavoite: Yksityistieavustusten vaikuttavuus paranee, kun tiekuntia ohjataan tekemään isompia perusparannushankkeita ja hakemaan valtion rahoitusosuutta kaupungin avustuksen lisäksi. Valtion rahoitusosuus Kouvolan yksityistieille kasvaa.	Merkittävimmät riskit: Tiekuunnat eivät hyödynnä riittävästi valtion avustusta tai valtion rahaa ei riitä nykyistä enempää Kouvolan yksityistieille. Rahoituksen vähentyessä yksityistieiden kunto heikkenee ja perusparannustarve kasvaa.			
Mittari				
Tiekunnille myönnettyjen valtion avustusten määrä (M€)	Lähtöarvo 12/2020	0.52	Tavoitearvo 12/2022	0.55
Tiekuntien valtionavustushakemusten määrä (kpl)	Lähtöarvo 12/2020	8.00	Tavoitearvo 12/2022	9.00

Strategiaohjelma: Elinvoiman kasvu

Strategiatavoite: Logistinen keskus

Tavoite: Kouvolan aseman vahvistaminen Pohjois-Euroopan logistisena keskuksena/IM-terminaali on 31.12.2022 siinä valmiudessa infran osalta, että terminaaloitointia voidaan käynnistää tammikuussa 2023.		Merkittävimmät riskit: Maailmanpoliittiset tapahtumat, joilla on merkittävä vaikutus asvaltissa käytettävän bitumin (=öljyn maailman markkinahinta) hintaan. Kilpailutetun asfalttiurakan yksikköhinnat on sidottu alkuvuoden 2021 bitumi-indeksiin ja muutos bitumi-indeksissä on suora vaikutus asfaltointityön hintaan ja siten budjettiin. Valaistusohjausjärjestelmän ja aluevalvontalaitteistojen tuotevaatimusten selvittäminen (viivästyttää kilpailuttamista).		
Mittari				
RRT terminaalialueen toteutumisaste (%)	Lähtöarvo 8/2021	80.00	Tavoitearvo 12/2022	100.00
Strategiaohjelma: Hyvinvoinnin kasvu		Strategiatavoite: Monimuotoiset luontoympäristöt		
Tavoite: Luonnon monimuotoisuuden edistäminen		Merkittävimmät riskit:		
Mittari				
Metsänhoidon ulkopuolelle jätetyt metsät (ha)	Lähtöarvo 12/2020	492.00	Tavoitearvo 12/2022	500.00
Strategiaohjelma: Elinvoiman kasvu		Strategiatavoite: Omaleimaiset alueet		
Tavoite: Ranta-asumisen edistäminen. Ranta-asumisen edistämishankkeen työohjelman mukaiset kaavoituskohteet on ehdotusvaiheen valmistelussa.		Merkittävimmät riskit: Vähäiset henkilö- ja ostopalveluresurssit. Ranta-asumisen potentiaali ja kaupungin omistamien ranta-alueiden kehittämisen tavoitteet Kouvolassa jää saavuttamatta.		
Mittari				
Toteutumisaste (%)	Lähtöarvo 12/2020	0.00	Tavoitearvo 12/2022	100.00
Strategiaohjelma: Sisäisen toiminnan kehittäminen		Strategiatavoite: Osaava henkilöstö ja osallistava johtaminen		
Tavoite: Asiakastyytyväisyyden pitäminen hyvällä tasolla ja/tai kohottaminen		Merkittävimmät riskit: Henkilöstöresurssit, palvelusopimuksen sisällön muutos, rekrytoinnin haasteet, pandemiat ja epidemiat		
Mittari				
Kiinteistöpalvelujen asiakastyytyväisyys (1-4)	Lähtöarvo 12/2020	3.10	Tavoitearvo 12/2022	3.20
Viranomaistoiminnan asiakastyytyväisyys (1-10)	Lähtöarvo 12/2020	0.00	Tavoitearvo 12/2022	7.00
Tavoite: Sairauspoissaolojen ja työssä tapahtuvien tapaturmien väheneminen		Merkittävimmät riskit: Ammattitaidon hallinnan puute ja ohjeisiin sitoutumaton henkilöstö. Vajaat henkilöstöresurssit ja kiire. Työolosuhteiden puutteet.		
Mittari				
Työtapaturomien lukumäärä (kpl)	Lähtöarvo 12/2020	46.00	Tavoitearvo 12/2022	35.00
Sairauspoissaolot (kpv /htv)	Lähtöarvo 12/2020	22.00	Tavoitearvo 12/2022	21.00
Tavoite: Hyvä esimiestyö ja laadukas työelämä		Merkittävimmät riskit: Henkilöstö ei noudata työelämän pelisääntöjä. Avoimuus ja luottamus puuttuvat, työyhteisötaitojen puute (pelko). Tehtävänkuvia ja perustehtäviä ei tunnisteta. Esimies ei ota omaa rooliaan. Esimiehen läsnäolon puute.		
Mittari				
Lähin esimies toimii esimiehenä hyvin (1-10)	Lähtöarvo 12/2020	7.60	Tavoitearvo 12/2022	7.80
Strategiaohjelma: Hyvinvoinnin kasvu		Strategiatavoite: Resurssitehokkuus		
Tavoite: Ilmastokestävän ruokailun edistäminen joukkoruokailussa		Merkittävimmät riskit: Asiakkaiden asenteet, uusien ruokien kokeiluun liittyvä hävikin tilapäinen kasvu ja raaka-aineiden saatavuus sekä hinta.		
Mittari				
Hävikkiruoan vähentäminen (kg)	Lähtöarvo 12/2020	98000.00	Tavoitearvo 12/2022	90000.00

Strategiaohjelma: Sisäisen toiminnan kehittäminen**Strategiatavoite:** Uudet toimintatavat

Tavoite: Rakentamislupaprosessin kesto (hakemuksen jättämisestä lupapäätökseen) pois lukien asiakkaan täydentämiseen käyttämä aika.	Merkittävimmät riskit: Henkilöstöressurssien riittävyys rakennusvalvonnassa. Hakemusten puutteellisuus hakijan puutteellisen asiantuntemuksen johdosta			
Mittari				
Lupaprosessin keskimääräinen kesto (kalenteri pv)	Lähtöarvo 12/2020	30.00	Tavoitearvo 12/2022	25.00
Tavoite: Ympäristönsuojelun lupa- ja ilmoitusprosessin sähköistäminen. Asiantuntijajärjestelmä on hankittu ja otettu käyttöön.	Merkittävimmät riskit: Puutteelliset henkilöstöressurit. Riittävän hyvin tarkoitukseen sopivan sähköisen järjestelmän puuttuminen.			
Mittari				
Toteutumisaste (%)	Lähtöarvo 12/2020	0.00	Tavoitearvo 12/2022	100.00
Tavoite: Toimijoille suunnatun ohjauksen ja neuvonnan lisääminen terveystalvonnassa säädösmuutosten mukaisesti. Toteutetaan ohjaus- ja neuvontakäyntejä valvontakohteissa.	Merkittävimmät riskit: Henkilöstöressurssien riittävyys suunnitelmien toteuttamiseen.			
Mittari				
Toteutuneet tilaisuudet (kpl)	Lähtöarvo 12/2020	0.00	Tavoitearvo 12/2022	100.00

Talous

Tekninen lautakunta 1000 e	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
Toimintatuotot						
Myyntituotot	27 851	30 236	26 063	26 063	26 063	26 063
Maksutuotot	1 606	1 649	1 360	1 360	1 360	1 360
Tuet ja avustukset	19	0	37	37	37	37
Muut toimintatuotot	7 398	8 070	8 014	8 014	8 014	8 014
Toimintatuotot	36 874	39 955	35 473	35 473	35 473	35 473
Valmistus omaan käyttöön	1 361	1 391	1 289	1 289	1 289	1 289
Toimintakulut						
Henkilöstökulut	-27 080	-29 468	-26 344	-26 344	-26 344	-26 344
Palkat ja palkkiot	-20 511	-22 626	-20 367	-20 367	-20 367	-20 367
Henkilösivukulut	-6 569	-6 841	-5 976	-5 976	-5 976	-5 976
Eläkekulut	-5 727	-5 997	-5 201	-5 201	-5 201	-5 201
Muut henkilösivukulut	-841	-844	-776	-776	-776	-776
Palvelujen ostot	-9 317	-10 986	-10 084	-10 140	-10 713	-11 100
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-7 273	-7 709	-7 430	-7 430	-7 430	-7 430
Avustukset	-986	-1 298	-652	-652	-652	-652
Muut toimintakulut	-4 646	-4 738	-4 840	-4 840	-4 840	-4 840
Toimintakulut	-49 302	-54 199	-49 349	-49 405	-49 978	-50 365
Toimintakate	-11 066	-12 852	-12 587	-12 643	-13 216	-13 603
Poistot ja arvonalentumiset	-10 740	-11 565	-12 837	-13 957	-14 438	-15 117

Henkilöresurssit

Henkilöstön määrä henkilötyövuosina	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
Tekniikka ja ympäristö	636,0	656,10	627,09	619,14	613,14	614,14

Toiminnan volyymit

Viranomaispalvelut	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
Rakentamisen luvat	831	900	850	750	700	700
Rakentamisen katselmukset	3317	3 400	3 000	2 500	2 100	2 100
Ympäristöluvitettut laitokset yhteensä, kpl (kunta+AVI)	208	200	190	190	190	190
Ympäristölupapäätökset ja annetut lausunnot luvista/vuosi, kpl	21	20	20	20	20	20
Luvitettujen laitosten tarkastukset/vuosi, kpl (kunta+AVI)	18	23	40	40	40	40
Rekisteröinti-ilmoitukset/vuosi, kpl	12	10	2	2	2	2
Muut (ei-ympäristölupa eikä rekisteröinti) ilmoitukset ja annetut lausunnot, kpl	66	70	60	60	60	60
Maa-ainesluvat kpl	12	16	12	12	12	12
Maa-ainestarkastukset kpl	64	102	62	62	62	60
Terveysvalvonnan valvontakohteet, kpl	2 841	2 890	2 050	2 050	2 050	2 050
Terveysvalvonnan rekisteröinti-ilmoitukset ja päätökset, kpl	167	133	130	130	130	130
Terveysvalvonnan suunnitelmalliset tarkastukset, kpl	519	894	750	750	750	750
Eläinlääkintähuollon potilaskäynnit, kpl	10 144	10 000	8 000	8 000	8 000	8 000
Eläinsuojelukäynnit, kpl	294	411	400	400	400	400
Välitetty EU-viljelijätuki, milj. euroa	27	26	26	26	26	26
Tiloja tukihaun piirissä	904	890	870	850	830	810
Saapuneet hakemukset, kpl (viljelijätukipalvelut)	3 699	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500
Hukkakaura- ja vahinkotarkastukset, kpl	39	25	50	50	50	50
Yksityistieavustukset, euroa	565 928	550 000	550 000	550 000	550 000	550 000
Kaupunkisuunnittelu	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
Asemakaavoitettu alue ha/v	148	80	80	80	80	80
Hyväksytyt kaavat kpl/v	8	12	12	12	12	12
Maan osto ha	32	70	50	40	35	35
Luovutettuja AO-tontteja kpl	11	20	20	20	20	20
Metsää ha	3883	3 500	3 450	3 400	3 400	3 400
Peltoa ha	723	550	550	500	450	450
Yhdyskuntateknikka	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
Kadut ja kevyen liikenteen väylät km	980	980	981	984	986	987
Rakennettua puistoa ha	218	218	220	223	226	226
Leikkipaikat kpl	128	128	112	112	112	110
Sillat ja tunnelit kpl	102	100	211	211	212	212
Ulkovalaisimet kpl	27 400	27 400	28 000	28 200	28 200	28 200
Kiinteistöpalvelut	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
Rakennusten hoito (m2)	555 500	557 000	553 000	553 000	553 000	553 000
Siivottavat neliöt	335 555	328 500	335 800	325 200	325 200	325 200
Ateriamäärät kpl	4 005 723	4 630 000	4 390 000	4 291 000	4 291 000	4 291 000

3.4.2 Kymen jätelautakunta

Toiminnan kuvaus

Kymen jätelautakunta on alueellinen jätehuoltoviranomainen. Jätelautakunnan toiminta-alueella on yhdeksän kuntaa; Hamina, Iitti, Kotka, Kouvola, Lapinjärvi, Miehikkälä, Mäntyharju, Pyhtää ja Virolahti. Kouvolan kaupunki toimii Kymen jätelautakunnan isäntäkuntana.

Jätelautakunta huolehtii jätelain mukaan kunnalle kuuluvista jätehuollon järjestämiseen, suunnitteluun ja seurantaan liittyvistä viranomaistehtävistä kuten jätehuoltomääräysten ja jätetaksojen hyväksymisestä, niistä poikkeamisesta sekä mahdollisista jätteenkuljetusjärjestelmäpäätöksistä.

Jätelautakunnan toiminta ja päätöksenteko edistää jätelain tarkoitusta: edistää kiertotaloutta, vähentää jätteen määrää ja haitallisuutta, ehkäisee jätteistä ja jätehuollosta aiheutuvaa vaaraa ja haittaa terveydelle ja ympäristölle, varmistaa toimivan jätehuollon sekä ehkäisee roskaantumista.

Jätelautakunta toimii yhteistyössä alueen kuntien ja jäteyhtiön kanssa. Seurannalla varmistetaan, että asuinkiinteistöt, vapaa-ajan kiinteistöt ja julkisen hallinto- ja palvelutoiminnan kiinteistöt ovat kattavasti mukana järjestetyn jätteenkuljetuksen piirissä.

Jätehuolto vaikuttaa asukkaiden jokapäiväiseen elämään. Jätehuollon sujuvuus ja asiakaslähtöisyys ja -tyytyväisyys onkin edellytys kiertotalouden ja jätelain tavoitteiden toteutumiseksi.

Oleelliset muutokset ja kehittämiskohteet suunnittelukaudelle 2022–2025

Jätelaki muuttui kesällä 2021. Tämä sekä tulevat jäteasetusten muutokset vaikuttavat merkittävästi tulevan suunnittelukauden painopisteisiin ja työmäärään. Tärkein tehtävä vuonna 2022 ja sen jälkeenkin on jätelainsäädännön muutosten jalkauttamiseen valmistautuminen ja vieminen käytäntöön yhteistyössä alueen kuntien ja Kymenlaakson Jäte Oy:n kanssa. Tämän vuoksi on merkittävästi lisättävä yhteistyötä näiden yhteistyökumppaneiden kanssa. Myös tiedotussuunnitelman laatiminen edistää jätelainsäädännön jalkauttamista ja luo pysyvän käytännön jätelautakunnan tiedottamiselle.

Säännöllisesti toistuvat yhteistyöpalaverit kuntien ja jäteyhtiön kanssa otetaan jatkuvaksi käytännöksi, jotta kaikki osapuolet pysyvät ajan tasalla lainsäädännön tuomista velvoitteista ja muista jätehuoltoa koskevista asioista. Myös vuonna 2020 hyväksytyyn jätepoliittisen ohjelman toteutumista edistää säännöllinen yhteydenpito sidosryhmiin.

Jätelainsäädännön uudistuksen myötä jätehuoltomääräykset sekä jätehuollon palvelutasomääritys pitää päivittää. Lisäksi jätelakiin tuli velvoite, että kaikki biojätteen kompostointitiedot pitää ilmoittaa jätehuoltoviranomaiselle ja tämän pitää merkitä tiedot rekisteriin 1.1.2023 alkaen. Ilmoitus on tehtävä viiden vuoden välein. Isoissa taajamissa tulee heinäkuussa 2024 pakolliseksi joko liittyminen biojätteen erilliskeräykseen tai biojätteen kompostointi.

Kompostointi-ilmoituksiin liittyvän rekisteröintityön huomattavan lisääntymisen vuoksi tarvitsemme lisäresursseja. Myös ns. normaali rekisterinpitotyö vaatii enemmän resursseja, kun jätelainsäädännön muutosten myötä jätteenkuljettajien täytyy ilmoittaa jätehuoltoviranomaiselle tiedot jätteen noutamisesta kiinteistöltä (JL 39 §) jatkossa neljännesvuosittain entisen kerran vuodessa sijaan.

Pakkausjätteet ja biojäte siirtyvät kaikissa kunnissa kunnan järjestämän jätehuollon piiriin heinäkuussa 2023 jätelainsäädännön uudistuksen myötä. Myös tämä aiheuttaa valmistelu- ja tiedotustyötä.

Saapuneiden hakemusten ja ilmoitusten määrä lisääntyy tulevina vuosina hetkellisesti, koska jätelain uudistuksen myötä tulee ylläpitää kompostointirekisteriä ja vastaanottaa ilmoituksia. Määriä on vaikea tarkkaan arvioida. Kompostointi-ilmoituksista ei tehdä päätöksiä. Kompostointi-ilmoitusten määrä näkyy myös vuosien 2024 ja 2025 hakemusmäärissä. Muut ilmoitukset ja hakemukset sekä niistä tehtävät päätökset tulevat vähentämään työtapojen ja jätehuoltomääräysten päivittämisen myötä.

Riskianalyysi

Tavoitteiden toteutumisen esteenä voi olla resurssipula tai lautakunnan alueen kuntien erilaiset näkemykset jätehuollon toteuttamistavoista. Alueen kunnat ovat melko erilaisia keskenään. Alueella on melko paljon vapaa-ajanasutusta sekä saaristoa.

Valtuuston/lautakunnan hyväksymät toiminnalliset tavoitteet, mittarit ja tavoitetaso 2022

Strategiaohjelma: Sisäisen toiminnan kehittäminen

Strategiatavoite: Osaava henkilöstö ja osallistava johtaminen

Tavoite: Jätehuollon asiakastyytyväisyys hyvällä tasolla (FCG:n tutkimus Kouvola ja Kotka) ja ilmoitusten sekä hakemusten käsittely kohtuullisen ajan puitteissa		Merkittävimmät riskit: 1. Asiakaskyselyn tulosten luotettavuus/Kyselyyn vastanneiden otanta ei vastaa asukkaita keskimäärin. 2. Jätelainsäädännön muutosten vaikutus jätehuoltoon ja asukkaiden kokemuksiin 3. Hakemusruuhka/resurssien/ajan puute 4. Asiakkaat eivät toimita pyydettyjä lisätietoja määräajassa		
Mittari				
Asiakastyytyväisyys (1-5)	Lähtöarvo 12/2020	4.09	Tavoitearvo 12/2022	4.10
Käsittelyaika (päivää)	Lähtöarvo 8/2021	42.00	Tavoitearvo 12/2022	42.00

Strategiaohjelma: Hyvinvoinnin kasvu

Strategiatavoite: Resurssitehokkuus

Tavoite: Jätelainsäädännön muutosten jalkauttaminen mm. jätehuoltomääräysten päivityksen sekä rekisteröintityöhön valmistautumisen kautta		Merkittävimmät riskit: Resurssien puute ja kuntien erilaiset olosuhteet ja näkemykset.		
Mittari				
Toteutumisaste (%)	Lähtöarvo 8/2021	0.00	Tavoitearvo 12/2022	50.00

Strategiaohjelma: Sisäisen toiminnan kehittäminen

Strategiatavoite: Uudet toimintatavat

Tavoite: Sidosryhmäyhteistyön (palaverit kuntien ja Kymenlaakson Jäte Oy:n kanssa) ja tiedotuksen (mm. tiedotussuunnitelma) kehittäminen		Merkittävimmät riskit: Aikataulujen yhteensovittaminen, resurssien puute.		
Mittari				
Toteutuneet tilaisuudet (kpl)	Lähtöarvo 8/2021	3.00	Tavoitearvo 12/2022	18.00
Toteutumisaste (%)	Lähtöarvo 8/2021	0.00	Tavoitearvo 12/2022	100.00

Talous

Kymen jätelautakunta 1000 e	TP 2020	TA 2021	LTK 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
Toimintatuotot						
Myyntituotot	218	252	296	296	296	296
Toimintatuotot	218	252	296	296	296	296
Toimintakulut						
Henkilöstökulut	-172	-184	-224	-224	-224	-224
Palkat ja palkkiot	-143	-154	-186	-186	-186	-186
Henkilösivukulut	-29	-31	-38	-38	-38	-38
Eläkekulut	-24	-25	-31	-31	-31	-31
Muut henkilösivukulut	-5	-5	-7	-7	-7	-7
Palvelujen ostot	-26	-51	-47	-47	-47	-47
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1	-2	-1	-1	-1	-1
Muut toimintakulut	-19	-15	-24	-24	-24	-24
Toimintakulut	-218	-252	-296	-296	-296	-296
Toimintakate	0	0	0	0	0	0

Henkilöressit

Henkilöstön määrä henkilötyövuosina	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
Kymen jätelautakunta	3,0	3,0	2,8	3,3	2,8	2,8

Toiminnan volyymit

Kymen jätelautakunta	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
Saapuneiden hakemusten ja ilmoitusten määrä	939	-	5 000	7 000	2 000	1 500
Tehtyjen viranhaltijapäätösten määrä	879	-	800	700	700	700

Vuodelle 2021 ei ole asetettu volyymejä.

3.5 Käyttötalous toimialoittain ja toimielimittäin

Käyttötalous toimialoittain ja toimielimittäin, 1000 e	TP 2020	MTA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
Yhteistoiminta						
Toimintatulot	1 574	1 200	1 000	0	0	0
Toimintamenot	-345 635	-355 801	-357 050	0	0	0
Toimintakate	-344 062	-354 601	-356 050	0	0	0
Tarkastuslautakunta						
Toimintamenot	-175	-176	-188	-189	-190	-191
Toimintakate	-175	-176	-188	-189	-190	-191
Kaupunginhallitus						
Toimintatulot	56 990	58 340	67 471	67 324	66 824	66 324
Valmistus omaan käyttöön	29	300	100	100	100	100
Toimintamenot	-55 427	-62 504	-61 713	-75 304	-74 547	-73 973
Toimintakate	1 592	-3 864	5 858	-7 880	-7 623	-7 549
Konsernipalvelut yhteensä						
Toimintatulot	56 990	58 340	67 471	67 324	66 824	66 324
Valmistus omaan käyttöön	29	300	100	100	100	100
Toimintamenot	-55 602	-62 680	-61 901	-75 493	-74 737	-74 164
Toimintakate	1 417	-4 040	5 670	-8 069	-7 813	-7 740
Kasvatus- ja opetuslautakunta						
Toimintatulot	10 028	10 980	8 668	8 368	8 368	8 368
Toimintamenot	-151 736	-158 922	-146 103	-144 023	-146 116	-148 021
Toimintakate	-141 708	-147 942	-137 435	-135 655	-137 748	-139 653
Liikunta- ja kulttuurilautakunta						
Toimintatulot	4 098	4 314	5 971	5 971	6 056	6 056
Toimintamenot	-28 550	-28 947	-30 932	-31 057	-31 096	-31 272
Toimintakate	-24 452	-24 633	-24 961	-25 085	-25 040	-25 216
Sivistys yhteensä						
Toimintatulot	14 126	15 295	14 639	14 339	14 424	14 424
Toimintamenot	-180 286	-187 869	-177 035	-175 080	-177 213	-179 294
Toimintakate	-166 161	-172 575	-162 396	-160 741	-162 788	-164 869
Tekninen lautakunta						
Toimintatulot	36 874	39 955	35 473	35 473	35 473	35 473
Valmistus omaan käyttöön	1 361	1 391	1 289	1 289	1 289	1 289
Toimintamenot	-49 302	-54 199	-49 348	-49 405	-49 978	-50 365
Toimintakate	-11 066	-12 852	-12 586	-12 643	-13 216	-13 603
Kymen jätelautakunta						
Toimintatulot	218	252	296	296	296	296
Toimintamenot	-218	-252	-296	-296	-296	-296
Toimintakate	0	0	0	0	0	0
Tekniikka ja ympäristö yhteensä						
Toimintatulot	37 092	40 207	35 769	35 769	35 769	35 769
Valmistus omaan käyttöön	1 361	1 391	1 289	1 289	1 289	1 289
Toimintamenot	-49 520	-54 451	-49 644	-49 701	-50 274	-50 661
Toimintakate	-11 066	-12 852	-12 586	-12 643	-13 216	-13 603
Käyttötalous yhteensä						
Toimintatulot	109 780	115 042	118 879	117 432	117 017	116 517
Valmistus omaan käyttöön	1 391	1 691	1 389	1 389	1 389	1 389
Toimintamenot	-631 043	-660 801	-645 631	-300 274	-302 223	-304 119
Toimintakate	-519 872	-544 067	-525 363	-181 453	-183 817	-186 213

4 Tuloslaskelmaosa

Tuloslaskelmassa esitetään kaikki kaupungin palvelutuotannon toimintatulot ja –menot (ulkoiset ja sisäiset), näiden välinen erotus eli toimintakate sekä kaupungin yhteisinä yleiskatteisina erinä verotulot, valtionosuudet sekä rahoitustulot ja -menot. Näiden erien erotuksena saatavan vuosikatteen pitäisi riittää kattamaan omaisuuden kulumista mittaavat suunnitelman mukaiset poistot. Vuosikatteen ja poistojen erotus on tilikauden tulos, josta tilinpäätöserien muutosten jälkeen muodostuu tilikauden yli- tai alijäämä. Tilinpäätösennuste vuodelle 2021 esitetään ulkoisen tuloslaskelman yhteydessä.

Tuloslaskelma (ulk.+sis.) 1000 e	TP 2020	Alkuperäinen TA 2021	Muutettu TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
Toimintatuotot	109 780	116 352	115 042	118 879	117 432	117 017	116 517
Myyntituotot	35 199	38 927	37 997	34 499	34 499	34 499	34 499
Maksutuotot	4 722	5 855	5 155	4 577	4 577	4 577	4 577
Tuet ja avustukset	8 029	8 713	9 313	7 231	5 931	5 931	5 931
Muut toimintatuotot	61 831	62 858	62 578	72 572	72 425	72 010	71 510
Valmistus omaan käyttöön	1 391	1 691	1 691	1 389	1 389	1 389	1 389
Toimintakulut	-631 043	-642 699	-660 801	-645 631	-300 274	-302 223	-304 119
Henkilöstökulut	-142 960	-154 852	-155 252	-137 491	-135 727	-136 047	-136 448
Palkat ja palkkiot	-109 416	-119 381	-119 711	-106 469	-105 015	-105 279	-105 609
Henkilösivukulut	-33 544	-35 472	-35 541	-31 021	-30 712	-30 768	-30 839
Eläkekulut	-29 385	-31 028	-31 085	-26 969	-26 715	-26 761	-26 819
Muut henkilösivukulut	-4 159	-4 444	-4 456	-4 052	-3 997	-4 007	-4 019
Palvelujen ostot	-403 805	-407 901	-425 401	-422 663	-71 203	-71 825	-72 444
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-21 624	-22 183	-22 183	-22 167	-22 035	-22 850	-23 778
Avustukset	-13 811	-9 740	-9 942	-8 976	-16 950	-16 950	-16 950
Muut toimintakulut	-48 842	-48 022	-48 022	-54 334	-54 359	-54 551	-54 498
Toimintakate	-519 872	-524 656	-544 067	-525 363	-181 453	-183 817	-186 213
Verotulot	354 743	357 000	369 000	365 500	193 000	189 300	193 000
Valtionosuudet	213 734	190 860	193 110	175 650	16 000	15 500	15 000
Rahoitustuotot ja -kulut	9 945	8 811	8 811	10 185	6 100	6 100	6 100
Korkotuotot	1 973	1 831	1 831	1 800	1 800	1 800	1 800
Muut rahoitustuotot	11 239	10 390	10 390	11 090	7 400	7 400	7 400
Korkokulut	-2 761	-3 002	-3 002	-2 500	-2 700	-2 700	-2 700
Muut rahoituskulut	-506	-408	-408	-205	-400	-400	-400
Vuosikate	58 550	32 015	26 854	25 972	33 647	27 083	27 887
Poistot ja arvonalentumiset	-27 503	-24 000	-25 700	-25 500	-26 000	-26 500	-27 000
Suunnitelman muk. poistot	-23 213	-24 000	-24 300	-25 500	-26 000	-26 500	-27 000
Arvonalentumiset	-4 290	0	-1 400	0	0	0	0
Tilikauden tulos	31 047	8 015	1 154	472	7 647	583	887
Poistoeron muutos	102	0	0	70	70	70	70
Tilikauden ylijäämä (alij.)	31 149	8 015	1 154	542	7 717	653	957

Alla olevassa tuloslaskelmassa on esitetty kaupungin ulkoinen tulolaskelma (sisäiset erät eliminoitu). Ulkoisesta eli virallisesta tuloslaskelmasta lasketaan tunnusluvut.

Tuloslaskelma 1000 e	Alkuperäinen		Muutettu				
	TP 2020	TA 2021	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
Toimintatuotot	48 399	53 951	52 641	50 428	48 981	48 566	48 066
Myyntituotot	16 700	19 135	18 205	15 118	15 118	15 118	15 118
Maksutuotot	4 682	5 839	5 139	4 548	4 548	4 548	4 548
Tuet ja avustukset	8 029	8 713	9 313	7 231	5 931	5 931	5 931
Muut toimintatuotot	18 988	20 265	19 985	23 531	23 384	22 969	22 469
Valmistus omaan käyttöön	1 391	1 691	1 691	1 389	1 389	1 389	1 389
Toimintakulut	-569 661	-580 298	-598 400	-577 180	-231 823	-233 773	-235 668
Henkilöstökulut	-142 960	-154 852	-155 252	-137 491	-135 727	-136 047	-136 448
Palkat ja palkkiot	-109 416	-119 381	-119 711	-106 469	-105 015	-105 279	-105 609
Henkilösivukulut	-33 544	-35 472	-35 541	-31 021	-30 712	-30 768	-30 839
Eläkekulut	-29 385	-31 028	-31 085	-26 969	-26 715	-26 761	-26 819
Muut henkilösivukulut	-4 159	-4 444	-4 456	-4 052	-3 997	-4 007	-4 019
Palvelujen ostot	-385 279	-388 094	-405 594	-403 253	-51 793	-52 415	-53 034
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-21 608	-22 183	-22 183	-22 167	-22 035	-22 850	-23 778
Avustukset	-13 811	-9 740	-9 942	-8 976	-16 950	-16 950	-16 950
Muut toimintakulut	-6 002	-5 429	-5 429	-5 293	-5 318	-5 510	-5 457
Toimintakate	-519 872	-524 656	-544 067	-525 363	-181 453	-183 817	-186 213
Verotulot	354 743	357 000	369 000	365 500	193 000	189 300	193 000
Valtionosuudet	213 734	190 860	193 110	175 650	16 000	15 500	15 000
Rahoitustuotot ja -kulut	9 945	8 811	8 811	10 185	6 100	6 100	6 100
Korkotuotot	1 973	1 831	1 831	1 800	1 800	1 800	1 800
Muut rahoitustuotot	11 239	10 390	10 390	11 090	7 400	7 400	7 400
Korkokulut	-2 761	-3 002	-3 002	-2 500	-2 700	-2 700	-2 700
Muut rahoituskulut	-506	-408	-408	-205	-400	-400	-400
Vuosikate	58 550	32 015	26 854	25 972	33 647	27 083	27 887
Poistot ja arvonalentumiset	-27 503	-24 000	-25 700	-25 500	-26 000	-26 500	-27 000
Suunnitelman muk. poistot	-23 213	-24 000	-24 300	-25 500	-26 000	-26 500	-27 000
Arvonalentumiset	-4 290	0	-1 400	0	0	0	0
Tilikauden tulos	31 047	8 015	1 154	472	7 647	583	887
Poistoeron muutos	102	0	0	70	70	70	70
Rahastojen muutos	0	0	0	0	0	0	0
Tilikauden ylijäämä (alij.)	31 149	8 015	1 154	542	7 717	653	957
Tunnusluvut							
Toimintatuotot/Toimintamenot, %	8,5	9,3	8,8	8,8	21,3	20,9	20,5
Vuosikate, % poistoista	212,9	133,4	104,5	101,9	129,4	102,2	103,3
Vuosikate euroa/asukas	721	397	333	327	427	348	361
Kertynyt yli-/alijäämä	17 956	25 971	19 110	19 651	27 299	27 882	28 769
Kertynyt yli-/alijäämä, euroa/asukas	221	322	237	247	347	358	373
Asukasmäärä	81 216	80 732	80 732	79 526	78 709	77 916	77 145
Toimintakatteen muutos %	-0,6	0,9	4,7	-3,4	-65,5	1,3	1,3

Toimintakatteeksi vuonna 2022 muodostuu -525,4 milj. euroa. Rahoituserien jälkeen muodostuva vuosikate, 26,0 milj. euroa, kattaa suunnitelman mukaiset poistot 101,9 prosenttisesti. Suunnitelman mukaisten poistojen arvioidaan olevan 25,5 milj. euroa vuonna 2022. Tilikauden tulokseksi muodostuu 0,5 milj. euroa. Kun huomioidaan poistoeron muutokset noin 0,1 milj. euroa, tilikauden ylijäämäksi vuonna 2022 muodostuu 0,6 milj. euroa. Talousarviovuoden 2022 ja taloussuunnitelmavuosien kertyneen yli-/alijäämän sekä toimintakatteen muutoksessa laskennassa on huomioitu muutetun talousarvion 2021 mukaiset luvut.

Tuloslaskelman tunnusluvut

Tuloslaskelman yhteydessä esitettävät tunnusluvut kuvaavat tulorahoituksen riittävyyttä. Tunnusluvulla *toimintatulot prosenttia toimintamenoista* voidaan tulkita toimintatulolla toimintamenoista katettavaa osuutta, jonka kasvu vahvistaa kunnan tulorahoitusta.

Vuosikate prosenttia poistoista kuvaa vuosikatteen riittävyyttä kattamaan poistot. Tulorahoitus on ylijäämäinen, jos vuosikate ylittää poistot ja alijäämäinen, kun vuosikate alittaa poistot.

Vuosikate euroa/asukas -tunnuslukua käytetään yleisesti tulorahoituksen arvioinnin riittävyydessä. Keskimääräistä, kaikkia kuntia koskevaa tavoitearvio ei voida asettaa, vaan kunnan toimintaympäristö vaikuttaa tavoitteen määrittämiseen kunnassa.

Kertynyt yli-/alijäämä sekä kertynyt yli-/alijäämä asukasta kohden kuvaa kaupungin pitkän aikavälin tulorahoitustarvetta. Kouvolan negatiiviset tunnusluvut osoittavat kaupungin tulorahoituksen riittämättömyyden.

Verotulot ja valtionosuudet

Verotulot koostuvat tuloverosta, yhteisöverosta ja kiinteistöverosta. Vuoden 2022 Kouvolan kaupungin tuloveroksi esitetään 21,25 prosenttia. Kunnanvaltuuston on määriteltävä vuoden 2023 tuloveroprosentiksi vuoden 2022 tuloveroprosentti vähennettynä 13,26 prosenttiyksiköllä (tällä hetkellä laissa määritelty, leikkaus tulee tarkentumaan myöhemmin vuonna 2022). Samaa tuloveroprosenttia on käytetty taloussuunnitelmanvuosilla. Kiinteistöveroja arvioidaan kertyvän noin 0,5 milj. euroa vähemmän kuin vuonna 2021. Kouvolan kiinteistöveroprosenteiksi esitetään samoja kuin vuonna 2021:

- yleinen kiinteistövero 1,45 % (vaihteluväli 0,93-2,00)
- vakituisten asuntojen kiinteistövero 0,65 % (vaihteluväli 0,41-1,0)
- muiden asuinrakennuksien kiinteistövero 1,35 % (vaihteluväli 0,93-2,00)
- voimalaitoksien kiinteistövero 3,10 % (vaihteluväli 0,93-3,10)
- rakentamattoman rakennuspaikan veroa ei määritetä erikseen, jolloin se on sama kuin yleinen kiinteistöveroprosentti (jos määritetään, vaihteluväli 2,00-6,00)

Valtionosuudet jakautuvat valtiovarainministeriön hallinnoimaan peruspalvelujen valtionosuuteen ja opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain mukaiseen valtionosuuteen, jota hallinnoi opetus- ja kulttuuriministeriö. Peruspalvelujen valtionosuudet sisältävät vuosittainen paljon muutoksia. Yhteensä valtionosuuksien arvioidaan olevan vuonna 2022 noin 18 milj. euroa pienemmät kuin vuonna 2021. Merkittävä muutos tapahtuu opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuuksissa, kun toisen asteen ammatillisen koulutuksen ylläpitäjän valtionosuus menee jatkossa Kouvolan Ammattiopisto Oy:lle. Tämän seurauksena Kouvolan valtionosuus muuttuu negatiiviseksi, koska kunnilta peritään valtionosuuksien yhteydessä omarahoitusosuus ammatilliseen koulutukseen (181,97 euroa/asukas v. 2021).

Verotulot verotulolajeittain sekä valtionosuudet, milj. euroa	TP 2018	TP 2019	TP 2020	MTA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
Kunnan tulovero	283,1	286,6	302,7	306,0	311,5	146,5	142,8	146,5
Muutos%	-2,1 %	1,2 %	5,6 %	1,1 %	1,8 %	-53,0 %	-2,5 %	2,6 %
Kiinteistövero	27,8	28,4	26,1	28,5	28,0	27,5	27,5	27,5
Muutos%	-1,8 %	2,3 %	-8,4 %	9,3 %	-1,8 %	-1,8 %	0,0 %	0,0 %
Yhteisöveron tuotto	20,2	23,1	26,0	34,5	26,0	19,0	19,0	19,0
Muutos%	-2,1 %	14,2 %	12,7 %	32,7 %	-24,6 %	-26,9 %	0,0 %	0,0 %
Verotulot yhteensä	331,1	338,1	354,7	369,0	365,5	193,0	189,3	193,0
Muutos%	-2,1 %	2,1 %	4,9 %	9,1 %	-0,9 %	-47,2 %	-1,9 %	2,0 %
Valtionosuudet	170,0	172,3	213,7	193,1	175,7	16,0	15,5	15,0
Muutos%	0,5 %	1,4 %	24,0 %	-9,6 %	-9,0 %	-90,9 %	-3,1 %	-3,2 %
Julkinen rahoitus yht.	501,1	510,4	568,5	562,1	541,2	209,0	204,8	208,0
Julkisen rahoituksen muutos%	-1,2 %	1,9 %	11,4 %	-1,1 %	-3,7 %	-61,4 %	-2,0 %	1,6 %
Toimintakate	-513,2	-523,2	-519,9	-544,1	-525,4	-181,9	-184,3	-186,7
Toimintakatteen muutos%	4,1 %	1,9 %	-0,6 %	4,7 %	-3,4 %	-65,4 %	1,3 %	1,3 %

5 Investointiosa

Investointimenot talousarviovuodelle 2022 ovat yhteensä 41,8 milj. euroa. Rahoitusosuuksia arvioidaan saatavan 1,9 milj. euroa ja investointien luovutustuloja kertyvän 0,4 milj. euroa. Kaupungin nettoinvestoinnit ovat 39,5 milj. euroa vuodelle 2022, josta kärkihankkeiden osuus on 11,3 milj. euroa. Investoinneista korvausinvestointien osuus on 17,3 milj. euroa ja uusinvestointien 22,2 milj. euroa.

Vuosina 2022-2024 investoinneissa panostetaan perusopetuksen kehittämiseen palveluverkkopäätösten mukaisesti. Vuosina 2025-2028 on suunniteltu panostusta infran rakentamiseen yhdyskuntatekniikan korjausvelan pienentämiseksi. Perusinvestointimenot (ml. leasing, vuokraus tai muu rahoitusmalli) vuonna 2022 ovat noin 51,7 milj. euroa. Elinkeinopoliittiset hankkeet, sisältäen ns. kärkihankkeet ja muut elinvoimaa vahvistavat hankkeet, ovat 15,7 milj. euroa vuonna 2022. Talousarvion liitteenä on esitetty 10 vuoden investointisuunnitelma sekä merkittävämpien investointien seurantalomakkeet.

Aineettomat hyödykkeet

ICT-investointeihin on vuodelle 2022 varattu 0,9 milj. euroa. ICT-investointeja kohdistetaan digitalisaation keinoin tapahtuvaan toimintaprosessien kehittämiseen sekä lainsäädännön vaatimiin toimenpiteisiin. Digitalisaation tulee näkyä niin sisäisten toimintaprosessien kehittymisenä kuin kuntalaisille suunnatuissa palveluissa, joissa tietoturva ja saavutettavuus ovat merkittävässä roolissa. CRM-järjestelmän hankinnan käynnistämällä ja käyttöönotolla kehitetään asiakkuudenhallintaa, jolle on todettu olevan tarvetta eri toiminnoissa. Ympäristönsuojelun sähköinen asiointijärjestelmä tehostaa asiakaspalvelua ja tuo myös resurssisäästöjä. Trimblen sähköisten palvelujen kehittäminen jatkuu ja tulee näkymään lupapalvelujen käytettävyydessä ja palautepalvelun toimivuudessa.

Tiedonhallintalaki asettaa vaatimuksia muun muassa tietovarantojen yhteentoimivuudelle ja järjestelmien lokitietojen keräämiselle, joiden toteuttaminen vaatii osaan järjestelmistä kustannuksia aiheuttavia muutoksia. Rakennusvalvonnan aineiston digitointi tehostaa sisäisiä prosesseja ja parantaa palvelun laatua sekä vastaa myös tiedonhallintalain vaatimukseen tietoaineiston koneluettavaan muotoon saattamiseksi.

Yhdyskuntatekniikan pitkävaikutteisiin menoihin on varattu vuodelle 2022 yhteensä 1,0 milj. euroa. Merkittävimmät investoinnit ovat kaupungin osuus hulevesien uusinvestointeihin 0,6 milj. euroa ja korvausinvestointeihin noin 0,1 milj. euroa sekä VT6:n Kouvolan kohdan tiesuunnitteluun varautuminen 0,3 milj. eurolla.

Aineelliset hyödykkeet

Maa- ja vesialueiden hankintaan on varattu 1,3 milj. euroa ja luovutustuloja 0,4 milj. euroa.

Tilapalveluiden rakennusinvestointeihin vuodelle 2022 on varattu 12,7 milj. euroa. Merkittävimmät investointikohteet ovat edelliseltä vuodelta jatkuva Sarkolan koulu 3,0 milj. euroa, pääpaloaseman peruskorjaus 1,4 milj. euroa ja uusi uimahalli noin 0,3 milj. euroa. Uusina kohteina alkavat Marjoniemen yhtenäiskoulu 0,5 milj. euroa, Museo-teatteri 0,2 milj. euroa, Patria-hallin laajennus 2,7 milj. euroa ja Saviniemen kentän valaistus 0,4 milj. euroa. Leasingrahoituksella rakennetaan Valkealan monitoimitaloa 16,0 miljoonalla eurolla (kustannusarvio 29,9 milj. euroa) ja Naukion päiväkotia 2,4 milj. eurolla (kustannusarvio 3,4 milj. euroa). Lisäksi on suunniteltu käytettävän leasingrahoitusta Kuusankosken yhtenäiskoulun 1,9 milj. euroa (kustannusarvio 16,9 milj. euroa), Inkeröisten monitoimitalon 7,0 milj. euroa (kustannusarvio 27,5 milj. euroa), ja Kaunisnurmen päiväkodin 1,5 milj. euroa (kustannusarvio 5,4 milj. euroa) osalta. Tulevien hankkeiden hankesuunnitteluihin varataan 0,3 milj. euroa ja ensikalustuksiin noin 0,6 milj. euroa.

Pieninvestointeihin vuodelle 2022 on varattu 3,0 milj. euroa, joilla saadaan tehtyä tärkeimpiä pieniä toimialojen muutostarpeita sekä kiireellisimpiä pieniä peruskorjauksia.

Yhdyskuntatekniikan investointimenot ovat 25,7 milj. euroa ja rahoitusosuuksia arvioidaan saatavan 1,9 milj. euroa. Vuonna 2022 jatketaan Kullasvaaran rautatie- ja maantieterminaalin (RRT) ensimmäisen vaiheen infran rakentamista. Vuonna 2022 tehdään vielä I-vaiheen 3.urakkaa. Sen valmistuttua, I-vaihe on valmis. Investointisuunnitelmassa on varauduttu RR-hankkeen II-vaiheen rakentamiseen 2022. Strategisten tavoitteiden mukaisia investointien rakentamisia aikataulutetaan investoinneissa vuosille 2022 ja 2023. Edunvalvontahankkeissa varaudutaan osallistumaan VT6 -tiedustelun suunnittelukustannuksiin.

Uusien asuinalueiden infraa rakennetaan maankäytön toteuttamissuunnitelman mukaisesti vuonna 2022 Lassilanpellontielle, Vatajanpuistoon sekä Haanojan alueelle, jos alueen stabiilitteetti sen salli. Vuosien 2023-2025 uudet asuinalueet rakennetaan maankäytön toteuttamissuunnitelman aikataulussa, jos alueiden kaavoitus ja tarkempi suunnittelu antaa niille valmiuden.

Kuusankosken Rantapuiston rakentamisen 1. osa valmistuu 2021. Vuonna 2022 tehdään alueen istutuksia; muun osan rakentaminen on kiinni betonipylväiden kohtalosta.

Korvausinvestointien osuus on vähintään 65 % yhdyskuntatekniikan perusinvestointien määrästä infran korjausvelan kasvun pysäyttämiseksi ja pienentämiseksi.

Sijoitukset

Osakkeissa ja osuuksissa on varauduttu 0,5 milj. euron sijoitukseen Itärata Oy -hankeyhtiöön sekä muihin mahdollisiin kaupunginhallituksen osake- ja osuussijoitusten hankintoihin.

Investoinnit sis. kärkihankkeet 1000 e	TA 2021	MTA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
Aineettomat hyödykkeet	-677	-1 387	-1 956	-1 165	-970	-970
Aineelliset hyödykkeet	-42 545	-40 862	-39 295	-44 630	-53 220	-56 840
Sijoitukset	-500	-500	-500	-260	-290	-410
Investointimenot yhteensä	-43 722	-42 749	-41 751	-46 055	-54 480	-58 220
Rahoitusosuudet	2 230	2 401	1 900	0	0	0
Investointien luovutustulot	400	400	400	500	500	500
Investointitulot yhteensä	2 630	2 801	2 300	500	500	500
Nettoinvestoinnit yhteensä	-41 092	-39 948	-39 451	-45 555	-53 980	-57 720
Leasing, vuokraus tai muu rahoitusmalli	-3 000		-44 320	-29 970	-19 800	-1 500

Kärkihankkeet 1000 e		TA 2021	MTA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025	Kokonais- kust.arvio
RR-terminaalin rakentaminen	Menot	-11 150	-6 880	-9 580	0	0	0	-33 980
RR-terminaalin rakentaminen	Tulot	2 230	1 340	1 900	0	0	0	6 760
RR-terminaalin rakentaminen	Netto	-8 920	-5 540	-7 680	0	0	0	-27 220
RR-alue II-vaihe	Menot	0	0	-2 570	0	0	0	-160
RR-alue II-vaihe	Tulot	0	0	0	0	0	0	0
RR-alue II-vaihe	Netto	0	0	-2 570	0	0	0	-160
RR-alue III-vaihe	Menot	0	0	0	0	0	-5 000	-10 000
Käyrälammen alueen kehittäminen	Menot	0	0	-1 080	-3 080	0	0	-4 160
Käyrälammen alueen kehittäminen	Tulot	0	0	0	0	0	0	0
Käyrälammen alueen kehittäminen	Netto	0	0	-1 080	-3 080	0	0	-4 160
Kärkihankkeet yhteensä	Menot	-11 150	-6 880	-13 230	-3 080	0	-5 000	-48 300
Kärkihankkeet yhteensä	Netto	-8 920	-5 540	-11 330	-3 080	0	-5 000	-31 540
Nettoinvestoinnit ilman kärkihanketta		-32 172	-34 408	-28 121	-42 475	-53 980	-52 720	

Investointisuunnitelma vuosina 2022-2025

Investoinnit projekteittain							
kaupunginhallituksen alainen toiminta	KI/UI	Menot/Tulot	Kust.arvio	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
ICT-investoinnit	UI	Menot	0	-941	-360	-300	-300
Osakkeet ja osuudet	UI	Menot	0	-500	-260	-290	-410
Tilojen hankesuunnittelut	KI	Menot	0	-300	-300	-200	-200
Pääpelastusasema ja VPK-laajennus	KI	Menot	-7 900	-1 400	0	0	0
Kaupungintalo Kouvola	KI	Menot	-12 100	0	0	0	-4 000
Kouvolan jäähalli	KI	Menot	-3 000	0	0	-1 500	-1 500
Mansikka-ahon liikuntahalli	KI	Menot	-4 200	0	0	-100	-2 300
Keskuskeittiö	KI	Menot	-6 000	0	0	-3 000	-3 000
Patria-halli	KI	Menot	-2 700	-2 700	0	0	0
Pieninvestoinnit	KI	Menot	0	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000
Saviniemen kentän valaistus	KI	Menot	-400	-400	0	0	0
Sarkolan koulu	UI	Menot	-11 500	-3 000	0	0	0
Marjoniemen yhtenäiskoulu	UI	Menot	-31 000	-500	-11 500	-11 000	-8 000
Uusi uimahalli	UI	Menot	-23 000	-250	-7 000	-9 500	-6 100
Elimäen/Korian yhtenäiskoulu	UI	Menot	-9 000	0	0	0	-2 000
Museo-teatteri	UI	Menot	-15 500	-200	-5 000	-7 500	-2 800
Kalustus rakennushankkeisiin	UI	Menot	0	-550	-130	-1 900	-2 350
Yhteensä	-	Menot	-126 300	-13 741	-27 550	-38 290	-35 960

Investoinnit projekteittain							
Tekninen lautakunta	KI/UI	Menot/Tulot	Kust.arvio	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
Maa- ja vesialueet	UI	Menot	0	-1 300	-1 500	-1 500	-1 500
Maa- ja vesialueet	UI	Tulot	0	400	500	500	500
Maa- ja vesialueet	UI	Netto	0	-900	-1 000	-1 000	-1 000
Muut pitkävaikutteiset menot	KI	Menot	0	-100	-70	-70	-70
KI Kadut tiet ja kevyt liikenn	KI	Menot	0	-6 560	-6 750	-6 790	-5 670
KI Viheralueet	KI	Menot	0	-500	-480	-880	-340
KI Sillat ja erikoisrakenteet	KI	Menot	0	-630	-600	-900	-500
KI Ulkovaalaistus	KI	Menot	0	-800	0	-100	0
KI Suunn. ja pieninvestoinnit	KI	Menot	0	-350	-300	-300	-300
KI Muut maa- ja vesirakenteet	KI	Menot	0	-250	-340	-190	-190
KI Liikenteen ohjauslaitteet	KI	Menot	0	0	0	0	0
Muut pitkävaikutteiset menot	UI	Menot	0	-915	-735	-600	-600
UI Kadut tiet ja kevyt liikenn	UI	Menot	0	-1 765	-3 200	-3 510	-5 710
UI Viheralueet	UI	Menot	0	-430	-950	-600	-1 000
UI Ulkovaalaistus	UI	Menot	0	-280	0	-100	-100
UI Suunn. ja pieninvestoinnit	UI	Menot	0	-400	-400	-500	-400
UI Muut maa- ja vesirakenteet	UI	Menot	0	-500	-100	-150	-880
UI Liikenteen ohjauslaitteet	UI	Menot	0	0	0	0	0
RR-termiinaalin rakentaminen	UI	Menot	-33 980	-9 580	0	0	0
		Tulot	6 760	1 900	0	0	0
		Netto	-27 220	-7 680	0	0	0
RR-alueen II-vaihe rakentaminen	UI	Menot	-2 570	-2 570	0	0	0
RR-alueen III-vaihe	UI	Menot	-10 000	0	0	0	-5 000
Käyrälammen alueen kehittäminen	KI	Menot	0	-300	0	0	0
Käyrälammen alueen kehittäminen	UI	Menot	-4 160	-780	-3 080	0	0
Yhteensä		Menot	-50 710	-28 010	-18 505	-16 190	-22 260
		Tulot	6 760	2 300	500	500	500
		Netto	-43 950	-25 710	-18 005	-15 690	-21 760

Investoinnit projekteittain kaupunki	Menot/Tulot	Kust.arvio	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
Investoinnit yhteensä	Menot	-177 010	-41 751	-46 055	-54 480	-58 220
Investoinnit yhteensä	Tulot	6 760	2 300	500	500	500
Investoinnit yhteensä	Netto	-170 250	-39 451	-45 555	-53 980	-57 720

Vaihtoehtoiset rahoitusmallit, 1000 e	Menot/Tulot	Kust.arvio	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
Valkealan monitoimitalo	Menot	-29 900	-16 000	-6 100	-2 800	0
Kuusankosken yhtenäiskoulu	Menot	-16 900	-1 900	-6 500	-7 000	-1 500
Inkeröisten monitoimitalo	Menot	-27 500	-7 000	-13 500	-7 000	0
Naukion päiväkotit	Menot	-3 420	-2 420	0	0	0
Kaunisnurmen päiväkotit	Menot	-5 370	-1 500	-3 870	0	0
Yhteensä	Menot	-83 090	-28 820	-29 970	-16 800	-1 500

Investoinnit yhteensä (sis.vaihtoeht. rahoitusmallit)	Menot	-260 100	-70 571	-76 025	-71 280	-59 720
	Tulot	6 760	2 300	500	500	500
	Netto	-253 340	-68 271	-75 525	-70 780	-59 220

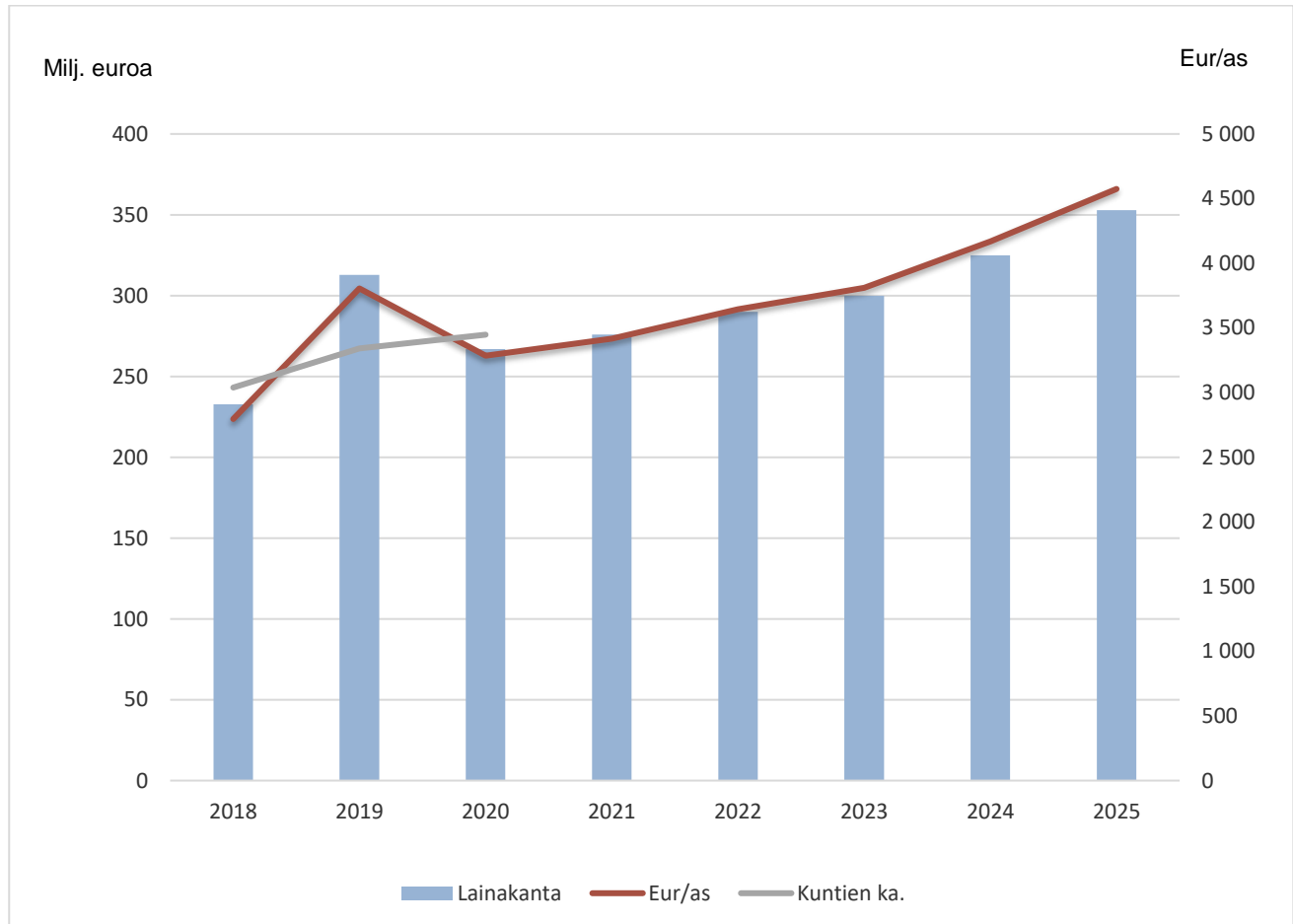
6 Rahoitusosa

Rahoituslaskelma 1000 e	TP 2020	TA 2021	MTA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
Toiminnan rahavirta							
Vuosikate	58 550	32 015	26 854	25 972	33 647	27 083	27 887
Tulorahoituksen korjaukserät	13 720	-1 695	-1 695	-1 280	-1 280	-1 280	-1 280
Toiminnan rahavirta	72 270	30 320	25 159	24 692	32 367	25 803	26 607
Investointien rahavirta							
Investointimenot yhteensä	-30 259	-43 722	-42 749	-41 751	-46 055	-54 480	-58 220
Rahoitusosuudet	2 308	2 230	1 751	1 900	0	0	0
Pysyvien vastaavien myynti	1 195	2 095	2 095	1 680	1 780	1 780	1 780
Investointien rahavirta	-26 756	-39 397	-38 903	-38 171	-44 275	-52 700	-56 440
Toiminnan ja investointien rahavirta	45 514	-9 077	-13 744	-13 479	-11 908	-26 897	-29 833
Rahoituksen rahavirta							
Antolainauksen muutokset							
Antolainasaamisten lisäykset	-34	-200	-200	-200	-200	-200	-200
Antolainasaamisten vähennykset	232	80	80	64	2 068	2 288	2 388
Lainakannan muutokset							
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	33 000	41 000	41 000	59 000	45 000	60 000	98 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-30 310	-32 000	-32 000	-45 000	-35 000	-35 000	-70 000
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-48 542						
Oman pääoman muutokset	-812						
Muut maksuvalmiuden muutokset	1 530						
Rahoituksen rahavirta	-44 936	8 880	8 880	13 864	11 868	27 088	30 188
Vaikutus maksuvalmiuteen	578	-197	-4 864	385	-40	191	356
Rahavarat 31.12.	28 453	28 256	23 589	23 974	23 935	24 126	24 481
Rahavarat 1.1.	27 875	28 453	28 453	23 589	23 974	23 935	24 126
Tunnusluvut							
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, milj. euroa	-47,6	-93,7	-49,9	-64,8	-39,4	-20,5	-95,9
Investointien tulorahoitus, %	209,5	77,2	65,5	65,2	73,1	49,7	47,9
Lainakanta, 1 000 euroa	266 902	275 902	275 902	289 902	299 902	324 902	352 902
Lainakanta e/as	3 286	3 418	3 418	3 645	3 810	4 170	4 575
Lask. lainanhoitokate	1,7	0,9	0,8	0,7	0,9	0,7	0,7
Asukasluku vuoden lopussa	81 216	80 732	80 732	79 526	78 709	77 916	77 145

Rahoituslaskelman toiminnan rahavirta muodostuu tuloslaskelman vuosikatteesta, satunnaisista eristä ja tulorahoituksen korjauksista. Vuosikatteeseen ja satunnaisiin eriin sisältyvät pysyvien vastaavien hyödykkeiden (investointien) luovutusvoitot ja -tappiot oikaistaan tulorahoituksen korjauksissa. Luovutusvoittoja on arvioitu vuonna 2022 saatavan 1,3 milj. euroa. Toiminnan rahavirta osoittaa käytettävissä olevan tulorahoituksen määrän investointien rahoittamiseen, pääomasijoituksiin sekä maksuvalmiuden vahvistamiseen. Investointien rahavirta muodostuu investointimenojen ja niihin saatujen rahoitusosuuksien ja pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulojen erotuksesta.

Käyttöomaisuusinvestoinnit vuonna 2022 ovat 41,8 milj. euroa ja niihin arvioidaan saatavan rahoitusosuuksia 1,9 milj. euroa ja pysyvien vastaavien luovutustuloja 1,7 milj. euroa. Toiminnan ja investointien rahavirran tavoitteena pitkällä aikavälillä pitää olla investointien rahoitus omarahoituksella. Kestävä investointitaso riippuu poistojen sekä käytettävissä olevan tulorahoituksen määrästä.

Rahoituksen rahavirta muodostuu antolainauksen ja lainakannan muutoksista. Antolainauksen muutoksissa esitetään taseen pysyvien vastaavien sijoituksiin kuuluvien lainasaamisten lisäykset ja vähennykset. Lainakannan muutokset sisältävät pitkäaikaisten lainojen lisäykset ja talousarviovuoden lyhennykset sekä mahdolliset nettomuutokset lyhytaikaisissa lainoissa. Vuonna 2022 lainakannan muutokseksi arvioidaan 14,0 milj. euroa, josta uusien pitkäaikaisten lainojen lisäystä on 59,0 milj. euroa ja lainojen lyhennyksiä 45,0 milj. euroa. Taloussuunnittelukaudella laskennallisen lainanhoitokatteen arvioidaan olevan 0,7-0,9 välillä.

Investointien 10 v. suunnitelma 1000 euroa	Kokonais- kustannus	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030	TS 2031	Yhteensä 2022-2031
TEKNINEN LAUTAKUNTA												
Maa- ja vesialueet, netto		-900	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000	-9 900
Määrärahat		-1 300	-1 500	-1 500	-1 500	-1 500	-1 500	-1 500	-1 500	-1 500	-1 500	-14 800
Tuloarviot		400	500	500	500	500	500	500	500	500	500	4 900
Muut pitkävaikutteiset menot		-1 015	-805	-670	-670	-670	-670	-670	-670	-670	-670	-7 890
Hulevedet, uusinvestoinnit		-600	-600	-600	-600	-600	-600	-600	-600	-600	-600	-6 000
Hulevedet, korvausinvestoinnit		-70	-70	-70	-70	-70	-70	-70	-70	-70	-70	-700
VT6 Kouvolan kohdan tiesuunnittelu	-450	-315	-135	0	0	0	0	0	0	0	0	-450
Ahlmantien suojatie Lamminkujan kohdalla		-30	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-30
KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET menot		-25 695	-16 200	-14 020	-20 090	-17 970	-19 100	-20 100	-15 790	-15 050	-15 450	-179 465
KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET tulot		1 900	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1 900
KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET netto		-23 795	-16 200	-14 020	-20 090	-17 970	-19 100	-20 100	-15 790	-15 050	-15 450	-177 565
Kärkihankkeet, yhteensä, netto		-11 330	-3 080	0	-5 000	-2 000	-2 000	-5 000	0	0	0	-28 410
RR-terminaali rakentaminen I-vaihe, määrärahat	-32 050	-9 500	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-9 500
RR-terminaali rakentaminen I-vaihe, tuloarviot (2018 CEF Transport -tuki)	6 760	1 900	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1 900
RRT rekkaparkki	-180	-80	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-80
RR-alue II-vaihe/Kultasuontien rakentaminen	-1 000	-1 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-1 000
RR-alue II-vaihe/tonttien rakentaminen	-1 570	-1 570	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-1 570
RR-alue III-vaihe/alueen pohjoisosan katujärjestelyt ja VT-liittymät	-10 000	0	0	0	-5 000	0	0	-5 000	0	0	0	-10 000
Käyrälammen alueen kehittäminen	-4 160	-1 080	-3 080	0	0	0	0	0	0	0	0	-3 080
Keskustan kehittäminen/Aseman seutu	-4 000	0	0	0	0	-2 000	-2 000	0	0	0	0	-4 000
UUSINVESTOINNIT/Perushankkeet, netto		-3 375	-4 650	-4 860	-8 090	-7 890	-6 250	-5 350	-4 600	-4 750	-4 750	-54 565
Kadut, tiet ja kevyt liikenne		-1 765	-3 200	-3 510	-5 710	-5 190	-4 550	-3 350	-3 200	-2 850	-2 850	-36 175
Viheralueet		-430	-950	-600	-1 000	-1 400	-500	-600	-200	-600	-600	-6 880
Sillat ja erikoisrakenteet		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ulkovalaistus		-280	0	-100	-100	-100	-100	-100	-100	-100	-100	-1 080
Suunnittelu ja pieninvestoinnit		-400	-400	-500	-400	-400	-400	-500	-400	-500	-500	-4 400
Muut maa- ja vesirakenteet, määrärahat		-500	-100	-150	-880	-800	-700	-800	-700	-700	-700	-6 030
Muut maa- ja vesirakenteet, tuloarviot		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Liikenteen ohjauslaitteet		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
KORVAUSINVESTOINNIT/Perushankkeet, netto		-9 090	-8 470	-9 160	-7 000	-8 080	-10 850	-9 750	-11 190	-10 300	-10 700	-94 590
Kadut, tiet ja kevyt liikenne		-6 560	-6 750	-6 790	-5 670	-6 130	-8 700	-7 720	-8 120	-7 870	-8 070	-72 380
Viheralueet		-500	-480	-880	-340	-440	-500	-730	-1 100	-700	-1 100	-6 770
Sillat ja erikoisrakenteet		-630	-600	-900	-500	-1 000	-1 000	-650	-1 120	-1 000	-1 000	-8 400
Ulkovalaistus		-800	0	-100	0	0	-100	0	0	-200	0	-1 200
Suunnittelu ja pieninvestoinnit		-350	-300	-300	-300	-300	-300	-400	-500	-380	-380	-3 510
Muut maa- ja vesirakenteet, määrärahat		-250	-340	-190	-190	-210	-250	-250	-350	-150	-150	-2 330

7.2 Merkittävimpien investointien erittelyt

Investointihankkeen talousarviolomake

Leasing
Uus-/laajennusinvestointi

Nimi: Valkealan monitoimitalo

Kuvaus

Valkealan monitoimitalo sisältyy valtuuston hyväksymään perusopetuksen palveluverkkosuunnitelmaan. Päiväkodin, yhtenäiskoulun, perhekeskuksen ja kirjaston lisäksi monitoimitalon tiloja käyttävät nuorisotyö, kansalaisopiston aikuisryhmät ja lasten sekä nuorten käsityökoulu, kuvataidekoulu sekä musiikkiopisto. Lisäksi monitoimitalo tarjoaa monipuoliset kokoontumis- ja harrastustilat Valkealan alueen yhdistyksille ja urheiluseuroille.

Monitoimitaloon sijoittuu vuosiluokat 1-9, esiopetus, varhaiskasvatuksen vuoropäiväkoti, kirjasto, perhekeskus ja nuorisotyö sekä aluekeittiö. Tilat rakennetaan noin 650 oppilaalle ja noin 120 päiväkotilapselle. Henkilökuntaa tiloissa tulee olemaan noin 120-130. Kesällä 2021 on purettu osa olemassa olevasta koulurakennuksesta. Rakennustyöt alkoivat syksyllä 2021 ja valmistuminen on loppuvuodesta 2023. Monitoimitalo otetaan käyttöön tammikuussa 2024. Tämän jälkeen puretaan vanha koulurakennus pois tontilta ja tehdään pihatyöt loppuun. Koko hanke on valmis kesällä 2024.

Riskiarvio

Elinkaarimallia ei ole kaupungilla aiemmin käytetty, joten mallin toimivuudesta ei ole kokemusta. Mallin toimivuus ja käyttökokemus nähdään rakennuksen valmistuttua ja 20 vuoden päästä taloudellisen pitoajan eli vuokra-ajan päätyttyä.

Investoinnin perustelut, hyödyt ja tavoitteet

Uudisrakentamisen tavoitteena on rakentaa toimiva, viihtyisä, arkkitehtonisesti korkeatasoinen, kustannustehokas monitoimitalo, jonka tilat ovat joustavat ja tukevat usean eri käyttäjäryhmän toimintaa.

Investoinnin tuotot / saavutettavat säästöt

Koulu rakennetaan modernina uudisrakennuksena, jonka hankintamuoto on elinkaarimalli. Rakennusvaiheen rahoitusmallina käytetään samalla erillistä kiinteistöleasingia. Elinkaarimallin katsotaan parantavan rakentamisen laatua ja pienentävän omistajan riskiä. Hankesuunnittelun yhteydessä teetetyn selvityksen mukaan elinkaarimalli on kokonaistaloudellisesti tarkasteltuna edullisin, kun huomioidaan rakennuksen koko elinkaari ja toteutusmuotojen erilaiset riskivaraukset. Elinkaarimallissa rakennus on sopimuskauden lopussa tekniseltä arvoltaan parempi kuin normaalissa ylläpidossa. Teknisen arvon laatu todetaan yhteisesti sopimuskauden lopussa ja on sopimusehdoissa huomioitu korvausveloitteena, mikäli laatu ei täyty.

Kokonaiskustannus- arvio 1000 e	Kustannus- arvio	Ed. vuosien käyttö	TA 2021	TS 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025	2026 -
Päähänke/leasing								
Investointimenot	29 900	143	5 000	16 000	6 100	2 800	0	0
Rahoitusosuudet	29 900	143	5 000	16 000	6 100	2 800	0	0
Muut liittyvät inv.kustannukset:								
Johtosiirto		165						
Irtokalusteet	1 100					1 100		
	1 100	165	0	0	0	1 100	0	0
Investointi- kustannukset yht.	31 000	308	5 000	16 000	6 100	3 900	0	0
Käyttötalouden kustannukset								
Pienkalusto, mm.						80		
liikuntasalin varusteet	80							
Purkukustannukset	100	160				100		
	180	160	0	0	0	180	0	0
yhteensä	31 180	468	5 000	16 000	6 100	4 080	0	0

Investointihankkeen talousarviolomake

Leasing
Uus-/laajennusinvestointiNimi: Kuusankosken yhtenäiskoulu**Kuvaus**

Kuusankosken yhtenäiskoulu on osa perusopetuksen kehittämissuunnitelman Kuusankoski-Jaalan perhekeskusalueen kouluinvestointeja. Kuusankosken yhtenäiskouluun yhdistetään uuden koulurakennuksen valmistumisen jälkeen Naukion yhtenäiskoulu, Hirvelän koulu, Pilkanmaan koulu ja Kymintehtaan koulun yläkouluopetus. Samoin kouluun sijoittuu osa Tähteenkadun koulun opetusta sekä erikoisluokkia. Hankesuunnittelussa koulu mitoitetaan 680 oppilaalle.

Kuusankosken alueella on tarvittavan kokoiset ikäluokat turvaamaan koululle joustavat opetusjärjestelyt, jossa huomioituu opetusryhmien optimaalinen koko ja henkilöstömitoitus sekä oppilaiden yksilölliset tuen tarpeet. Koulun yhteyteen sijoittuu alueen erityisen tuen osaamiskeskus. Naukion päiväkodin uudisrakennus sijoittuu samalle alueelle, mikä mahdollistaa joustavan esi- ja alkuopetuksen järjestämisen. Rakennukseen varataan tilat myös nuorisopalvelulle ja suunnittelussa otetaan huomioon myös kansalaisopiston toiminta.

Riski-arvio

Kuusankosken yhtenäiskoulu on ratkaisu alueen peruskorjaustarpeisiin sekä palveluverkon tiivistämiseen Kuusankoski-Jaala perhekeskusalueella. Kuntokartoitusten osalta Hirvelän- ja Pilkanmaan koulu ei kannata peruskorjata ja Naukion yhtenäiskoulun peruskorjaustarve on 5-10 vuoden päästä.

Investoinnin perustelut, hyödyt ja tavoitteet

Tulevaisuudessa Kuusankosken yhtenäiskoulu vastaa Kuusankoski-Jaalan alueen yläkouluopetuksesta ja toimii 1-6 -luokkien lähikouluna. Noin 680 oppilaan koulussa voidaan opetus ja tarvittava erityinen tuki järjestää tehokkaasti ja samalla saadaan modernit ja turvalliset opetus- ja työtilat.

Investoinnin tuotot / saavutettavat säästöt

Investointi on osa valtuuston hyväksymää perusopetuksen kehittämissuunnitelmaa, jossa tarkoituksenmukaisia ryhmiä muodostamalla säästetään sekä henkilöstö- että kiinteistökuluissa. Erityisen tuen oppilaita ei tarvitse kuljettua eri perhekeskusalueille vaan opetus järjestetään omalla lähikoululla.

Kokonaiskustannus- arvio 1000 e	Kustannus- arvio	Ed. vuosien käyttö	TA 2021	TS 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025	2026 -
Päähanke								
Investointimenot	16 900	0	0	1 900	6 500	7 000	1 500	
Rahoitusosuudet	16 900	0	0	1 900	6 500	7 000	1 500	0
Muut liittyvät inv.kustannukset:								
Kalusteet	600						600	
	600	0	0	0	0	0	600	0
Investointi- kustannukset yht.	17 500	0	0	1 900	6 500	7 000	2 100	0
Käyttötalouden kustannukset								
Pienkalustus	90						90	
Naukion koulun purku	150						150	
	240	0	0	0	0	0	240	0
yhteensä	17 740	0	0	1 900	6 500	7 000	2 340	0

Investointihankkeen talousarviolomake

Leasing

Uus-/laajennusinvestointi

Nimi: Inkeröiden monitoimitalo**Kuvaus**

Inkeröiden monitoimitalo on osa perusopetuksen kehittämissuunnitelman Myllykoski-Inkeröinen perhekeskusalueen kouluinvestointeja. Inkeröiden monitoimitaloon yhdistetään Inkeröiden yhteiskoulu, Anjalan koulu ja Tehtaanmäenkoulu. Tämänhetkinen koulujen yhteinen oppilasmäärä on 446 oppilasta sekä varhaiskasvatuksen lasten määrä 166 lasta eli yhteensä 612 lasta. Inkeröiden monitoimitalo, joka käsittäisi alueen oppilaiden peruskoulun (1-9lk), alueen erityisen tuen osaamiskeskuksen pienryhmineen, 8-ryhmäisen päiväkodin, tilat kirjastolle ja nuorisopalveluille. Monitoimitalo palvelisi myös kuntalaisia ja järjestöjä. Eteläisen Kouvolan keskuskeittiöpalvelut myös keskitettäisiin uuden monitoimitalon yhteyteen.

Riskiärvio

Inkeröiden monitoimitalo olisi ratkaisu peruskorjaustarpeisiin ja palveluverkon tiivistämiseen. Monitoimitila palvelisi iltaisin ja viikonloppuisin myös alueen järjestöjä, seuroja, kansalaisopistoa, musiikkiopistoa, kuvataidekoulua.

Investoinnin perustelut, hyödyt ja tavoitteet

Tulevaisuudessa Inkeröiden monitoimitalo, ja siinä sijaitseva yhteiskoulu vastaa Inkeröiden alueen 1-9 luokkalaisten yleis- ja erityisopetuksesta. Erityisen tuen oppilaita ei tarvitse kuljettaa eri perhekeskusalueille, vaan opetus järjestetään omalla lähikoululla.

Investoinnin tuotot / saavutettavat säästöt

Investointi on osa kehittämissuunnitelmaa, jossa tarkoituksenmukaisia ryhmiä muodostamalla säästetään henkilöstökuluissa. Erityisen tuen järjestämisessä omassa lähikoulussa säästetään kuljetuskustannuksissa.

Kokonaiskustannus- arvio 1000 e	Kustannus- arvio	Ed. vuosien käyttö	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025	2026 -
Päähänke								
Investointimenot	27 500	0	0	7 000	13 500	7 000	0	0
Rahoitusosuudet	27 500	0	0	7 000	13 500	7 000	0	0
Muut liittyvät inv.kustannukset:								
Kalusteet (käyttäjän hankinta) 2012 valmistuneen osan muutos- ja korjaustyöt, aiemmat kustannukset hankesuunnittelua	800					800		
	380	12	380					
	1 180	12	380	0	0	800	0	0
Investointi- kustannukset yht.	28 680	12	380	7 000	13 500	7 800	0	0
Käyttötalouden kustannukset								
Pienkalusto, mm. liikuntasalin varusteet	80					80		
Yhteiskoulun purku	400		400					
	480	0	400	0	0	80	0	0
yhteensä	29 160	12	780	7 000	13 500	7 880	0	0

Investointihankkeen talousarviolomake

Aktivoitava
Uus-/laajennusinvestointiNimi: Sarkolan koulu**Kuvaus**

Sarkolan koulu on osa perusopetuksen kehittämissuunnitelman keskisen perhekeskusalueen kouluinvestointeja. Sarkolan kouluun valmistuu tilat 350 oppilaalle.
Sarkolan koulun alueella on tarvittavan kokoiset ikäluokat turvaamaan koululle joustavat opetusjärjestelyt, jossa huomioituu opetusryhmien optimaalinen koko ja henkilöstömitoitus sekä oppilaiden yksilölliset tuen tarpeet.

Riskiarvio

Sarkolan koulun kiinteistö on purettu ja oppilaat on siirretty väistötiloihin. Oppilaita ei pystytä sijoittamaan alueella toiminnassa oleviin kouluihin.

Investoinnin perustelut, hyödyt ja tavoitteet

Tulevaisuudessa Sarkolan koulu ja peruskorjattu Eskolanmäen koulu vastaavat alueen 1-9 luokkalaisten yleis- ja erityisopetuksesta radan alapuolisella alueella. Erityisen tuen oppilaita ei tarvitse kuljettaa eri perhekeskusalueille vaan opetus järjestetään omalla lähikoululla.

Investoinnin tuotot / saavutettavat säästöt

Investointi on osa kehittämissuunnitelmaa, jossa tarkoituksenmukaisia ryhmiä muodostamalla säästetään henkilöstökuluissa. Erityisen tuen järjestämisessä omassa lähikoulussa säästetään kuljetuskustannuksissa.

Kokonaiskustannus- arvio 1000 e	Kustannus- arvio	Ed. vuosien käyttö	TA 2021	TS 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025	2026 -
Päähänke								
Investointimenot	11 200	279	8 200	3 000	0	0	0	0
Rahoitusosuudet	11 200	279	8 200	3 000	0	0	0	0
Muut liittyvät inv.kustannukset:								
Liikennejärjestelyt	50	430	50					
Kalustus	470			470				
	520	430	50	470	0	0	0	0
Investointi- kustannukset yht.	11 720	709	8 250	3 470	0	0	0	0
Käyttötalouden kustannukset								
Pienkalustus mm. liikuntasalin varusteet	75			75				
Vanhan koulun purku		150						
	75	150	0	75	0	0	0	0
yhteensä	11 795	859	8 250	3 545	0	0	0	0

Investointihankkeen talousarviolomake

Aktivoitava
Uus-/laajennusinvestointiNimi: Marjoniemen yhtenäiskoulu, Kouvola**Kuvaus**

Marjoniemen yhtenäiskoulu on osa perusopetuksen kehittämissuunnitelman keskisen perhekeskusalueen kouluinvestointeja. Marjoniemen yhtenäiskouluun yhdistetään Kaunisnurmen koulu, Kouvolan yhteiskoulu ja Urheilupuiston koulu. Lisäksi kouluun liitetään vaikeimmin kehitysvammaisten opetus (Carea-koulu) ja muuta erityisen vaativaa tukea tarjoavaa opetusta. Suunnittelun pohjana on 966 oppilaan koulu, sisältäen erityisen vaativan tuen oppilasmäärät. Käyttäjryhmät tarkentuvat hankesuunnittelun edetessä. Keskustan alueella on tarvittavan kokoiset ikäluokat turvaamaan koululle joustavat opetusjärjestelyt, jossa huomioituu opetusryhmien optimaalinen koko ja henkilöstömitoitus sekä oppilaiden yksilölliset tuen tarpeet.

Riskiarvio

Kouluun sijoittuva Carea-koulu on tällä hetkellä väistötiloissa. Kaunisnurmen koulun, Kouvolan yhteiskoulun ja Urheilupuiston koulun peruskunto edellyttää peruskorjausta. Kouluverkon kuntotarkastuksessa Kaunisnurmen koulun ja Kouvolan yhteiskoulun peruskorjaustarve on 1-5 vuotta. Urheilupuiston koulun peruskorjaustarve on 5-10 vuotta. Oppilaita ei pystytä sijoittamaan alueella toiminnassa oleviin kouluihin.

Investoinnin perustelut, hyödyt ja tavoitteet

Tulevaisuudessa Marjoniemen yhteiskoulu vastaa keskeisen radan yläpuolisen alueen E-9 luokkalaisten yleis- ja erityisopetuksesta. Lisäksi erityisen tuen osaamiskeskus ja kaupunkitason vaativan tuen yksikkö sijoittuisivat kyseiseen kouluun.

Investoinnin tuotot / saavutettavat säästöt

Investointi on osa kehittämissuunnitelmaa, jossa tarkoituksenmukaisia ryhmiä muodostamalla säästetään henkilöstökuluissa. Erityisen tuen järjestämisessä omassa lähikoulussa säästetään kuljetuskustannuksissa.

Kokonaiskustannus- arvio 1000 e	Kustannus- arvio	Ed. vuosien käyttö	TA 2021	TS 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025	2026 -
Päähanke								
Investointimenot	31 000	0	0	500	11 500	11 000	8 000	0
Rahoitusosuudet	31 000	0	0	500	11 500	11 000	8 000	0
Muut liittyvät inv.kustannukset:								
Kalusteet	1 250						1 250	
Katualueet	1 800					1 000	800	
Johtosiirrot	100				100			
	3 150	0	0	0	100	1 000	2 050	0
Investointi- kustannukset yht.	34 150	0	0	500	11 600	12 000	10 050	0
Käyttötalouden kustannukset								
Pienkalustus, mm. liikuntalain varusteet	100						100	
Terveyskeskuksen purku	150			150				
	250	0	0	150	0	0	100	0
yhteensä	34 400	0	0	650	11 600	12 000	10 150	0

Investointihankkeen talousarviolomake

Aktivoitava
Uus-/laajennusinvestointi
KorvausinvestointiNimi: Kulttuurikortteli**Kuvaus**

Kulttuurikortteli kokonaisuuteen kuuluu kirjasto-opiston peruskorjaus ja laajennus, opiston peruskorjaus, museo-teatteri uudisrakennus ja teatterin peruskorjaus.

Riskiario

Kouvolan kansalaisopiston, pääkirjaston ja teatterin kiinteistöt ovat kaikki teknisen elinkaarensa päässä. Tilojen sopimattomuus nykyaikaisiin ja monipuolisiin kulttuuripalveluihin vähentää Kouvolan keskustan vetovoimaa. Vanhentuneet rakennukset ovat myös imagohaitta kaupungille. Teknisen käyttöikänsä päässä olevat putket, hissi ja ilmastointi ym. aiheuttavat kasvavia vuosittaisia korjausmenoja. Tilojen työ- ja asiakasturvallisuusriskit lisääntyvät ja epäkäytännölliset tilat heikentävät työn tehokkuutta. Vanhojen tilojen esteettömyys (myös muilta osin kuin liikunnalliset esteet) on kaikissa kiinteistöissä heikko, joten ikääntyvän väestön osallistumisen mahdollisuus ei ole taattu.

Investoinnin perustelut, hyödyt ja tavoitteet

Neljän kulttuurilaitoksen sijoittuminen yhteen kortteliin synnyttää Kouvolan keskustaan nykyaikaisen ja eläväisen kohtaamispaikan kaupunkilaisille ja matkailijoille. Kaupunkilainen voi helposti löytää itselleen sopivaa kulttuuritoimintaa, tapahtumia, yhteisöllisen toiminnan ja oppimisen mahdollisuuksia, tapaamisen paikkoja, työskentelytiloja ja kokoontumispaikkoja. Kulttuurikortteli-suunnitelmassa kansalaisopiston tilat suunnitellaan vastaamaan nykyaikaisen opetuksen tarpeita. Kirjastotilat uudistetaan perin pohjin vastaamaan kirjastolain vaatimuksia. Lain mukaan kirjaston tulee tarjota tiloja kansalaisten työskentely-, opiskelu- ja harrastustoimintaan. Teatteri tarvitsee kävijämäärien kasvattamisen, oheispalvelujen ja tilavuokrauksen lisäämisen mahdollistamiseksi ajanmukaiset ja riittävän kokoiset näyttämötilat ja erillisen harjoitussalin. Poikilo-museoiden siirtyminen keskustakortteliin lisää kävijämääriä. Kaikki kulttuuritilat saadaan esteettömiksi ja monikäyttöisiksi. Myös henkilöstön työtilojen on oltava turvalliset ja toimivat. Kulttuuripalveluiden keskittäminen samaan kortteliin sekä kevyt laajennus ydinkeskustan suuntaan tiivistää kaupunkikuvaa tehokkaasti, lisää palveluiden saavutettavuutta kevyellä liikenteellä, ja tuo elinvoimaa ydinkeskustaan. Samoissa tiloissa toiminen avaa kulttuuritoimijoille mahdollisuuksia uudenaikaiseen yhteistyöhön ja resurssien hyödyntämiseen. Tilojen käyttö tehostuu ja palveluiden äärelle saadaan luontevasti uusia asiakasryhmiä.

Investoinnin tuotot / saavutettavat säästöt

Kaupunkikeskustoihin rakennettu uusi kirjastotila on järjestäen kasvattanut käyttövolyymia vähintään 60 % vuodessa. Mikäli lisäys toteutuu Kouvolassa samansuuntaisena, saadaan tilaan 450 000 vuosittaista kävijää, mikä on huikkea elinvoiman lisäys keskusta-alueelle ja koko Kulttuurikorttelille. Näin käyttäjää kohti lasketut tilakustannukset jäävät keskustakirjastohankkeessa todella alhaisiksi. Kansalaisopiston kävijämäärää ja kurssimaksutuottoja voidaan kasvattaa, kun saadaan lisää tiloja kurssien toteuttamiseen. Kurssit toteutetaan suureksi osaksi ilta-aikaan ja ko. ajankohtaan kohdistuu eniten tilantarvetta. Mikäli teatteri (n. 40 000 maksavaa kävijää) saa käyttöönsä harjoitusnäyttämön ja salien kokoa hieman kasvatetaan, pystytään saleja vapauttamaan vierailuesityksille sekä muuhun oheis- ja vuokratyöhön huomattavasti enemmän. Tällä järjestelyllä kävijämääriä ja tuottoja voidaan kasvattaa jopa 30 % nykyisestä eli n. 50 000 maksavaan kävijään ja tuottojen kokonaismäärää yli 1 milj. euroon. Poikilo-museoiden vuotuinen kävijämäärä on noin 14 000 kävijää. Museokortin suosion kasvaminen ja suomalaisten museoiden yleinen kävijämäärien kasvu yhdistettynä Poikilo-museoiden keskeiseen sijaintiin muiden kulttuuripalvelujen kanssa uudessa kulttuurikorttelissa ennakoit merkittävää kävijämäärien kasvua. Realistisena arviona on pidettävä 30 000 kävijää vuodessa. Säästöä saadaan aikaan myös sillä, että uudet tilat suunnitellaan eri toimijoiden yhteiskäyttöön, jolloin niiden käyttöaste kasvaa.

Kokonaiskustannus- arvio 1000 e	Kustannus- arvio	Ed. vuosien käyttö	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025	2026 -
Päähänke								
Investointimenot	41 300			200	5 000	7 500	2 800	25 800
Rahoitusosuudet								
	41 300	0	0	200	5 000	7 500	2 800	25 800
Muut liittyvät inv.kustannukset:								
	0	0	0	0	0	0	0	0
Investointi- kustannukset yht.	41 300	0	0	200	5 000	7 500	2 800	25 800
Käyttötalouden kustannukset								
Ei ole vielä arvioitu								
	0	0	0	0	0	0	0	0
yhteensä	41 300	0	0	200	5 000	7 500	2 800	25 800

Investointihankkeen talousarviolomake

Aktivoitava
Uus-/laajennusinvestointiNimi: Uusi Uimahalli**Kuvaus**

Uimahallipalveluita parantamalla luodaan kuntalaisille mahdollisuuksia lisätä liikumista, parantaa omaehtoista liikumista ja kuntoutusta näin vähentää sosiaali- ja terveyspalvelujen tarvetta. Kouvolan uimahallit ovat perinteisesti toteutettu ns. perusuimahalleja, josta puuttuvat nykyaikaiset uimahallipalvelut. Nykyiset uimahallit ovat olleet jo kauan ollut perusteellisen korjausten tarpeessa. Uuden uimahallin hankesuunnittelun käynnistävänä tekijänä on uimahallin tekninen kunto ja palvelutason laatu. Kouvolan uusi uimahalli tulee olemaan kaupungin tärkein sisäliikuntapaikka, joka palvelee laajasti kaikkia väestöryhmiä. Kävijämäärätavoite on asetettu 350 000 kävijään, jota voidaan pitää realistisena. Kouvolan uusi uimahalli palvelee Kouvolan kaupungin asukkaiden ja seurojen lisäksi etenkin lähikuntien asukkaita omatoimisena virkistys ja kuntoilupaikkana sekä muun muassa lasten ja nuorten uimaopetuksessa.

Riski-arvio

Suurimpana haasteena on ikääntyvän uimahalliverkon korjaustarve lähivuosina arvion mukaan 23,6 milj. e, heikko palveluvarustus sekä pienenevät kävijämäärät. Nykyisten uimahallien heikko kunto asettaa toiminnallisen riskin. Uimahalliverkkoselvityksen ohjausryhmän tutustumiset eri paikkakunnilla nostivat esille vahvasti uuden nykyaikaisen uimahallin rakentamismahdollisuuden.

Investoinnin perustelut, hyödyt ja tavoitteet

Uuden uimahallin rakentamisen tavoitteena on uinti- ja kuntoliikunnan harrastajien olosuhteiden laadullinen parantaminen, uuden uimahallin käyttökustannussäästöt vanhaa uimahalliverkkoon nähden, kaupunkilaisten harrastus- ja virkistysmahdollisuuksien lisääminen sekä kuntalaisten terveyden ja hyvinvoinnin lisääminen. Uusi uimahalli monipuolistaa Kouvolan palvelutarjonnan laajaan ja huonokuntoiseen uimahallikantaan nähden. Uuden uimahallin valmistuminen mahdollistaa nykyisen Kouvolan uimahalliverkon vähentämisen, joka luo säästöjä, lisää monitoimisuutta sekä parantaa energiatehokkuutta 5-10 %. Uudisrakentamisen etuna on pienempi riski ongelmille rakentamisessa. Uimahalli tulee suunnitella vastaamaan tehokkaasti kaikkien käyttäjäryhmien nykyaikaisiin tarpeisiin ja suunnittelussa tulee huomioida kuntalaisten, yhdistyksien ym. tarpeet sekä lisäksi esteettömyys, monikäyttöisyys ja suosiota kasvattaneet vesiliikuntalajit.

Investoinnin tuotot / saavutettavat säästöt

Kouvolan nykyisten uimahallien käyttökustannukset ovat 2,3 milj. euroa. Uuden uimahallin käyttökustannukset arvioidaan olevan 1,3 milj. euroa. Riippuen jäljelle jäävän uimahalliverkon laajuudesta säästöt ovat 0,4 - 1,8 milj. euroa. Myös tuottojen arvioidaan kasvavan kävijämäärän kasvun myötä. Energiatehokkuus paranee merkittävästi, varovaisesti arvioiden 5-10%, tekniikan kehittyessä jopa enemmän. (vrt hiilineutr. tavoitteet).

Kokonaiskustannus- arvio 1000 e	Kustannus- arvio	Ed. vuosien käyttö	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025	2026 -
Päähanke								
Investointimenot	23 500		150	250	7 000	9 500	6 100	
Rahoitusosuudet								
	23 500	0	150	250	7 000	9 500	6 100	0
Muut liittyvät inv.kustannukset:								
Kalustus	500						500	
	500	0	0	0	0	0	500	0
Investointi- kustannukset yht.	24 000	0	150	250	7 000	9 500	6 100	0
Käyttötalouden kustannukset								
Käyttökustannukset/vuosi	0	0	0	0	0	0	0	0
yhteensä	24 000	0	150	250	7 000	9 500	6 100	0

Investointihankkeen talousarviolomake

Aktivoitava
Uus-/laajennusinvestointiNimi: RR-terminaali**Kuvaus**

Kouvolan rautatie- ja maantieterminaalin (Kouvola RRT) kehittämisessä keskitetään intermodaalikuljetuksia uudelle erityispitkät junat mahdollistavalle avoimen pääsyn periaatteella toimivalle terminaali-alueelle. Hanke on EU-rahoitteinen vuodesta 2016 lähtien (Verkkojen Eurooppa -rahoitusväline). Hankkeen suunnittelu tehtiin vuosina 2016-2018 jatkaen suoraan toteutuksella vuoden 2019 alussa. Hanke valmistuu vuoden 2022 loppuun mennessä.

Riskiarvio

Hankkeelle on tehty riskiarvio suunnittelun yhteydessä. Siinä tunnistettiin 64 riskiä, joista merkittävimmät liittyvät kuljetuskysyntään sekä terminaali-alueen kilpailukykyyn. Hankkeen vaikuttavuus saavutetaan rakennustöiden valmistuttua, ei hankkeen olessa keskeneräinen.

Investoinnin perustelut, hyödyt ja tavoitteet

Kouvolan rautatie- ja maantieterminaali (Kouvola RRT) on Suomen ainoa Euroopan liikenteen ydinverkkoon kuuluva rautatie- ja maantieterminaali, joka tulee rakentaa suuntaviivojen mukaiseksi vuoteen 2030 mennessä. Kehittäminen edistää osaltaan Euroopan ja Aasian välisiä raideliikenteen kuljetusmahdollisuuksia ennen kaikkea tie- ja raidekuljetuksissa. Hankkeen tavoitteena on siirtää kuljetuksia raitteille, mikä vähentää yleisesti ruuhkia, melua, onnettomuuksia ja päästöjä. Vaikutukset kohdentuvat ensisijaisesti Kaakkois-Suomeen sekä koilliseen Eurooppaan.

Investoinnin tuotot / saavutettavat säästöt

Suunnittelun yhteydessä laadittiin hyöty-kustannusanalyysi, jonka mukaan hankkeen hyöty-kustannussuhde on 2,25 eli hanke on kannattava. Herkkyysanalyysin jälkeen, jossa on otettu huomioon mahdollisten investointikustannusten kasvu tai terminaalin valmistumisen viivästyminen, hanke on edelleen kannattava.

Kokonaiskustannus- arvio 1000 e	Kustannus- arvio	Ed. vuosien käyttö	MTA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025	2026 -
Päähanke								
Investointimenot	33 800	13 504	6 700	9 500				
Rahoitusosuudet	-6 760	-2 646	-1 340	-1 900				
	27 040	10 858	5 360	7 600	0	0	0	0
Muut liittyvät inv.kustannukset:								
Suunnittelu		607						
2-4 vaiheen suunnittelu		85						
Liikennejärjestelyt		80						
RRT rekkaparkki	260		180	80				
Kultasuontien rakentaminen	1 000			1 000				
Tonttien rakentaminen	1 570			1 570				
Pohjois-osan katujärjestelyt	5 000						5 000	
	7 830	772	180	2 650	0	0	5 000	0
Investointi- kustannukset yht.	34 870	11 630	5 540	10 250	0	0	5 000	0
Käyttötalouden kustannukset		242	100	90	90			
yhteensä	34 870	11 872	5 640	10 340	90	0	5 000	0

Investointihankkeen talousarviolomake

Aktivoitava

Uus-/laajennusinvestointi

Nimi: Käyrälammen alueen kehittäminen**Kuvaus**

Käyrälammen aluetta vahvistetaan kaupungin matkailupalveluiden keskuksena. Alueella on vireillä asemakaavan muutos, joka tulee mahdollistamaan nykyistä enemmän matkailupalveluinvestointien toteutumisen alueelle. Tavoitteena on toteuttaa Käyrälammen ulkoilureitin 1. vaihe, uimarannan kehittäminen ja siihen liittyvät suunnittelu- ja rakentamistoimet, Lautaron kevyen liikenteen väylä ja silta Jokelanjoen yli vuoden 2022 loppuun mennessä. Seuraaville vuosille (3 milj. e v. 2023-2024) varataan määrärahoja infran parantamiseen, joilla mahdollistetaan yksityisten investointien toteuttamista alueelle; melusuojaus, katujärjestelyt, pysäköinti.

Riskiärvio

Viiivästykseltä mahdollisia mm. asemakaavan hyväksymisen, viranomaislupien (vesilupa, rakennuslupa) osalta. Urakoiden viivästyminen. Resurssit maanhankintaan liittyen.

Investoinnin perustelut, hyödyt ja tavoitteet

Käyrälammen kehittämistä tullaan esittämään kaupungin kärkihankkeeksi, joka toteuttaa elinvoiman kasvun tavoitteita: tukee hyvinvointia ja terveyttä, monipuolista luonto- ja matkailuyrittäjyyttä, alueen houkuttelevuutta kansainvälisestä näkökulmasta. Tavoitteena on jäsentää alueen eri toiminnot toimivaksi kokonaisuudeksi ottaen huomioon eri osa-alueiden luonteet, parantaa kulkuyhteyksiä ja kehittää matkailutoimintaa yhteistyössä yrittäjien kanssa. Tulevaisuudessa alueen vetovoima kasvaa tehtävien toimenpiteiden ansiosta ja se on maisemallinen ja toiminnallinen kokonaisuus, joka hyödyttää niin kaupunkilaisia kuin matkailijoita. Hanke pohjautuu vuonna 2020 laadittuun kehittämissuunnitelmaan.

Investoinnin tuotot / saavutettavat säästöt

Kehittämishankkeesta ei koidu suoria tuottoja, mutta alueelle mahdollistetaan uusia matkailupalveluiden tontteja ja rakennuspaikkoja, joista kaupunki voi saada vuokratuloja. Tavoitteena on kasvattaa alueen ja sitä kautta Kouvolan vetovoimaa ja parantaa yrittämisen mahdollisuuksia, mistä toivotaan koituvan matkailutuloa niin alueen yrittäjille kuin muillekin Kouvolan alueen toimijoille sekä uusia työpaikkoja ja verotuloja. Kansalaisten hyvinvointiin ja virkistys- ja ulkoilumahdollisuuksiin panostamisella on kansanterveydellinen positiivinen vaikutus, jolla voi olla välillinen vaikutus terveydenhuollon menojen pienenemiseen.

Kokonaiskustannus- arvio 1000 e	Kustannus- arvio	Ed. vuosien käyttö	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025	2026 -
Päähanke								
Investointimenot	4 160			1 080	3 080			
Rahoitusosuudet	4 160	0	0	1 080	3 080	0	0	0
Muut liittyvät inv.kustannukset:								
	0	0	0	0	0	0	0	0
Investointi- kustannukset yht.	4 160	0	0	1 080	3 080	0	0	0
Käyttötalouden kustannukset								
Projektitoimisto	80			40	40			
	80	0	0	40	40	0	0	0
yhteensä	4 240	0	0	1 120	3 120	0	0	0

Investointihankkeen talousarviolomake

Aktivoitava
Uus-/laajennusinvestointiNimi: Kymijoen ulkoilureitti**Kuvaus**

Kymijoen ulkoilureitti muodostaa valmistuessaan Kouvolan keskustan, Kuusankosken ja Korian kautta kulkevan 25 km pituisen rengasraitin. Reitti kulkee noin puolet matkasta Kymijoen rannassa ja sen linjaus hyödyntää pääosin olemassa olevaa kevyen liikenteen yhteysverkostoa.

Riskiario

Hankkeen riskit liittyvät reitin kunnossapidon resursseihin. Johtuen Kymijoen jyrkistä rantapenkereistä on osa reiteistä jouduttu rakentamaan pitkospuina ja siltoina. Puurakenteet vaativat säännöllistä kunnossapitoa ja rakenteiden rikkoutuminen voi aiheuttaa vaaratilanteita.

Investoinnin perustelut, hyödyt ja tavoitteet

Hankkeen tavoitteena on lisätä Kymijoen rantojen saavutettavuutta kaikkien asukkaiden näkökulmasta. Omatoiminen liikkuminen luonnossa on tutkitusti terveyttä lisäävää, mikä taas usein näkyy positiivisesti SOTE-kuluissa. Investointina hanke on pieni suhteessa sen avulla saatuihin ennaltaehkäiseviin terveyshyötyihin. Kymijoki on myös Kouvolan voimavara matkailun näkökulmasta. Ulkopaikkakuntalaisen on helpompi lähteä tutustumaan Kymijoen rantojen virkistysmahdollisuuksiin, jos reitti on selkeä ja hyvin opastettu. Reitin varrelle on mahdollista sijoittaa yksityisten toimijoiden tarjoamia palveluja, kuten kanootin vuokrausta, kesäkioskia tms.

Investoinnin tuotot / saavutettavat säästöt

Reitti sijoittuu keskeiselle kaupunkialueelle ja sen potentiaalinen käyttäjämäärä on merkittävä. Reitin valmistuttua voidaan mahdollisesti vähentää reittien ylläpitoa niissä kaupungin osissa, joissa käyttäjiä on merkittävästi vähemmän.

Kokonaiskustannus- arvio 1000 e	Kustannus- arvio	Ed. vuosien käyttö	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025	2026 -
Päähanke								
Investointimenot	1 210	1 079	299	50				
Rahoitusosuudet	1 210	1 079	299	50	0	0	0	0
Muut liittyvät inv.kustannukset:								
Kallioniemen alue ja rantareitti		22						
	0	22	0	0	0	0	0	0
Investointi- kustannukset yht.	1 210	1 101	299	50	0	0	0	0
Käyttötalouden kustannukset								
	0	0	0	0	0	0	0	0
yhteensä	1 210	1 101	299	50	0	0	0	0